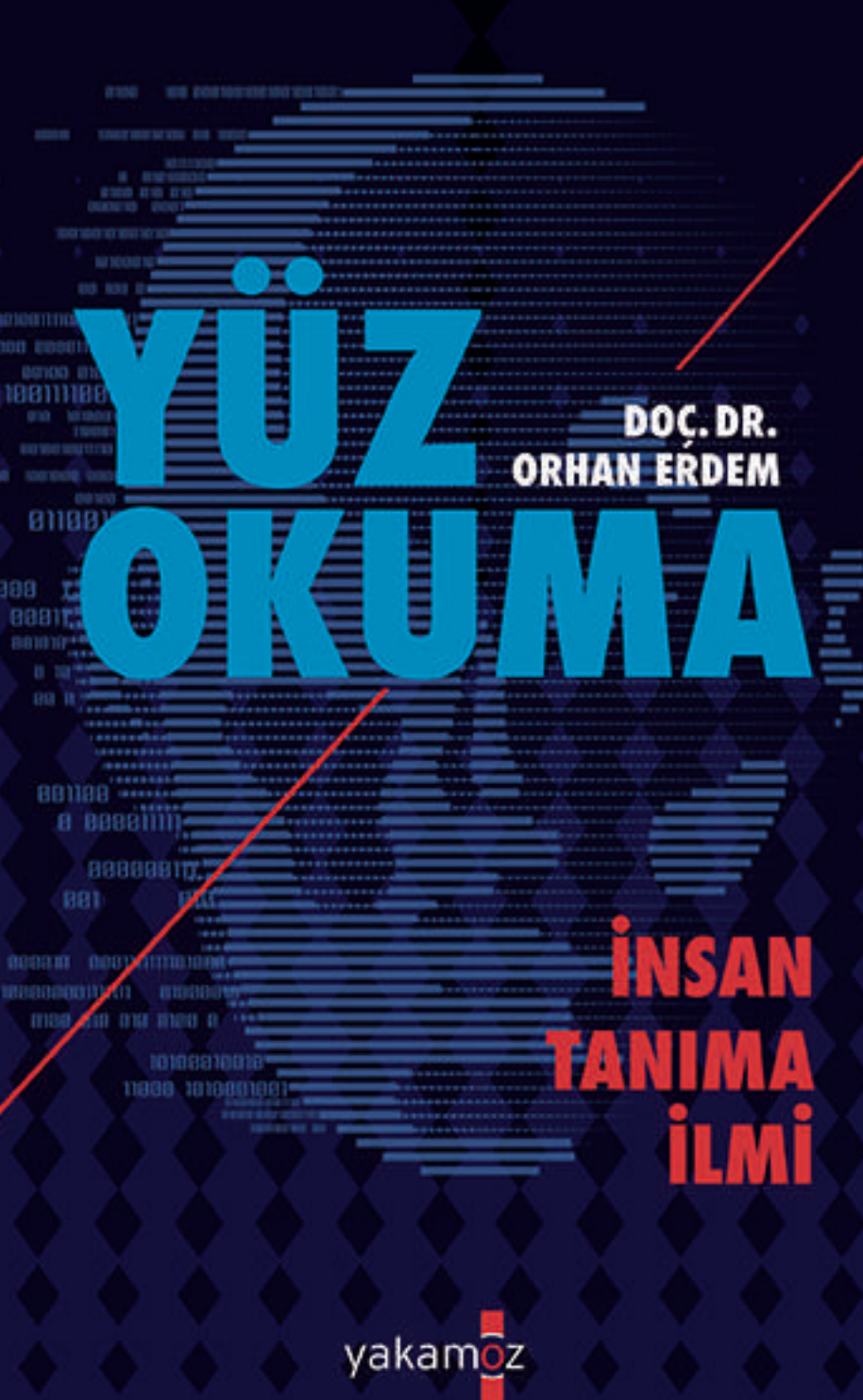

YÜZ OKUMA
DOÇ. DR.
ORHAN ERDEM
İNSAN TANIMA İLMİ
yakamoz

DOÇ. DR. ORHAN ERDEM

YÜZ OKUMA

İNSAN TANIMA İLMİ

Kişisel Gelişim: 50
ISBN: 978-605-297-164-2
Yayıncı Sertifika No: 16238

YÜZ OKUMA

Yazar: Doç Dr. Orhan Erdem

Yayın Yönetmeni: Ender Haluk Derince

Görsel Yönetmen: Ulaş Karatağ

İç Tasarım: Sadık Kanburoğlu

Yayın Koordinatörü: Begüm Konya

Baskı

MY MATBAACILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.

Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sk. No: 8/F Zeytinburnu / İstanbul

Tel: 0212 674 85 28 e-posta: mymatbaa34@gmail.com Sertifika No: 34191

YAKAMOZ KİTAP © ORHAN ERDEM.

Yayınevinden izin alınmaksızın tümüyle veya kısmen çoğaltılamaz, kopya edilemez ve yayımlanamaz.

YAKAMOZ KİTAP / SONSUZ KİTAP

Gürsel Mah. Alaybey Sk. No: 7/1 Kağıthane/İSTANBUL

Tel: 0212 222 72 25 Faks: 0212 222 72 35

www.yakamoz.com.tr / info@yakamoz.com.tr

www.facebook.com/yakamozkitap /www.twitter.com/yakamozkitap

www.instagram.com/yakamozkitap

DOÇ. DR. ORHAN ERDEM

YÜZ OKUMA

İNSAN TANIMA İLMİ

YAZAR HAKKINDA

- ❖ İlk ve orta öğrenimini Muş'ta 1985'te,
- ❖ Denizcilik Lisesi'ni İstanbul'da 1989'da,
- ❖ Polis Akademisi'ni 1993'te,
- ❖ Hacettepe Üniversitesi sosyoloji yüksek lisans eğitimini 1998'de,
- ❖ Hacettepe Üniversitesi sosyoloji doktora eğitimini 2003'te tamamladı.
- ❖ 2012 yılında doçent oldu.
- ❖ 2000 yılında başladığı Birleşmiş Milletler Eğitimcisi ve Bölge Koordinatörlüğü görevini 2002'de,
- ❖ 2003 yılında başladığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Eğitimcisi görevini 2006'da tamamladı.
- ❖ Birleşmiş Milletler'de, bölge yöneticiliği, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nda bölüm başkanlığı yapmıştır.
- ❖ Birleşmiş Milletler ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın liderlik, eğiticilerin eğitimi ve bireysel gelişim alanlarında sertifikalı eğitimcisidir.
- ❖ Yurtdışında görev yaptığı sırada liderlik ve kişisel gelişim uzmanlığı eğitimlerine katılmış; Balkanlar, Orta Asya ve Avrupa'da seminerler düzenlemiş ve birçok projeyi yönetmiştir.

- ❖ Birleşmiş Milletler ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı'nın demokratik seçim görevlisi, İnsan Hakları Gözlemcisi ve Özel Operasyonlar Bölge Koordinatörlüğü yapmıştır. Kosova'da Birleşmiş Milletler İstasyon Komutanlığı yaptığı sırada Birleşmiş Milletleri temsilen NATO ile koordineli görev yapmıştır.

- ❖ Yurt içinde 1994'te başladığı Liderlik ve Bireysel Gelişim Eğitimi çalışmalarını özel kuruluşların ve kamu kuruluşlarının personel ve yöneticileriyle yaptığı seminerler ve konferanslarla devam ettirmektedir. Kendisi hâlen bir yüksek öğrenim kurumunda toplum psikolojisi, davranış bilimleri, liderlik, insan kaynakları yönetimi, iletişim ve beden dili, yüz okuma eğitimleri vermektedir.

- ❖ Ayrıca Balıkesir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde "Sosyolojiye Giriş" ve "Sosyoloji Tarihi", aynı üniversitenin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde "İktisat Sosyolojisi" derslerini vermektedir.

- ❖ Liderlik ve bireysel gelişim alanını, toplumun değerleriyle paralel örneklerle anlatmanın isabetli olacağını vurgulayan Doç. Dr. Orhan Erdem, konularla ilgili yurt dışında Batı ve Doğu dünyasındaki görevlerinin kendisi için bir ufuk olduğunu belirtmektedir.

- ❖ Gelişim eğitimlerini herkese hitap edecek şekilde iki kategori altında toplamıştır:

    - Bilgelik Eğitimleri,

- Liderlik Eğitimleri.

❖ Bilgelik eğitimlerini herkesin gelişim ihtiyacına yönelik eğitimler olarak liderlik eğitimlerini ise daha çok yöneticilerin gelişim ihtiyacına yönelik hazırlamıştır. Ayrıca Liderlik eğitimlerini de üç kategoride toplamıştır.

Bunlar;

- Alt Kademe Yöneticilik Eğitimleri,
- Orta Kademe Yöneticilik Eğitimleri,
- Üst Kademe Yöneticilik Eğitimleridir.

❖ Yurt dışında, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı ve Birleşmiş Milletler'de aşağıdaki alanlarda birçok semineri yönetmiştir:

- Aksiyoner Liderlik Brifing Teknikleri,
- Diplomatik Yaklaşım,
- Kültür ve Kurum Kültürü,
- Kurumsal Teoriler,
- Liderlik,
- Liderlik ve Etkileme,
- Motivasyon,
- Ofis Yönetimi,

- Proje Yönetimi,
- Rapor Yazma Teknikleri,
- Rehberlik ve Danışmanlık,
- Toplantı Yönetimi,
- Yetişkin Eğitiminin Prensipleri,
- Yönetim.

❖ Yazarın, yayımlanmış birçok kitabı, makalesi ve bildirisi vardır.

❖ Dünya Barışı'na katkı madalyası vardır.

İçindekiler

Önsöz 25
Nasıl Okunmalı? 28
Giriş 29

Bölüm 1
KİŞİLİK NEDİR? 31
Kişiliğiniz, Yaşayış Tarzınızdır 33
Kişiliğinizin Üç Ayağı Var 34
Karakteriniz, Kişiliğinizin İskeletidir 34
Mizacınız, Kişiliğinizin Duygusal Tarafıdır 35
Yeteneğiniz Zihin ve Beden Yeterliliğinizdir 37
Kişiliğinizin Özellikleri 38
Davranışlarınız, Kişiliğinizi Oluşturur 38
Kişiliğinizin Oluşmasında; İçinde Yaşadığınız Çevrenin Etkisi Vardır 39
Zihinsel ve Bedensel Dengeniz, Dengeli Kişiliğinizin Sebebidir 40
Kişiliğiniz, Davranışlarınızı Yönlendirir ve Kontrol Eder 40
Kişiliğiniz, Geçmişten Geleceğe Sürekli Bir Görünüme Sahiptir 41

Kişiliğinizi Oluşturan Beş Unsur Vardır..... 41
Dışadönük Olmanız, Girişkenliğinizi İfade Eder 42
Duygusal İstikrarınız, Duygusal
Dengenizin Göstergesidir 42
Uyumlu Olmanız, İletişime Açık Olmanızdır 43
Sorumluluk Sahibi Olmanız,
Planlı Olmanızı Gerektirir..... 43
Açık Olmanız, Engin Ufkunuzun Belirtisidir 44
Kişilik Farklı Açılardan Değerlendirilmiştir..... 44
Kişiliğinizi Oluşturan Faktörler
Hiyerarşi İçerisindedirler 45
İnanç Sistemleri ve Değerler, Kişiliğinizi Oluştururlar 46
Kişiliğinizin Bir Tarafı Kalıcı Özellik Taşır..... 46
Kişiliğinizin Duygu Yönü Baskındır..... 47
Kişiliği Oluşturan Unsurlar 47
Coğrafi ve Fiziki Çevrenin Kişiliğinize Etkisi Vardır..... 48
Kitle İletişim Araçlarının Kişiliğinize Etkisi Vardır..... 49
Yetişkinlerin Kişiliğinize Etkisi Vardır..... 49
Yaşınızın Kişiliğinize Etkisi Vardır 49
Beden Yapınızın Kişiliğinize Etkisi Vardır..... 50
Bölüm Özeti..... 51

Bölüm 2

KİŞİLİK TESPİTİ VE KİŞİLİK TİPLERİ 53

Kişiliği Tespit Etme Teknikleri..... 55
Soru Tekniğiyle Kişilik Tespiti En Yaygın Yöntemdir5 5
Gözlem Tekniğiyle Kişilik Tespiti Hassasiyet İster..... 56
İzdüşüm Tekniğiyle Kişilik Tespitinde Kişi Hazırlıksızdır56
Davranış Testiyle Kişilik Tespitinde Davranışlar Gözlenir 57
Vücut Yapısına Göre Kişilik Tespiti Tekniği Çok Eskidir ..58
Kişilik Tipleri Üzerine Düşünceler..... 60
A ve B Tipi Kişilikler..... 60
A Tipi Kişilik Özellikleri..... 61
B Tipi Kişilik Özellikleri..... 62
A ve B Tipi Kişilikler Nasıl Anlaşırlar?..... 63
Renk Odaklı Kişilikler..... 64
Kırmızı Renkli Kişilikler..... 65
Kırmızıların En Belirgin Özellikleri..... 66
Kırmızıların Başarılı Olduğu Meslekler 67
Kırmızılara Samimi Öneriler 68
Kırmızılarla İyi Geçinmenin Pratik Yolları..... 70
Mavi Renkli Kişilikler..... 71
Mavilerin En Belirgin Özellikleri..... 71
Mavilerin Başarılı Olduğu Bazı Meslekler..... 73

Mavilere Samimi Öneriler 74
Mavilerle İyi Geçinmenin Yolları 74
Beyaz Renkli Kişilikler 75
Beyazların En Belirgin Özellikleri 75
Beyazların Başarılı Olduğu Bazı Meslekler 76
Beyazlara Samimi Öneriler 77
Beyazlarla İyi Geçinmenin Yolları 77
Sarı Renkli Kişilikler 78
Sarıların En Belirgin Özellikleri 79
Sarıların Başarılı Olduğu Bazı Meslekler 80
Sarılara Samimi Öneriler 81
Sarılarla İyi Geçinmenin Yolları 81
Mor Renkli Kişilikler 82
Morların En Belirgin Özellikleri 82
Morların Başarılı Olduğu Bazı Meslekler 83
Morlara Samimi Öneriler 83
Morlarla İyi Geçinmenin Yolları 84
Renkler Birbirleriyle Nasıl Anlaşır? 84
Kırmızı Renkli Kişiliği OlanlarınBaşarılı İletişim Sırları..86
Mavi Renkli Kişiliği OlanlarınBaşarılı İletişim Sırları 87
Beyaz Renkli Kişiliği OlanlarınBaşarılı İletişim Sırları ...88
Sarı Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları... 89
Mor Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları.. 89

Dört Tabiat Odaklı Kişilikler 90
Ateş Kişilikliler 91
Ateş Kişiliklilere Samimi Öneriler 91
Toprak Kişilikliler 93
Toprak Kişiliklilere Samimi Öneriler 93
Hava Kişilikliler 95
Hava Kişiliklilere Samimi Öneriler 95
Su Kişilikliler 96
Su Kişiliklilere Samimi Öneriler 97
Dört Unsur Odaklı Kişilikler Ayrımı 98
(Güneş, Ateş, Tabiat, Gök) 98
Güneş Kişilikliler 99
Ateş Kişilikliler 99
Tabiat Kişilikliler 100
Gök Kişilikliler 100
Dört Unsura Dayalı Kişiliği Olanların 101
Başarılı İletişim Sırları 101
Gök Tabiatlı Kişiliği Olanların 101
Başarılı İletişim Sırları 101
Güneş Tabiatlı Kişiliği Olanların 102
Başarılı İletişim Sırları 102
Ateş Tabiatlı Kişiliği Olanların 102
Başarılı İletişim Sırları 102

Tabiat Kişiliği Olanların 103
Başarılı İletişim Sırları 103
Bölüm Özeti..... 104

Bölüm 3
YÜZDE KİŞİLİK TESPİTİNİN TARİHİ.....109
Yüz Okumanın Tarihi Eskidir..... 111
Fizyonomi Ne Zaman Bilim Dalı Hâline Gelmiştir?.... 112
Çin'de Fizyonominin Gelişimi..... 112
Çin'de Gelişen: "Yüzde Beş Element Düşüncesi"..... 114
Avrupa'da Fizyonominin Gelişimi..... 116
Aristo Fizyonomiyle İlgilenmiştir..... 117
18. Yüzyılda Avrupa'da Elitlerin İlgi Alanı Fizyonomi Olmuştur..... 120
19. Yüzyılda Avrupa'da Frenoloji Rüzgârı Esmiştir 121
Fizyonominin İslam'daki Yeri..... 122
İmam Şafii Hazretlerinin Bir Hatırası 123
Fizyonomide Tehlike, Geleceği Okumaya Çalışmaktır124
Âlemde Her Şeyin Yüzünde Hikmet Vardır 125
İslam Dünyasında Fizyonominin Yükselişi..... 126
İslam Dünyasında Fizyonominin Birikimi..... 127
İslam Sonrası Birikime Kısa Örnekler..... 128
Muhyiddin-i Arabi'nin İlm-i Kıyafet Tespitleri 128

Fahrüddin-i Razi'nin İlm-i Kıyafet Tespitleri 130
Lokman Çelebi'nin İlm-i Kıyafet Tespitleri..... 131
Erzurumlu İbrahim Efendi ve Kıyafetmane 134
Bölüm Özeti..... 138

Bölüm 4
YÜZ OKUMA NEDİR? 141
Yüz Okuma Sanattır 143
Davranışın Yaklaşık % 90'ı Kişiliğin Etkisindedir 144
Yüz Okumanın Odaklandığı Bazı Alanlar 145
Yüz Okumada Tespit Edilen Bazı Kişilik Özellikleri146
Yüzde Ne, Neyi İfade Eder? 147
Yüz Okumayla İlgili Sorular 149
Yüz Okumayla İlgili Bazı Kavramlar 151
Yüz Okumanın Başarı Oranı Nedir? 151
Kişilik Yüzü Etkiler mi? 152
Yüz Okumayı Bilmek Ne Kazandırır? 152
Yüz Okumanın Kullanıldığı Alanlar..... 152
Bir Performans Kriteri Olarak İnsan Yüzü..... 153
Hâkim, Savcı ve Polis İnsanı Hemen Tanır 153
Huylar Beldelere ve Meskenlere Göre de Değişiyor..... 154
Yüz Okumanın Faydaları 155
Kendini Tanımada Yüz Okuma 156

Başarılı İletişimde Yüz Okuma..... 157
Personel Alımında Yüz Okuma..... 157
Ticarette Yüz Okuma..... 158
Yüz Okuma Yeteneği Nasıl Kazanılır? 159
Fizyonomi: İç Âleme Fener Tutan Bilim Dalı..... 159
Fizyonomi, Hayvan ve Bitkilerle de İlgilenir..... 160
Eskiler Niçin Fizyonomiyle İlgilenmişler 160
Bedene Giydirilen Kıyafet Kişiliği Yansıtır..... 161
Bölüm Özeti..... 162

Bölüm 5

YÜZ OKUMA AŞAMALARI, TABLOSU VE REHBERİ..165

Yüz Okuma Aşamalarına Dikkat Edin..... 167
Yüz Okumanın En Temel Bilgilerini Öğrenin..... 167
Yüz Okuma için Pratik Yapın 168
Yüz Okuma Alanında Fotoğraflarla Çalışın..... 168
Canlı Kişilerin Yüzünü Okuyun 168
Tanımadıklarınızın Yüzünü Okuyun 169
Yüz Okuma Tabloları 169
Yüz Şekilleri Tablosu..... 169
Alın Bölgesi Tablosu..... 171
Kaş Bölgesi Tablosu..... 171
Göz Bölgesi Tablosu 173

Kulak Bölgesi Tablosu 174
Burun Bölgesi Tablosu..... 175
Yanak Bölgesi Tablosu 176
Gamze Bölgesi Tablosu..... 177
Ağız Bölgesi Tablosu..... 177
Çene Bölgesi Tablosu 179
Yüz Çizgileri Tablosu..... 180
Baş Tipleri Tablosu..... 181

Yüz Okuma Rehberi..... 182
Yüz Şekilleri..... 182
Kare Yüz..... 182
Dar ve Zayıf Yüz..... 183
Geniş Yanak ve Geniş Çene..... 184
Armut Şekilli Çene..... 185
Yaygın ve Düz Yüz..... 185
Geniş Üst Bölüm..... 186
Geniş Orta Bölüm..... 187
Geniş Alt Bölüm 187
Küçük Üst Bölüm 188
Küçük Orta Bölüm 189
Küçük Alt Bölüm..... 189
Dış Bükey Yüz..... 190

Aşırı Dış Bükey Yüz 191
İç Bükey Yüz 191
Aşırı İç Bükey Yüz 192
Dengeli Yüz 193
Alınlar 193
Yuvarlak Alın 194
Geriye Doğru Eğimli Alın 194
Düz ve Eğimsiz Alın 195
Kaşlar Arasında Çıkıntı 196
Geniş Alın 196
Yuvarlak Alın 196
Dar Alın 197
Düz Alın 197
Sivri Alın 197
Kaşlar 198
Yay Kaşlar 198
Düz Kaşlar 199
Keskin Köşeli Kaşlar 199
Kaş Göz Mesafesi Uzak 200
Kaş Göz Mesafesi Yakın 200
Kalın ve Tüylü Kaşlar 201
Çok İnce Kaşlar 201
Başı Kalın, Sonu İnce Kaşlar 202

Kalınlığı Eşit Kaşlar 202
Başı İnce Sonu Kalın Kaşlar 203
Ortası Dolu Kaşlar 203
Uzun Tüylü Kaşlar 204
Az Kaşlar 204
Başta Yukarı Tüylü Kaşlar 205
Sona Doğru Azalan Kaşlar 205
Gözler 206
Aşağıya Doğru Açılı Göz 206
Düz Açılı Göz 206
Dışarı Doğru Çıkık Göz 207
İçe Doğru Göz 207
Büyük Gözler 208
Çukur Gözler 208
Belirgin Göz Kapakları 208
Az Görünen Göz Kapakları 209
Görünmeyen Göz Kapakları 209
Kulaklar 210
Büyük Kulaklar 210
Küçük Kulaklar 211
Belirgin Kaplar 211
Belirgin İç Çıkıntılar 212
Kap ve Çıkıntı Arasında Belirginlik 212

Kap ve Çıkıntı Arasında Düzlük 213
Dik Açılı Kulak 213
Geriye Açılı Kulak 214
Dışa Açılı Kulak 214
Yapışık Kulak 215
Yukarıya Yapışık Aşağıya Açık Kulak 215
Kulak Yumuşağı Burnun Altında 216
Kulak ve Kaşlar Yukarıda 216
Kulak ve Kaşlar Aşağıda 217
Burunlar 217
Büyük Burun 218
Uzun Burun 218
Kısa Burun 219
Uzun ve Düz Burun 220
İç Bükey Burun 220
Kemerli Burun 221
Kemer Üzerinde Şişlik 222
Burnun Üst Kısmında Şişlik 222
Aşağı Doğru Geniş Burun 223
İnce Burun 223
Burun Ucu Açısı Yukarı 224
Burun Ucu Düz ve Açısız 224
Burun Ucu Açısı Aşağı 225

Burun Ucu Aşağı ve Sivri 225
Burun Ucu Yuvarlak ve Şiş 226
Yanaklar 226
Çıkık Yanaklar 226
Dolgun Yanaklar 227
Dar Yanaklar 227
Geniş Yanaklar 228
Gamzeler 228
Çenede Gamze 229
Burun Ucunda Gamze 229
Yanaklarda Gamze 230
Ağızlar 230
Büyük Ağız 230
Küçük Ağız 231
Ağız Açısı Yukarı Doğru 231
Ağız Açısı Düz 232
Ağız Açısı Aşağı Doğru 232
Dolgun Alt ve Üst Dudak 233
Dolgun Üst Dudak 233
Çok İnce Dudaklar 234
Ayrık Ön Dişler 234
İri Ön Dişler 235
Dışa Çıkık Ön Dişler 235

Doğal Gülümseme 236
Diş Etlerini Göstererek Gülümseme 236
Eğik Gülüş 237
Çeneler 237
İri Çene Kemiği 238
Dar Çene Kemiği 238
Kuvvetli ve Dikkat Çeken Çene 239
Dışa Çıkık Çene 239
Geniş Çene 240
Çok Geniş Çene 240
Uzun Çene 241
Küçük Çene 241
Geride Çene 242
Yuvarlak Çene 242
Altı Düz Çene 243
Sivri Çene 243
Dışa Doğru Sivri Çene 244
Yüz Çizgileri 244
Alındaki Çapraz Çizgiler 244
Kaşlar Arasında Derin Tek ve Çift Çizgi 245
Kaşlar Arasında Birçok Dikey Çizgi 245
Burun Üstü Yatay Çizgiler 246
Göz Kenarında Çizgiler 246

Yanak Üzerinde Çapraz Çizgiler 247
Yanaklarda Gamze Benzeri Çizgiler 247
Ağız Kenarında Çeneye Doğru Çizgiler 248
Çenede Yay Şeklinde Çizgi 248
Baş Tipleri 249
Baş Tepesi Yukarıda 249
Alın Baş Tepesinde 250
Ben Haritası 250
Dudak Altında Ben 251
Dudak Bitimleri Altında Ben 251
Çenede Ben 252
Kaş Bitimlerinde Ben 252
Göz Altında Ben 253
Kulak Dış Kaplarda Ben 253
Burun Bitim Hizalarında Ben 254
Sol/Sağ Kaş İçerisinde Ben 254
Boğazda Ben 255
Yüzde Olumsuz Özellikler 256

Bölüm 6
YÜZLERİN UYUMU VE ÇATIŞMASI 257
Uyuşan Yüzler ve Kişilikler 259
Çatışan Yüzler ve Kişilikler 267

Uyuşan Yüzler Tablosu 274
Çatışan Yüzler Tablosu..... 277

Bölüm 7
YÜZDE OKUNAN HASTALIKLAR 279
Hastalıkların Bir Kısmı Yüze Yazılmıştır 281
Sonuç..... 285
Kaynakça..... 286
Doç. Dr. Orhan Erdem 287
Gelişim Seminerleri..... 287

Önsöz

Yüzümüz buğday tarlası

Gül kokusuna uzanmış bir dal kirpiklerimiz

Yüzümüz ruhumuzun tülü

Hangi imza daha çok yüzümüzdür

Yüz, insanın beyin ekranıdır. Düşlerimiz, düşüncelerimiz, duygularımız yüzümüze yansır. Bir bakıma bu harita zamanla netleşir ve bazı çizgilerle kendisini dışa vurur. İşte tam da bu aşamada söylenebilecek şey, insan yüzünün, karakterinden önemli izler taşıdığıdır.

İnsanın bedeni, ruhunun giysisidir. Nasıl ki bizler bir elbise almak istediğimizde, onun üzerimize oturup oturmadığına bakar, kumaşını, rengini, desenini kendimiz seçebiliyorsak, bedenimiz de ruhumuz için seçilmiş bir giysi olarak görülebilir. İnsan bedeninin tümü, onun karakterinden

özellikler taşır. Bedensel dil, bedensel yapı, bedensel mesaj insan yüzüne daha etkili şekilde yansır.

Bu çalışma usta bir akademisyenin kalemiyle olgunlaşmıştır. Binlerce insanın yüzü dikkate alınarak, önemli bir ön belirlemeyle teknolojinin de katkısıyla yüz okuma çalışması yapılmıştır. Burada sağlanan başarı % 90'nın üzerindedir. Sosyal bilimlerde bu durum son derece yüksek bir oran olarak görülebilir. Çalışma, bu yönüyle oldukça kapsamlı ve dikkat çekici veriler içermektedir.

Yazar Orhan ERDEM, uzun süre yurt dışında AGİT'de liderlik ve yönetim dersleri vermiştir. Alan açısından da son derece isabetli bir teori/pratik uyumu içermektedir. Daha önce yayınlanan eserlerinde, özellikle iletişim açısından detaylı veriler içeren bilgi zenginliği, bu çalışmayla yeni bir alana giriş yapmıştır. Dünyada, bu alana yönelik tarihsel bazı eserler hariç, çok önemli bir literatür zenginliğinden söz edilemez. *Yüz Okuma* kitabı, gelecek için de önemli bir eser olmaya adaydır.

Değerli okurlar, bu çalışmadan hem keyif alacaklar hem de bir bulmacayı çözer gibi merak duygularını tatmin edebileceklerdir. Galiba daha önemlisi, bireyin kendisini tanıması sürecine de ciddi katkılar sağlayabilecektir.

Yüz okuyup karakter analizi yapmak tarih kadar eski bir iştir. Son yıllarda özellikle büyük şirketler, istihbarat örgütleri, liderlik eğitimi veren merkezler insan yüzündeki şifreler-

le ilgilenmeye başlamıştır. Yazar, buna ilişkin hem geniş bir bilgi dağarcığı sunmakta ve bu inceliklerini dile getirmekte hem de önyargıların nasıl aşılabileceğinin de yollarını göstermektedir. İnsanın *Yüz Haritası*, burnu, kulağı, dudağı, yüzün şekli, kaşları, gözleri, gözlerinin rengi, saç tipi, çene yapısı, ben haritası gibi önemli unsurlardan yola çıkarak doyumsuz bir gezintiye çıkarıyor okuru. Bu gezintinin ilginizi çekeceğini hatta kendinizi kaptıracağınız bir meşgaleyle karşı karşıya olduğunuzu anımsatmak isterim.

Ferman SALMIŞ

Eğitimci/Yazar

Nasıl Okunmalı?

- Bu kitabı hızlı okumamalısınız.
- Bu kitabı bir kere okuyup bir köşeye atmamalısınız.
- Bu kitabı, zihninizin açık olduğu zamanlarda okumalısınız.
- Bu kitabı düzenli aralıklarla okumalısınız.
- Bu kitabı; insanlarla başarılı iletişim kurmak ve insanı tanımak amacıyla okumalısınız.

Giriş

Bu eser gayba dair bilgiler sunmak için yazılmadı. Gayb âleminin anahtarları kudreti sonsuz olan Allah'ın(cc) katındadır. Evet, bu sebeple, geleceğe dair hüküm vermek veya saklı olan kader bohçasını açmaya niyetlenmek niyetini, bu eserin ikliminden uzak tuttuk.

Bu eserin çerçevesi birçok yüz okuma tekniği göz önünde bulundurularak çizildi. Bu yönüyle de oldukça farklı ve doyurucu olduğunu ifade edebiliriz.

Bu eserin niyeti doğunun yitik ilmi olan "ilm-sima"yı veya yüz okuma ilmini bilimsel teknikler kullanarak insanlığın istifadesine sunmaktır.

Birçok bilim dalında olduğu gibi ilm-i sima da derin bir kuyunun dibine atılmış durumda. Kültürümüzün yitik ilmidir ilm-sima... Peki, neden terk edildi acaba? Evet, bu gizemli ve ibretli bilim dalı terk edildi. Ancak bu günlerde Batı bu alana ciddi eğilmeye başladı. Önemli makamlara getirilecek insanların yüzleri yorumlanmaya ve buna göre kararlar verilmeye başlandı. Her alanda başvurulan bir insan tanıma aracı olmaya aday ve kültürümüzde varolup dinî değerlerle çelişmeyen ilm-i simayı (yüz ilmi) yeniden insanlığın hizmetine ve istifadesine sunmak niyetiyle yazılan bu eserin büyük bir eksiği gidereceği inancındayız.

Bu eserin amacı mutlak hüküm koymak değildir. Bu eserin amacı; insanı ve insan yüzünü mercek altına almaktır.

Eserdeki bölümler belirli bir mantık silsilesi içinde düzenlendi. Önce kişilikle ilgili bölümler kaleme alındı, daha sonra yüz okuma alanlarına geçildi. Böylece eserin akıcılığı ve anlaşılabilirliği kolaylaştırıldı.

Bu eser; 6500-7000 kişinin yüzü ve kişiliği taranarak yazıldı. Mülakat, gözlem ve literatür taraması teknikleriyle yüzde kişilik tespiti yapılmaya çalışıldı. Fotoğraflar çekildi. Eserde yer alan fotoğraflar binlerce kişi taranarak çekildi. Eserdeki bütün fotoğrafların sahipleriyle mülakatlar yapıldı. Fotoğraf sahiplerinin kişilikleriyle ilgili olarak belirlediğimiz sorular; hem kendilerine hem çevrelerine yöneltildi. Kişilikleriyle ilgili tespitler bizzat kendilerince doğrulandı. Ayrıca ekibimiz içinde yer alan; Abdulaziz TAZEGÜL, Ali ÇAY, Emin SEYFİ, Furkan CANDEMİR ve Soner YILDIRIMCAN bu kişilerin kişiliklerini derinlemesine gözlemle, tespit etmeye çalıştı. Bütün bu süreçte manevi desteklerini hissettiğimiz hem 6500-7000 öğrencimize hem beş kişilik ekibimize hem de eserde fotoğrafları bulunan kıymetli arkadaşlara teşekkür ederiz.

Bu eserin bu yönleriyle dünyada bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz.

Bu eserin insanlığa iletişim konusunda yardımcı olacağı ümidindeyiz. Evet, biz ne kadar çırpınırsak çırpınalım; bu eseri diri tutacak olan, diriliği mutlak olan Allah'tır(cc).

Bölüm 1

KİŞİLİK NEDİR?

"Gülde koku neyse; insanda kişilik odur."

Kişiliğiniz, Yaşayış Tarzınızdır

Dille çok tanışık bir kelimedir kişilik... Ancak içi dolu değildir bu kelimenin... Bir insana "kişilikli" derken ne demek istiyorsunuz? Bu sorunun cevabı pek açık değil. Peki, nedir kişilik? Kişilik, Latincede "persona" kelimesiyle ifade edilir. Eski Roma'da tiyatro oyuncusu, maskeler takarak kendi rolünü canlandırıyordu. Tiyatrocu cesur birini canlandırıyorsa cesaret hissi uyandıran bir yüz maskesi takıyordu. Bu dönemde yüze takılan bu maskeye "persona" adı verilmekteydi.

İnsan davranışıyla ilgilenen bilim insanları, kişiliğe farklı pencerelerden bakmışlardır. Araştırmacıların "kişilik" tanımında hemfikir olduklarını söylemek zor. Çünkü bilim insanları kendi dallarının penceresiyle görmüşlerdir kişiliği...

Ancak biz burada, en basit tanımıyla kişilik, "Bireyin yaşayış tarzıdır" diyebiliriz. Evet, bu yaşayış tarzı kişiliğin tanımında etkin rol oynar. Yaşayış tarzı içinde; yetenek, zekâ, eğitim, duygu, keder, öfke, inanç, arkadaşlık, gelenekler,

toplumsallık, çıkarcılık, etik, konuşma şekli, sorumluluk, kültür, içtenlik, konuşkanlık, kıskançlık, sinirlilik gibi birçok unsur vardır.

Bu bağlamda kişiliği, insan ömrünü kapsayan bir süreç olarak ifade etmemiz mümkün... Kişilik, insanın bütün özelliklerini aksettiren bir kavramdır. Özetle, "Kişilik; insanın iç ve dış çevresiyle kurduğu tutarlı ve kalıplaşmış, zihinsel, bedensel ve ruhsal unsurların bütünüdür" diyebiliriz.

Kişiliğinizin Üç Ayağı Var

Kişilik içinde gizli birçok unsurdan söz etmemiz mümkün. Bu unsurların tümü bir araya gelince "kişilik" ortaya çıkıyor. Evet, kişiliği tek bir olgu olarak düşünmek yerine birçok olgunun özel bir şekilde bütünleşmesi şeklinde algılamanız daha doğru olacaktır. Bu olguları üç kategoride toplamamız mümkündür; *karakter, mizaç ve yetenek*. Bütün kişilik özelliklerini bu üç kategoriden birisinin kapsamında düşünmemiz mümkün. Şimdi bunlara değinelim...

Karakteriniz, Kişiliğinizin İskeletidir

Karakter kelimesini kişilik kelimesiyle aynı anlamda kullanmak doğru değil. Çünkü karakter, kişiliğin yalnızca sosyal ve etik yönünü temsil eder. Başka bir açıdan karakter, kişinin beyinsel gücünü oluşturur. Bu tanımlara göre

karakter, kişiliğin iskeleti durumundadır. Karakter kişinin bulunduğu çevrenin değerlerine göre şekillenir. Yaşadığınız sosyal çevrenin kurallarına uyuyorsanız *karakterli kişi* diye adlandırılırsınız.

Karakteriniz; okul, aile ve içinde yaşadığınız çevrenin etkisiyle şekillenir. Karakteriniz çocukluk döneminden itibaren gelişmeye başlar. Karakteriniz ceza veya ödülle şekillenebilir. Karakter mutlak olarak kalıcı değildir. Zamanla bazı kimseleri örnek alarak, mantıklı düşünerek, dersler çıkararak karakterinizde revizyonlar yapabilirsiniz. Bu bağlamda kendinize; mutlak tembel, mutlak korkak, mutlak cimri yakıştırmaları yapmanız doğru olmaz.

Mizacınız, Kişiliğinizin Duygusal Tarafıdır

Kişiliğinizin birinci ayağı karakterdi. İkinci ayağı ise mizaçtır. Buna huy diyebiliriz... Mizacınız karakterinizin süreklilik yönünü temsil eder. Örneğin, kendinizi devamlı yorgun hissetmeniz veya çeşitli fikirlere muhalefet etmeniz mizacınızı yansıtır. Mizacınız sizin ayırt edici özelliğinizdir. Sizi siz yapan mizacınızdır.

Mizacınız, sizin duygusal tarafınızı yansıtır. Mizacınızın bir kısmını fıtratınızda taşırsınız; bir kısmını da alışarak, öğrenerek kazanırsınız. Örneğin; Hipokrat M.Ö. 4. yüzyılda bedenin mizaç üzerindeki etkilerini inceleyerek onun dört kategoriden oluşan bir gerçeklik olduğunu vurgulamıştır. Bunlar:

- Hareketli mizaç
- Soğukkanlı mizaç
- Sinirli mizaç
- Melankolik mizaçtır.

Bu mizaçlara kısaca bakalım:

1. *Hareketli Mizaç*: Bu gruptaki kişiler;

- Hareketlidirler.
- Mutludurlar.
- İlgi alanları sürekli değişir.
- Sürekli dinamiktirler.

2. *Soğukkanlı Mizaç*: Bu gruptaki kişiler;

- Durağan bir yapıya sahiptirler.
- Soğuk bir yapıya sahiptirler.

3. *Sinirli Mizaç*: Bu gruptaki kişiler;

- Hemen sinirlenirler.
- Hep hareketlidirler.
- Heyecanlıdırlar.

4. *Melankolik Mizaç*: Bu gruptaki kişiler;

- Hemen sıkılırlar.
- Hep üzgündürler.
- Çoğunlukla hareketsizdirler.
- Zayıf bir kişiliğe sahiptirler.

Yeteneğiniz Zihin ve Beden Yeterliliğinizdir

Kişiliğinizin üçüncü ayağını yeteneğiniz oluşturur. Yeteneğiniz, belirli ilişkileri kavrayabilmek, tahlil edebilmek, çözümleyebilmek ve sonuca varabilmek gibi zihinsel özelliklerinizi ifade eder. Yetenek, ayrıca bazı işleri gerçekleştirebilmeniz şeklinde bedensel özelliklerinizin karşılığıdır. Örneğin, iyi bir yüzücü olmak, sizin yeteneğinizdir. Fiziksel olarak bazı yetenekleri kazanmanız, yaşınıza ve bazı tecrübelere bağlıdır. Ancak zihinsel yetenekleri kısmen sonradan kazanırsınız. Bazı yetenekler size Yüce Yaratıcı (cc) tarafından verilmiştir. Bu noktada sahip olduğunuz yetenekler farklıysa kişiliğiniz de farklıdır diyebiliriz.

Yetenekleri iki kategori altında toplayabiliriz. Bunlar bedensel ve zihinsel yeteneklerdir.

Bedensel yetenek dediğimiz alana; yürüme, ayakta durma, koşma, görme, renk ayırma, derinliği ayırma, ses tonlarını ayırma,

tat ve koku hissetme, el-kol-ayak gibi organları belli bir koordinasyon içerisinde kullanma gibi faaliyetleri örnek olarak verebiliriz.

Zihinsel yetenek dediğimiz alan ise; sayısal ilgi, teknik kavrama ve teknik ilgi, hafıza yeteneği, soyut düşünme, ilişki bulma, karşılaştırma yapabilme, öğrenme ve kavrama gibi yetenekleri kapsar.

Kişiliğinizin Özellikleri

Kişiliğinizin özelliklerini beş başlık altında toplayabiliriz. Bunlar:

a) Davranışlarınız; kişiliğinizi oluşturur.

b) Kişiliğinizin oluşmasında içinde yaşadığınız çevrenin etkisi vardır.

c) Zihinsel ve bedensel dengeniz; dengeli kişiliğinizin sebebidir.

d) Kişiliğiniz; davranışlarınızı yönlendirir ve kontrol eder.

e) Kişiliğiniz; geçmişten geleceğe sürekli bir görünüme sahiptir.

Davranışlarınız, Kişiliğinizi Oluşturur

Davranış tarzınız, dünyaya bakışınız, öğrenme ve kavrama süreçleriniz kişiliğinize yansır. Düşünün; devamlı gülen

biri, bir müddet sonra güler yüzlü ve mutlu olmaya başlayacaktır. Devamlı somurtan da bir müddet sonra mutsuz ve sinirli bir kişi olacaktır. Bunun içindir ki davranışlarınıza dikkat etmek ve olumlu olmak durumundasınız. Beden hareketlerinizin bile kişiliğinizin oluşmasında etkisi vardır. Örneğin; eller kavuşturulmuş ve ayak ayak üstüne atmış bir beden hareketi sizi kapalı ve duyarsız bir kişilik hâline getirecektir. En azından böyle biri olmanız için size katkıda bulunacaktır.

Kişiliğinizin Oluşmasında; İçinde Yaşadığınız Çevrenin Etkisi Vardır

Ömrünüzün geçtiği sosyal çevreden kopmanız çok zordur. Hatta hem sosyal çevreden hem fiziki çevreden kopmanız zordur. Eski mahallenizdeki kaldırım taşları veya oturakların sizin dünyanızdaki yerini düşünün. Eski arabanızdan aldığınız keyfi düşünün. Cansız çevreden kopmak bile zor... Bu durum insanın tabiatında var. Çoğu zaman eskimiş sandalyenizi atmaya kıyamazsınız. İşte bu, çevrenin sizin ruhunuzdaki tesirinin sonucudur. Aynen bunun gibi eski arkadaşlarınızı unutmanız zor. Onların üzerinizdeki tesiri hep devam eder. Siz makam, rütbe sahibi bile olsanız, eski mahallenizdeki eski bir çocukluk arkadaşınızın ruhunuzdaki tesirini atamazsınız. Çalışma ikliminden de söz edelim. Düşünün ki çalışma ortamınız havasız ve ışıksız... Oturduğunuz koltuk kırık... Odanızın duvarları boyasız ve çatlak... Tavan

köşelerini örümcekler mesken edinmiş... Taban döşemeleri yer yer yırtık ve soluk... Evet, bütün bunlar sizin davranışlarınıza tesir edeceklerdir.

Zihinsel ve Bedensel Dengeniz, Dengeli Kişiliğinizin Sebebidir

İyi ve kötüyü, olumlu veya olumsuzu ayırt edip bu yönleri kendinize göre yorumlarsınız. Bu yorumlar davranışlarınızı düzenler. Bu açıdan zihinsel dengenizin durumu ne ölçüde normal bir kişilik olduğunuzu belirler. Bedensel dengeniz de kişiliğinize etki eder. Düşünün, bir ayağınız ağrıyor ve bir müddet koltuk değneği kullanmak zorundasınız. Etrafınızdaki insanlar size yardım etmek istiyor ve size hizmet ediyorlar. Bir müddet sonra etrafınızdakilerden hizmeti siz beklersiniz. Aradaki fark şudur; önceden hizmet edildiğinde size hizmet edene şükran hisleriyle dolarsınız fakat sonra size hizmet edilmesini başkaları için bir görev olarak algılamaya başlarsınız.

Kişiliğiniz, Davranışlarınızı Yönlendirir ve Kontrol Eder

Davranışlarınızı belirleyen ve harekete geçiren kişiliğinizdir. Size anlamlı gelen bir davranış başkasına anlamsız gelebilir. Bu durum kişiliğinizin farkını yansıtır. Kişiliğinizin gerektirdiği

bir davranışta bulunmadığınız takdirde bedeninizde olağan dışı hareketler ortaya çıkar. Beden hareketleriyle kişiliğiniz çelişirse vücutta olağan dışı sinyaller belirir. Bunları, *Duygusal İletişim ve Beden Dili* isimli eserde bulmanız mümkün. Evet; burada Celaleddin Rumi'nin güzel bir sözünü ifade etmekte yarar var: "Ya göründüğün gibi ol, ya olduğun gibi görün."

Kişiliğiniz, Geçmişten Geleceğe Sürekli Bir Görünüme Sahiptir

Kişilik, belli bir sürenin içine sığmaz. Kişilik bir ömrü kapsar. Onu hem geçmiş hem şimdi hem de gelecekle ifade etmek gerekir. Geçmişte elde ettiğiniz deneyimler kişiliğinize etki eder. Geleceğe dair planlara sebep olur. Ancak bu durum sizin kişiliğinizin temel kalıbını eğip bükmez. Yalnızca eklentiler ve çıkarmalar söz konusu olabilir. İnanın, insan yaklaşık yedi yaşlarında; kişiliğinin büyük bir bölümünü yansıtıyor. Evet, kişilik tek boyutlu değil ki çok fazla dönüşüme uğrasın...Onu oluşturan beş unsur var. Şimdi bunlara bakalım.

Kişiliğinizi Oluşturan Beş Unsur Vardır

Bunlar:

- Dışadönük olmak
- Duygusal olarak istikrarlı olmak

- Uyumlu olmak
- Sorumluluk sahibi olmak
- Açık olmak

Dışadönük Olmanız, Girişkenliğinizi İfade Eder

Kişiliğinizin bu yönü; girişkenliğinizi, sosyalliğinizi, enerjikliğinizi ve konuşkanlığınızı ifade eder. Eğer dışadönük bir kişiliğiniz varsa bu özelliklere sahipsiniz demektir. Başka bir deyişle, bu özelliklere sahipseniz dışadönük bir kişiliğiniz var demektir. Dışadönük kişilerin iletişim yetenekleri vardır. Bu kişilerle geçinmek kolaydır. Çoğunlukla aranıp sorulurlar.

Duygusal İstikrarınız, Duygusal Dengenizin Göstergesidir

Kişiliğinizin bu yönü, sinirliliğinizi, kendinize güveni, iyimserliğinizi veya kötümserliğinizi, sıkılganlığınızı, duygusallığınızı ve kaygı seviyenizi ifade eder. Bu duygusal özellikleri yoğun olarak yaşıyorsanız (olumlu veya olumsuz olarak) duygusal yönünüz gelişmiş demektir. Burada önemli olan, bu duyguları istikrarlı olarak yaşayıp yaşamamanızdır. Düşünün; bir dakika önce sinirli, bir dakika sonra sevinçli veya güleçseniz burada duygusal istikrarınız yok demektir.

Bu durum, *kişilik nezlesi* diyebileceğimiz bir rahatsızlığın habercisidir. Özellikle yönetim görevinde olan bireylerin kişilik nezlesine karşı tedbirli olmaları gerekir.

Uyumlu Olmanız, İletişime Açık Olmanızdır

Kişiliğinizin bu yönü; arkadaşça davranışlarınız, takım çalışmasına yatkınlığınız, kibar oluşunuz, hoşgörülü oluşunuz, yumuşak kalpliliğinizle ilgilidir. Uyumlu bir kişiyseniz astlarınızı iyi motive edebilir ve onlarla en iyi seviyede iletişim kurabilirsiniz. Bunun tersiyseniz; atmosferinizde insan bulamaz ve aranıp sorulmazsınız. Tercih size kalmış. Ancak şunu unutmamak gerekir ki, uyum hem bu âlemde hem de öte âlemde kazandıran bir yatırımdır. "İyi insan; eliyle ve diliyle çevresindekileri incitmez" yaklaşımıyla hareket etmek gerek.

Sorumluluk Sahibi Olmanız, Planlı Olmanızı Gerektirir

Kişiliğinizin bu yönü; azimli oluşunuz, başarılı olma isteğiniz, dikkatiniz, temkin ve tedbirinizle ilgilidir. Evet, sorumluluğunuzun farkındaysanız, planlı ve programlı bir ömür geçirmek zorundasınız. Sorumluluğu yalnızca başkasına karşı bir yaklaşım olarak değerlendirmemek gerek. O duygu, hem Yüce Yaratıcı'ya(cc) hem çevreye hem insana hem hayvana karşı beslenmesi gereken ulvi bir duygudur.

Kişiliğinde bu duyguyu beslemeyen bireyin nefes alıp vermesi bile kendisine ruhsal azaplar yaşatır.

Açık Olmanız, Engin Ufkunuzun Belirtisidir

Kişiliğinizin bu yönü; araştırma yönünüzün güçlü olmasını, sıra dışı fikirler ortaya koymanızı ve sıra dışı düşünmenizin baskınlığını, ufkunuzun genişliğini, zeki oluşunuzu, sanat yönünüzün gelişmişliğini veya potansiyel olarak gelişmeye elverişli olduğunuzu ve hayal gücünüzün enginliğini temsil eder. Bu özellikler bir kurum veya çevrede, hem kuruma hem de çevreye dönüşüm ve gelişim sağlar.

Evet, kişiliğinizin bu beş yönünün bir veya birkaçı zaman zaman sizi başarıya taşımada yardımcı faktör olurlar. Yöneticilik yaparsanız, dışadönük olmalı; reklam sektöründeyseniz, açık ve net olmalısınız...

Kişiliğinizin bu yönlerinin bir kısmını zaten benliğinizde taşırsınız. Potansiyel olarak bu özellikler vardır sizde... Bir kısmını ise yaşadığınız çevrenin etkisiyle oluşturursunuz.

Kişilik Farklı Açılardan Değerlendirilmiştir

Kişiliğin oluşması ve gelişmesi konusunda bilim insanları farklı fikirler ortaya atmışlardır. Temel olarak bu fikirleri dört başlık altında toplayabiliriz. Bunlar:

- Kişiliğinizi oluşturan faktörler hiyerarşi içerisindedir.
- İnanç sistemleri ve değerler kişiliğinizi oluştururlar.
- Kişiliğinizin bir tarafı kalıcı özellik taşır.
- Kişiliğinizin duygu yönü baskındır.

Şimdi bu fikirlere kısaca bakalım.

Kişiliğinizi Oluşturan Faktörler Hiyerarşi İçerisindedirler

Bu yaklaşıma göre; kişiliğinizi oluşturan unsurlar belli bir hiyerarşi içinde oluşurlar. Bu düşünce; kişiliği dört tabakada değerlendirir.

Birinci tabakada; kişiliğinizin özel tepkileri vardır. Bu düzeyde sizi uyaran dış faktörlere fiziksel tepki gösterirsiniz. Mesela açken karşınızda yemek yenilmesi durumunda yemek yemeye duyduğunuz istek...

İkinci tabakada; kişiliğinizin oluşmasında, alışkanlıklarınızın rolü ön plana çıkar. Bu tabakaya göre, bilgi ve tecrübeleriniz sizin kişiliğinizi oluşturur.

Üçüncü tabakada; kişiliğinizin eğilimlerle şekillendiği varsayımı hâkimdir. Bu tabakada birçok davranış arasından eğilimler ön plana çıkar.

Dördüncü tabaka; kişiliğinizin *tip* aşamasıdır. Bu tabakada *tipler* ortaya çıkar. Dört tabakanın her birinde yoğunluk veya birikim farklı olacağından farklı tipler belirecektir.

İnanç Sistemleri ve Değerler, Kişiliğinizi Oluştururlar

Bu düşünce yapısına göre kişiliğiniz, inanç ve değerlerle oluşur. Buna göre, kişiliğinizi şekillendiren inançları iki kategoride değerlendirmek mümkündür. Bunlar; iç inanç sistemi ve dış inanç sistemi. Davranışlarınızı kader inancına göre şekillendiriyorsanız iç inancın etkisindesinizdir. Eğer davranışlarınızı dış dünyanın tavrına göre şekillendiriyorsanız dış inancın etkisindesinizdir. Bakın; iki farklı kişilik yapısı ortaya çıkmış oldu.

Yine bu düşünceye göre kişileri etkileyen, harekete geçiren faktörler kişiden kişiye farklılıklar gösterirler. Örneğin; başarı isteği, güç elde etme isteği, bağlanma isteği... Yine bu yaklaşıma göre kişiler bazı kişi veya gruplara bağlanırlar. Kişiyle bunlar arasında kurulan bağ kişilik özelliklerine katkıda bulunacaktır. Çünkü bahsedilen kişi veya grup farklılaşması kişilik farklılaşmasına sebep olmaktadır.

Kişiliğinizin Bir Tarafı Kalıcı Özellik Taşır

Bu yaklaşıma göre, bazı kişilik özellikleriniz kalıcıdır ve bireysel özelliklerinizin belirlenmesi kişilik tahlili için vaz-

geçilmezdir. Buna göre, kişinin ailede var olan kişilik özelliklerine yakın bir kişiliğe sahip olacağı ve kişinin fiziksel yapısının zekâ ve kişilikle ilintili olacağı belirtilmiştir.

Kişiliğinizin Duygu Yönü Baskındır

Bu görüşe göre, zihinsel yapınız dış dünyaya yansır. Bu görüş, kişiliğinizin güdüsünün ve en büyük ihtiyacının *sevmek* olduğunu vurgular. Bu yaklaşım kişiliğinizi üçe ayırır. Bunlar: *id, ego* ve *süperego*'dur. Kişiliğinizin bu üç ayağı çoğunlukla davranışınızı yönetir.

Buna göre; insanın eğilimleri ve sevgi güdülerinin barınağı id (alt benlik)tedir. Bu görüşe göre, id'teki güdüler kalıcıdır ve vahşidir. İd'i sınırlayan süperego (üst benlik)dir. Süperego, insanın en insani düşüncelerini; çevresindekilerden ve kültürel ortamdan kazandığı iyi hususları kapsar. Bu yaklaşım, id ve süperego kavgasını, ego ile dengeler.

Kişiliği Oluşturan Unsurlar

Kişiliğiniz oluşurken birçok unsurun etkisini hissedersiniz. Bu unsurların bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz:

- Coğrafi ve fiziki çevrenin kişiliğinize etkisi vardır.
- Kitle iletişim araçlarının kişiliğinize etkisi vardır.

- Yetişkinlerin kişiliğinize etkisi vardır.
- Beden yapınızın kişiliğinize etkisi vardır.
- Yaşınızın kişiliğinize etkisi vardır.

Şimdi bu unsurlara kısaca değinelim:

Coğrafi ve Fiziki Çevrenin Kişiliğinize Etkisi Vardır

Kişiliğinizin oluşmasında içinde yaşadığınız coğrafyanın ve fiziksel çevrenin etkisini küçümsemeyin. Peki, *coğrafi ve fiziki çevre* ne demektir, neyi kapsar? İklim, tabiat, yaşanan çevrenin fiziki durumu (ova, dağ, nehir kenarı, deniz kenarı gibi); coğrafi ve fiziki çevreyi oluştururlar. Bu unsurlar, kişiliğinizin oluşması ve şekillenmesinde etkilidirler. Düşünün; iklim şartları, içinde yaşadığınız toplumun kültürüne etkide bulunur. Kültür şekillenir ve şekillenen kültür de sizin kişiliğinizi şekillendirir.

Deniz kenarında yaşayan birinin kişiliğiyle dağlık bir bölgede yaşayan birinin kişiliğini düşünün. Arada birçok fark göreceksiniz. Yine soğuk bir bölgede yaşayanla, sıcak bir bölgede yaşayan kişileri düşünün; biri yumuşak, diğeri sert mizaçlı...

Kitle İletişim Araçlarının Kişiliğinize Etkisi Vardır

Kitle iletişim araçlarından habersiz, onlara bağımlı olmayan birinin kişiliğiyle onlara bağımlı olanların kişiliği arasında farklar oluşur. Bağımlı olanlar makine bakışlı ve makine duyguluyken; bağımsız olanlar, insani bakışlı ve insani duygulu olacaktır. Devamlı bilgisayar başında olan birini düşünün; donukluğunu ve ilginç tavırlarını hemen anlayacaksınız. Kitle iletişim araçlarının insanı asosyal yaptığını unutmamak gerekir. Aşırı bağımlılıktan kaçınmak ve ömür dediğimiz süreci daha insanca yaşamak gerekir.

Yetişkinlerin Kişiliğinize Etkisi Vardır

Gelecekten beklentilerinizi belirlerken ve davranış şeklinizi oluştururken çevrenizde bulunan yetişkinlerin etkisinde kalırsınız. Etkisinde kaldığınız kişilerin kişiliklerini yansıtırsınız. Zamanla yansıttığınız kişilikler sizin kişiliğinizi şekillendirir.

Yaşınızın Kişiliğinize Etkisi Vardır

Yaş ilerledikçe kişiliğiniz az veya çok farklılaşır. Bazı kimseler, "Yedisinde ne ise yetmişinde de odur" gibi ifadeler kullanırlar. Bu yaklaşım kısmen gerçeği yansıtsa da; tecrübeler,

hastalıklar ve zamanın baş döndürücü eğitim ve öğretim teknikleri karşısında hep aynı kalmanın mümkün payını dile getirmemiştir.

Beden Yapınızın Kişiliğinize Etkisi Vardır

Kişiliğinizin oluşumunda beden yapınızın etkisini küçümsemeyin. Ancak kişiliğinizin hangi yönünün hangi faktöre bağlı olarak geliştiğini söylemek oldukça güçtür. Evet, fiziki yapınız kişiliğinizi şekillendirmede önemli rol oynar. Düşünün; bedendeki sakatlık, iz, yara gibi bir rahatsızlık kişiyi içine kapanık ve mutsuz yapabilir. Burada "yapabilir" dememizin sebebi şudur: "Kişi her ne kadar bedendeki rahatsızlıktan dolayı bazı davranış şekillerine başvursa da din ve inançların etkisiyle bu rahatsızlığını giderebilir ve var olan bedensel özrüyle barışık yaşayabilir. Çünkü din kişiye bedensel bir eksiğin kendisine ölüm sonrası ödül olarak geri döneceğini telkin eder.

Bölüm Özeti

- Kişiliğiniz; yaşayış tarzınızdır.
- Kişilik, insanın bütün özelliklerini aksettirir.
- Karakter, insanın beyinsel gücünü oluşturur.
- Karakter, kişiliğin iskeletidir.
- Karakter, ceza veya ödülle şekillenebilir.
- Mizacınız, karakterinizin süreklilik yönünü temsil eder.
- Sizi siz yapan mizacınızdır.
- Yeteneğiniz, zihinsel özelliklerinizi ifade eder.
- Yeteneğiniz, bedensel ve zihinsel yeterliliklerinizdir.
- Davranışlar kişiliği oluşturur.
- Kişiliğinizin oluşmasında içinde yaşadığınız çevrenin etkisi vardır.
- Zihinsel ve bedensel dengeniz varsa dengeli kişiliğiniz var demektir.
- Kişiliğiniz davranışlarınızı yönlendirir ve kontrol eder.
- Kişiliğiniz, geçmişten geleceğe sürekli bir görünüme sahiptir.
- Dışadönüklüğünüz girişkenliğinizi gösterir.

- Duygusal istikrarınız duygusal dengenizi gösterir.
- Uyumluysanız iletişime açıksınızdır.
- Sorumluluk sahibiyseniz planlısınızdır.
- Açık kişiliğiniz ufkunuzu derinleştirir.
- Kişiliğinizi oluşturan unsurlar hiyerarşiktir.
- İnançlar ve değerler kişiliği etkiler.
- Kişiliğinizin bir yönü kalıcıdır.
- Kişiliğinizin oluşmasında içinde yaşadığınız coğrafyanın etkisi vardır.
- Kitle iletişimine bağımlı olanlar makine bakışlıdırlar
- Kitle iletişimine bağımlı olmayanlar, daha insani bakışlı ve duyguludurlar.
- Kişiliğinizin oluşmasında, çevrenizde bulunan yetişkinlerin etkisi vardır.
- Beden yapınızın kişiliğinize etkisi vardır.
- Yaşınızın kişiliğinize etkisi vardır.

Bölüm 2

KİŞİLİK TESPİTİ VE KİŞİLİK TİPLERİ

"İnsanın gerçek yüzünü kim görür?
Ressam mı, fotoğrafçı mı, ayna mı, insan mı?"

Kişiliği Tespit Etme Teknikleri

Kişiliklerin tespit edilmesi ve bu tespitlerin karşılaştırılması için çeşitli şekillerde kişilik ölçümleri yapmak mümkün. Bu kişilik ölçüm çeşitlerini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- Soru tekniğiyle kişilik tespiti
- Gözlem tekniğiyle kişilik tespiti
- İzdüşüm testi tekniğiyle kişilik tespiti
- Davranış testi tekniğiyle kişilik tespiti
- Vücut yapısına bakarak kişilik tespiti

Soru Tekniğiyle Kişilik Tespiti En Yaygın Yöntemdir

Soru tekniğiyle kişilik tespiti yapabilirsiniz. Bu yöntemde çoğunlukla yüz yüze sorular sormalısınız. Ancak bazen yazılı

olarak da soru sormanız gerekebilir. Bu yöntemde kişiliğini tespit etmek istediğiniz kişiye, kendisiyle ilgili sorular sorup cevap istersiniz. Örneğin; kişiye, hobilerini sorarsınız ve aldığınız cevabı kişiliğe yönelik olarak yorumlarsınız. Hobileri arasında hayvan beslemek olan birisiyle, devamlı ava çıkan birisinin kişiliği arasında fark vardır. Birinin şefkat yönü gelişmişken diğerinin bu yönü zayıf kalmıştır.

Gözlem Tekniğiyle Kişilik Tespiti Hassasiyet İster

Bu teknikle kişilik tespitini yapmak istediğiniz kişiyi, farklı ortamlarda ve farklı zamanlarda gözlemlersiniz. Ortaya koymak istediğiniz kişilik unsurlarını çoğunlukla kişiyi arkadaş ve iş ortamında gözleyerek tespit edersiniz. Tespit ettiğiniz görünümleri rakamlarla sınıflandırabilirsiniz.

İzdüşüm Tekniğiyle Kişilik Tespitinde Kişi Hazırlıksızdır

Bu teknikte, kişiye gösterdiğiniz bir resimle ilgili neler düşündüğünü sorarsınız. Kişi resme bakarken hayal eder ve hayalini aktarır. Aktardıklarının arasında satır aralarından kişilik tespiti yaparsınız. Aynı resme bakıp da farklı görüşler aktarılması, bireylerin kişilik farklılıklarının olduğunu

gösterir. Bu teknikle, kişinin değerleri, alışkanlıkları, mizacı hakkında bilgi edinme imkânınız olur.

Davranış Testiyle Kişilik Tespitinde Davranışlar Gözlenir

Çoğunlukla stresli durumlarda, bireyin kişiliğini tespit etmek için başvurulan bir yöntemdir. Örneğin; kişiliğini tespit etmek istediğiniz bireyle satranç oynarsınız veya bir bulmaca çözmesini istersiniz. Kişinin bu faaliyetleri yaparken göstermiş olduğu telaş, sinirlilik, düşünme, bağırma, dalma gibi davranış şekillerini tespit edersiniz. Bu davranışlar, kişinin kişiliğine yönelik mesajlar verir.

Ayrıca, kurumlara insan gücü alırken daha basit kişilik ölçümleri yapabilmeniz mümkündür. Örneğin; kişiliğini tespit etmek istediğiniz bireyin hobileri, ilgileri, eğitimi ve kariyerini tespit ederek kişiliğine dair ipuçları yakalayabilirsiniz.

Tüm bu ölçümler sonucunda çeşitli kişilik tipleri ortaya çıkarmanız mümkün... Ancak siz en temel anlamda kişilik tiplerini sosyal/asosyal veya açık/kapalı veya sıcak/soğuk olarak kategorize edebilirsiniz.

Vücut Yapısına Göre Kişilik Tespiti Tekniği Çok Eskidir

Beden yapısına göre kişilik tespitinin tarihi oldukça eskilere dayanır. Bedende kişiliği yansıtan birçok alan üzerinde durulur. Ancak aşağıdaki alanlar en fazla ilginin odağı olmuşlardır:

- Boy
- Saç rengi
- Göz rengi
- El yapısı
- Yüz şekilleri
- Alın bölgesi
- Kaşlar
- Gözler
- Kulaklar
- Burun
- Yanaklar
- Gamzeler
- Ağız

- Çene
- Yüz çizgileri
- Baş tipleri
- Ben haritası

Bütün vücudu değerlendirerek kişilik tespiti yapmaya "fizyonomi" veya "ilm-i kıyafet" veya "ilm-i firaset" veya "kıyafetname" diyoruz. Kişilik tespitini bütün bedene ya da yalnızca yüze bakarak yapabilirsiniz. Eğer yalnızca yüzdeki özellikleri alıp kişilik tespiti yaparsanız, bu faaliyetiniz "ilm-i sima" veya yeni ifadesiyle "yüz okuma" olarak adlandırılır. "Fizyonomi" veya "ilm-i kıyafet" veya "ilm-i firaset" veya "kıyafetname" yüz okumayı kapsar. Bu tabirlere, yüz okumayı anlatmak için başvurabilirsiniz. Ancak yalnızca "yüz okuma" veya "ilm-i sima" derseniz; "tüm bedeni" değil, sadece "yüz" kısmını kastetmiş olursunuz.

Beden yapısıyla kişilik tespiti, iç dünyayla dış dünya arasında bağlantı kurmaya çalışmaktır. Bu yaklaşıma göre, kişinin iç dünyasına fener tutmuş olursunuz. Ekranın kaydedilmişi yansıtması gibi, beden de iç dünyayı yansıtır. İnsana giydirilen kıyafetin (beden yapısının) anlamsız olduğunu düşünmeyin. Mantıklı olan; Yüce Yaratıcı'nın(cc) insana giydirdiği beden kıyafetinin insana özel olduğu ve bir anlam taşıdığıdır. Bu eserin amacı da o sırlara, O'nun(cc) izniyle ışık tutmaya çalışmaktır.

Kişilik Tipleri Üzerine Düşünceler

İnsanlar -kişilik olarak- az veya çok farklılıklarla donatılmıştır. Dünyaya bakış açınız ve sizi harekete geçiren faktörler bir diğer arkadaşınıza göre farklıdır. Bu fark, büyük veya küçük olabilir. Düşünün ki bir amacınız var. Bu amaç birinin amacıyla aynı olabilir. Ancak o amaca ulaşmak için gideceğiniz yol aynı mı? Bu soruya olumlu cevap vermek zor. Çünkü her insan ayrı bir âlem. Arzular, tutkular, ihtiyaçlar farklı... Bunlar aynı olsa bile şiddetleri farklı... Bu farklılıkları normal karşılamalı... Çünkü yaşam insana farklı imkânlar sunuyor. İklimler farklı, coğrafyalar farklı...

Kişilik farkları konusunda oldukça bol yaklaşım olduğunu ifade edebiliriz. Ancak biz burada dört düşünce üzerinde duracağız. Bunlar:

- A ve B tipi kişilikler
- Renk odaklı kişilikler
- Dört tabiat odaklı kişilikler
- Dört unsur odaklı kişilikler

A ve B Tipi Kişilikler

Bu yaklaşıma göre, iki tip kişilik üzerinde durmak gerekir. Bunlar:

- A tipi kişilik
- B tipi kişilik

1960'ların sonlarında *psikolojik baskı* kavramıyla bağlantılı olarak belirlenen *A tipi* ve B *tipi* kişilik ayrımı yaygın olarak olumlu karşılanmıştır. Bu yaklaşıma göre, günlük faaliyetlerde stresle karşı karşıya gelen kişilerin bir kısmı diğer bir kısmına göre farklı seviyelerde etkilenmiştir. Bu alandaki sonuçlara göre, A tipi kişilikli olanların kalp rahatsızlıkları, B tipi kişilikli olanlara oranla iki kat daha fazladır. Ayrıca yöneticilerin çoğu A tipi kişiliğe sahiptir. Şimdi bu kişilik tiplerine kısaca değinelim:

A Tipi Kişilik Özellikleri

A tipi kişiliğe sahip olanlar şu özellikleriyle dikkat çekerler:

- Hareketlidirler.
- Hızlı yürürler.
- Hızlı yemek yerler.
- Hızlı konuşurlar.
- Sabırsızdırlar.
- Aynı anda iki iş yapmaya çalışırlar.
- Boşa zaman geçirmeyi sevmezler.

- Rakamlara önem verirler.
- Atılgandırlar.
- Rekabeti severler.
- Kendilerini zaman baskısı altında hissederler.

Eğer A tipi kategorisi % 70'in üzerinde sizi yansıtıyorsa kendiniz için *A tipi kişilik* diyebilirsiniz.

B Tipi Kişilik Özellikleri

B tipi kişiliğe sahip olanların özellikleri şunlardır:

- Zamanı dikkate almazlar.
- Sabırlıdırlar.
- Kendilerini övmezler.
- Kazanmak için değil, eğlenmek için oynarlar.
- Kendileri sıkmazlar.
- Rahattırlar.
- Sınırlı zamanlı işleri yapmayı sevmezler.
- Acele etmeyi sevmezler.
- Yumuşak huyludurlar.

Burada da eğer B tipi kategorisi % 70'in üzerinde sizi yansıtıyorsa kendiniz için *B tipi kişilik* diyebilirsiniz.

Son zamanlarda yapılan bazı araştırmalar, A tipi kişiliğe sahip bireylerin, B tipi kişiliğe sahip bireylere kıyasla stresle daha kolay baş edebildiklerini veya stresi azaltabildiklerini göstermektedir.

A tipi kişilik özelliklerini kötü olarak algılamayın. Bu kategorinin olumsuz yanı A tipi kişiliklilerin hızlı tempolarından dolayı aşırı sinirli ve sabırsız olmaları ve bu sebeple insanlarla çatışabildikleridir.

Bu noktada şunu ifade edelim ki; organizasyonlarda orta ve alt seviyelerde A tipi kişilikliler, B tipi kişiliklilere nazaran daha başarılı; ancak üst kademede B tipi kişilikliler sabırlı ve çok boyutlu düşünmelerinden dolayı "A tipi" kişiliklilere göre daha etkin olacaklardır.

Bu noktada, kişiliğinizi kontrol altında tutup hangi ortam ve zamanda nasıl bir tavır takınmanız gerektiğinin bilincinde olmalısınız. Zamanın ve mekânın gereklerini göz ardı etmemelisiniz.

A ve B Tipi Kişilikler Nasıl Anlaşırlar?

Her kişilik tipi kendi içinde, kendi kategorisiyle anlaşmakta güçlük çekmez diyebiliriz. Ancak yine de zaman zaman bazı özellikler çatışabilir. Bunları şu şekilde özetleyelim:

A tipi kişiler, A tipi kişilerle rekabet konusunda problem yaşayabilir. Birbirlerini rakip olarak gördükleri için huzur-

suzluklar yaşanabilir. Bu durumda bir tarafın fedakârlık yapmasını önerebiliriz.

B tipi kişiliği olan, B tipi kişiliği olanla rahatça geçinebilir.

A tipi kişiliği olan, B tipi kişiliği olanla birçok konuda geçimsizlik yaşayabilir. Bu durumda en çok yara alan B tipi kişilik sahibi olur. Burada, sabreden ve katlanan taraf B tipi kişilik sahibidir. Bu iki ayrı kişiliğin geçinmesi için asgari müşterekleri önceden belirlemeleri ve üzerine anlaşma yapmaları gerekir. Evet, A ve B tipleri ancak alttan alma ve germeme yöntemleriyle huzurlu olabilirler. Buna, *birbirini saygıya layık görme* de diyebiliriz.

Renk Odaklı Kişilikler

Bu yaklaşım, kişiliği renklerle açıklar. Bu yaklaşıma göre, beş kişilik rengi vardır. Bunlar çeşitli renklerle de ifade edilebilir. Ancak biz burada en çok başvurulan beş kişilik rengine değineceğiz. Bu renkleri almamızın sebebi, onların evrensel olarak temsil ettikleri duygular sebebiyledir. Evet, bu renkler şunlar:

- Kırmızı
- Mavi
- Beyaz

- Sarı
- Mor

Şimdi bu renklerin kişilik özelliklerine bakalım.

Kırmızı Renkli Kişilikler

Kırmızılar burunlarının doğrultusunda giderler. Bunların özgürlüklerini kısıtlamak bunlara en büyük cezadır. Kırmızıların güç elde etme arzuları frenlenmezse tehlikeli olabilirler.

Kırmızılar kendi istedikleri işte çalıştırılınca oldukça verimli olurlar. Burada dikkat edilmesi gereken, onları istemedikleri bir işte çalıştırmamaktır. Kırmızılar kariyere düşkündürler.

Kırmızılar başkalarını etkilemekten, hayran bırakmaktan hoşlanırlar. Zekâları ve yetenekleri konusunda çevresindekilerin takdirini beklerler.

Kırmızılar hep ön safta olma isterler. Disiplinli ve hiyerarşik yapıda çalışan kırmızılar çok zorluk çekerler. Üstleriyle birlikte bulunmaktan hoşlanmazlar. Çoğunlukla astlarıyla zaman geçirirler. Kendi yöneticilerini, çok üstün vasıflara sahip olursa sayar ve dinlerler.

Kırmızıların En Belirgin Özellikleri

Kırmızı renkli kişilikler kendilerini ifade etmekte güçlük çekmeyen, dinamik bir yapıya sahiptirler. Lider vasıflarıyla dikkat çekerler. Bulundukları ortamlarda ön planda olmayı arzu ederler. İkinci kişi olmak onlara ağır gelir. Evet, kırmızıların birçok özelliği var. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Mantığa önem verirler.
- Verime önem verirler.
- Hareketlidirler.
- Bağımsızdırlar.
- Lider vasıflıdırlar.
- Yeteneklidirler.
- Krizleri yönetebilirler.
- Duyarlıdırlar.
- Dürüsttürler.
- İfade yetenekleri vardır.
- Hedeflere önem verirler.
- Bakış açıları vardır.
- Disiplinlidirler.

- Karar alma yetenekleri vardır.
- Organizatördürler.
- Kendilerini motive edebilirler.
- Düşündüğünü ifade ederler.
- Konuşkandırlar.
- Risk alırlar.

Eğer yukarıda sıraladığımız özelliklerin en az % 70'i sizi yansıtıyorsa kırmızı bir kişiliğe sahipsiniz diyebiliriz. O hâlde, kırmızılar için tespit ettiğimiz ölçütlere dikkat etmenizi öneririz.

Kırmızıların Başarılı Olduğu Meslekler

Kırmızılar; yönlendirme, karar verme, etkileme, koordine etme, kendini ifade etme, rekabet etme, tavsiye etme gibi konumlara sahip mesleklerde başarılı olurlar. Tabii ki kendilerini başka mesleklere de adapte edebilirler. Ancak kendi yapılarına en uygun meslekler, bu hususları tabiatlarında bulunduranlardır. Şimdi bu mesleklere bakalım:

- Yönetici
- Polis
- Asker

- Politikacı
- Girişimci
- Doktor
- Müteahhit
- Din Görevlisi

Tercih ettiğiniz mesleğin maddi getirisi mi manevi hazzı mı daha önemli? Bu soruya cevap verin. Sonra meslek seçin. Yoksa yılları sırtınızda taşırsınız. O da çok ağır olur.

Kırmızılara Samimi Öneriler

Kırmızıların toplum içinde dışlanmaması için dikkat etmeleri gereken bazı ölçütler belirledik. Eğer kırmızı kişilikliyseniz ve amacınız toplumla uyumlu olmaksa aşağıdaki önerileri dikkate almalısınız:

- Uzlaşma yolunu arayın.
- Duygusal yönünüz olsun ancak duygularınızın sizi yönetmesine izin vermeyin.
- Kendinizi eleştirmekten çekinmeyin.
- Eleştirilere açık olun.
- Aciz olduğunuz zamanları hatırlayın, gücünüz sınırlıdır.

- Başkalarını da düşünün, bencillik insanı yüceltmez.
- Nezaketli olun.
- Başkasını yargılamaktan çok kendinizi yargılamayı deneyin.
- İyi bir dinleyici olun.
- Sabırlı olun.
- İnsana değer verin.
- Sinirlerinize hâkim olun.
- Acele karar vermeyin.
- Yardımsever olun.
- Çevrenize karşı ilgili ve duyarlı olun.
- Katı kuralcı olmayın.
- Kontrol edilmeniz gücünüze gitmesin.
- Yıkıcı değil, yapıcı eleştiriye odaklanın.
- Takım hâlinde çalışmayı önemseyin.
- Anlamsız inadı terk edin.

Evet, bu önerilerin her biri kırmızının bir yönünü diğer renklerle uyumlu hâle getirmek için tespit edilmiş haplardır. İhmal etmemek gerek...

Kırmızılarla İyi Geçinmenin Pratik Yolları

Kırmızılarla iyi geçinmek için pratik bazı davranışlar sergileyebilirsiniz. Tabii ki buradaki niyetiniz çok önemli. Eğer huzurlu ve mutlu olmak ve zamanı bağrınıza saplı bir hançer gibi yaşamak istemiyorsanız ve birlikte yaşamak zorunda olduğunuz kişi kırmızı kişilikliyse aşağıdaki pratik önerilere göre hareket etmeniz yararınıza olabilir. Evet, şimdi bu önerilere bakalım.

Kırmızı kişiliklilerle geçinebilmek için:

- Mantıklı olmaya gayret edin.
- Sorumluluklarınızı yerine getirin.
- Net ifadelere başvurun.
- Liderlik yapmaları için onlara imkân sunun.
- Kararlılıklarını eleştirmeyin.
- Duygularınızı ifade edin.
- Takdir ve tebrik edin.
- Onları zor durumda bırakmayın.
- Onlara karşı katı olmayın.
- Kararsız bir tutum sergilemeyin.
- Çok yakın ilgi beklemeyin.
- Yalnız kalmalarına izin verin.

Gördüğünüz gibi, kırmızı kişilikle geçinmek ve onun kalbinde yer bulmak pek de kolay değil. Tekrar edelim; amacınız başarılı iletişim kurmaksa bu ölçütlere dikkat etmelisiniz.

Mavi Renkli Kişilikler

Maviler başkaları için iyilik yapmaktan hoşlanırlar. Kendine düşkünlüğü insani bir zaaf olarak görürler. Başkalarına yardımın insani bir görev olduğunu düşünürler. Bencilliğe düşmandırlar. Maviler çoğunlukla tüm renkler tarafından saygı görürler.

Maviler insanı severler. Âdeta "Yaratılanı severiz Yaratan'dan ötürü" felsefesini rehber edinmişlerdir. Mavi kişilik rengi bayanlarda daha çok görülür. Şefkatli oluşları bunun üzerinde etkili olmalı... Maviler işten çok insani ilişkiye değer verirler. Maviler, bir kalp kırmamak için menfaatlerini terk edebilirler.

Maviler hatırlamak ve hatırlanmak isterler. Gölgesinde dinlendikleri ağacı bile hatırlarlar. Eskiyen ayakkabılarını atmak istemezler. Çevrelerine ilgili olan maviler çevrelerinin ilgisine de ihtiyaç duyarlar. Vefasızlık onları üzer.

Mavilerin En Belirgin Özellikleri

- Detaylara önem verirler.
- Güzelliğe önem verirler.

- Estetiğe önem verirler.
- İstikrarlıdırlar.
- Samimidirler.
- Duygusallığa önem verirler.
- Hedefe önem verirler.
- Duyarlıdırlar.
- Empati yönleri gelişmiştir.
- Disiplinlidirler.
- Öğütlere açıktırlar.
- Plan yaparlar.
- Takım hâlinde çalışmaya yatkındırlar.
- İyi bir asttırlar.
- Fedakârdırlar.
- Motive eder ve cesaretlendirirler.
- Gözlemcidirler.
- Anlayışlıdırlar.
- Adanmışlık ruhları vardır.
- İyi huyludurlar.

- Disipline edilebilirler.
- İyi arkadaştırlar.
- Vefalıdırlar.
- Başkalarının iyiliğini isterler.
- Zor gün arkadaşıdırlar.
- Yürek insanı olmayı isterler.

Mavilerin Başarılı Olduğu Bazı Meslekler

Mavi renkli kişiliği olanlar, detayın çok önemli olduğu mesleklerde başarılı olurlar. Şimdi bu mesleklere bakalım:

- Mimar
- Marangoz
- Psikolog
- Din görevlisi
- Öğretmen
- Mühendis
- Politikacı

Mavilere Samimi Öneriler

Mavi renkli kişiliği olanların başarılı iletişim kurmak için yapması gerekenler vardır. Eğer mavi renkli kişiliğiniz varsa;

- Tepkilerinizi kontrol edin.
- Aşırı duygusallığı terk edin veya duygularınızı kontrol edin.
- Prensipleriniz olsun ancak katı olmayın.
- Kanaatkâr olun.
- Mükemmeliyetçi olmayın, gücünüzün sınırı var.

Mavilerle İyi Geçinmenin Yolları

Mavi renkli kişlerle başarılı iletişim kurmak mümkün. Bunun yolu aşağıda sıraladığımız ölçütlere dikkat etmek. Evet, mavilerle geçinmek için;

- Yumuşak davranın.
- Duyarlı olun.
- Kalplerine hitap edin.
- Kibar davranın.
- Değer verin.
- Toparlanabilmeleri için zaman tanıyın.

Beyaz Renkli Kişilikler

Beyazlar tartışmaktan hoşlanmazlar. Tartışma ihtimali olan ortamlarda bulunmazlar. Onlar için insanın kendini iyi hissetmesi çok önemlidir. Yalnız olmak eğer huzur veriyorsa bir dağ başında yalnız olmayı tercih ederler.

Beyazlar yönetilmekten ve kontrol edilmekten hoşlanmazlar. Beyazlar saygı görmedikleri ortamdan kaçarlar. Sabırlıdırlar ancak sabırlarının son bulması tehlikelidir. Beyazlar sessizliğin huzuruna düşkündürler.

Beyazlar önerilere açıktırlar. Başkalarının isteklerine ve motive olmalarına önem verirler. Beyazları iten kendilerine emir verilmeleridir.

Beyazların En Belirgin Özellikleri

- Huzurludurlar.
- Sessizdirler.
- Mütefekkirdirler.
- Samimidirler.
- Gerçekçidirler.
- Sabırlıdırlar.
- Uyumludurlar.

- Kibardırlar.
- Katkıya açıktırlar.
- Arabulucudurlar.
- Uzlaşmacıdırlar.
- Dinleyicidirler.
- Empati yetenekleri vardır.
- Önerilere açıktırlar.
- Sakindirler.
- Boyun eğmezler.
- Yuvada kolay geçimlidirler.
- Hoşgörülüdürler.
- Beğenilirler.

Beyazların Başarılı Olduğu Bazı Meslekler

Beyaz renkli kişiliği olanlar; sabır ve azim isteyen mesleklerde başarılı olurlar. Şimdi bu mesleklere bakalım:

- Dişçi
- Bürokrat
- Asker

- Araştırmacı
- Polis
- Veteriner
- Mühendis

Beyazlara Samimi Öneriler

Beyaz renkli kişiliğiniz varsa başarılı iletişim ve iç huzuru için aşağıdaki ölçütleri dikkate almalısınız.

- Hislerinizi ifade edin.
- Yüzleşmekten kaçınmayın.
- Fikirlerinizi dile getirin.
- Zamanın değerini bilin.
- Risk almaktan çekinmeyin.
- Hayal deryasında kaybolmayın.

Beyazlarla İyi Geçinmenin Yolları

Beyaz renkli kişilerle başarılı iletişim kurmak için aşağıdaki ölçütleri dikkate almalısınız. Evet, beyaz renkli kişilerle başarılı iletişim için;

- Kibar olun.
- Net ve açık olun.
- Sabırlı olun.
- Dinleyin.
- Duyarlı olun.
- Baskıcı olmayın.
- Bunaltmayın.
- Yüzleşmeye zorlamayın.
- Liderlik beklemeyin.

Sarı Renkli Kişilikler

Sarılar, yaşamayı eğlence gibi görürler. Rahat insanlardır. Nerede eğlence varsa orada sarılar boy gösterir.

Sarılar iletişim kurdukları kişiye yakın olmak isterler. Bu yakınlığı da dokunma suretiyle hissettirirler. Sarılar hızlı yaşamayı severler. Takıntısız insanlardır. Rahat tavırlarıyla dikkat çekerler.

Sarılar, iletişim ortamlarında konuşkanlıklarıyla dikkat çekerler. Bu konuşkanlık çoğunlukla derin değil, sığ konulardır. Onlar için önemli olan dinlenilmek ve ilginin odağı olmaktır. Sarılara göre ölüm gibi derin konular çekilmezdir.

Sarılar, devamlı hareket hâlindedirler. Onlar çoğunlukla aynı yerde uzun süre kalmaktan hoşlanmazlar. Bu hareketleri bazıları tarafından anlaşılmayabilir. Hatta bu davranışın psikolojik bir sorun olduğu kanaatine varılması muhtemeldir. Çünkü sarılar odaklanma konusunda yetersizdirler. Uzun konuşmalara odaklanmaları neredeyse imkânsızdır. Sarıların dikkatini çekmenin yolu onlara somut örnekler sunmaktır.

Sarıların En Belirgin Özellikleri

- İyimser bakış açıları vardır.
- Maceraya düşkündürler.
- Cesaretlidirler.
- Pratik düşünme yetenekleri vardır.
- İletişim dilleri dokunmaktır.
- İletişime açıktırlar.
- Esnektirler.
- Eğlenceyi severler.
- İyi arkadaştırlar.
- Risk alma güçleri vardır.
- Karizmatik yönleri vardır.
- Uzun süreli işlerde motivasyonları düşer.

- Orijinal fikirler ortaya koyarlar.
- Giyinmeye önem verirler.
- Hayal güçleri vardır.
- Ayrıntılara takılmazlar.
- Eğlencelidirler.
- Affedicidirler.
- Sevimlidirler.

Sarıların Başarılı Olduğu Bazı Meslekler

Sarı renkli kişiliğe sahip olanların en başarılı olduğu meslekler; sabır isteyen, hayal gücü engin, güler yüzlü, bakımlı, esneyebilen ve olumlu düşünüp olumlu görebilen kişilik unsurlarına ihtiyaç duyar. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Danışman
- Güvenlik görevlisi
- Estetisyen
- Sekreter
- Resepsiyon görevlisi
- Din görevlisi
- Yönetici

Sarılara Samimi Öneriler

Sarı renkli kişiliğe sahipseniz özellikle aşağıdaki önerileri dikkate almalısınız. Bu öneriler sizi zamanın yıpratıcılığından koruyacaktır. Evet, bu önerileri üç başlık altında topladık. Bunlar:

- Hedeflerinizi sıraya koyun, daldan dala atlamayın.
- Eğlenceden çok gereken üzerine odaklanın.
- Uzun vadeli planlarınız olsun.

Sarılarla İyi Geçinmenin Yolları

Sarı kişilikli insanlarla iyi geçinmek, kırmızı renkli kişilikle geçinmekten kolaydır. Sarıyla geçinmenin püf noktası onu yönlendirmek ve onu kendi hâline bırakabilmektir. Bu da zor olmasa gerek. Fakat maalesef bunu bile yapamayan çok... Evet, şimdi sarı kişiliklilerle geçinmenin birkaç ipucuna bakalım:

- Olumlu yaklaşın.
- İpin ucunu siz tutun.
- Dokunmayı ihmal etmeyin.
- Eğlenceli yaklaşımlarını kırmayın.
- İletişimlerini destekleyin.
- Bol bol aktivite geliştirin.
- Mükemmel olmalarını beklemeyin.

Mor Renkli Kişilikler

Morlar mükemmel davranışlar beklerler. Olumsuzlukları anında görür ve söylerler. Titizlikleriyle bazen kendilerine hayran bırakırlar. Bazen de sıkıcıdırlar. Morlar çoğunlukla içe dönüktürler. Onları sessiz bir şekilde bir köşede otururken görebilmeniz mümkün. Morlar yalnızlığı severler.

Morların en belirgin özelliği devamlı düşünme ve yeni fikirler ortaya koyma özellikleridir. Morlar ayrıntıya çok önem verirler. Yaşamları planlıdır, listelidir. Bu planların içine dışarıdan girmek oldukça zordur. Morların mutfakları, odaları oldukça düzenlidir. Giysileri ciddi renklerdir. Morlar rakamlara ve verilere değer verirler.

Morların En Belirgin Özellikleri

Mor renkli kişiliğe sahip kişilerin en temel özelliklerine kısaca göz atalım:

- Mükemmele ulaşmak isterler.
- Disiplinlidirler.
- Düzen ve tertibe önem verirler.
- Plan ve programları vardır.
- Dakiktirler.
- Detayları önemserler.
- Ketumdurlar.
- Karar alırken yavaş davranırlar.

Morların Başarılı Olduğu Bazı Meslekler

Morların en başarılı olduğu ve icra etmekte zorlanmayacakları meslekler çoğunlukla düzen ve disiplin isteyen mesleklerdir. Bu mesleklerde detaylar önemlidir Evet, detayın ve disiplinin önemli olduğu bu mesleklere bakalım:

- Polis
- Asker
- Yönetici
- Şef
- Diplomat

Morlara Samimi Öneriler

Morlar mükemmeliyetçidir. Bu durum birçok rengi iter. Yaşamı zorlaştırır. İnsanları kaçırır. Evet, mükemmelliğin de bir ölçüsü olmalı. Denir ki, "Mükemmel olan Allah'tır(cc)." Bu sözün taşıdığı anlam önemli. Düşünün...

Eğer mor renkli kişiliğiniz varsa ve itici değil, çekici olmak istiyorsanız şunlara dikkat edin:

- Detaylarda kaybolmayın.
- Olumlu düşünmeyi terk etmeyin.
- Gücünüz sınırlıdır, sakin olun.
- Affedici olun.

- Açık olun.
- Eleştirilmeye açık olun.

Morlarla İyi Geçinmenin Yolları

Morlarla geçinmek zordur. Çünkü mükemmellik peşinde koşarlar. İplerin ellerinde olmasını isterler. Eğer onlarla geçinmek istiyorsanız birazcık sabırlı olup aşağıdaki tespitleri dikkate almalısınız:

- Hassas bir yapıları vardır. Dikkat edin.
- Kötümser bakış açıları sizi rahatsız etmesin.
- Yapmacık olmayın.
- Mantıklı olun.
- Düzenli ve planlı olun.
- Sessiz olun.
- Duygusal hareket etmeyin.
- Detaylara girin.

Renkler Birbirleriyle Nasıl Anlaşır?

Burada bütün renklerin birbirleriyle anlaşması için bazı ölçütler belirledik. "Bu ölçütler mutlak anlaşmanın formülüdür" demek çok iddialı olur. Ancak bu ölçütlerin büyük faydası olacaktır. Bu ölçütler, bir rengin zaafı diğer rengin

güçlü tarafıyla çelişmeyecek şekilde ele alınmış ve önerilerde bulunulmuştur. Şimdi aşağıdaki kişilik renklerinin birbirleri ile uyumlu olabilmesi için yapması gerekenlere bakalım. Bu noktada biraraya getirdiğimiz renklere bakalım:

- Kırmızı-kırmızı
- Kırmızı-mavi
- Kırmızı-beyaz
- Kırmızı-sarı
- Kırmızı-mor
- Mavi-mavi
- Mavi-beyaz
- Mavi-sarı
- Mavi-mor
- Beyaz-beyaz
- Beyaz-sarı
- Beyaz-mor
- Sar-sarı
- Sarı-mor
- Mor-mor

Evet, şimdi bu renklerin birbirleriyle nasıl geçinebileceğine dair oluşturduğumuz tablolara bakalım.

Kırmızı Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

KIRMIZI	KIRMIZI	Kırmızı, kırmızıya saygı duymalı ve bunu belli etmeli. Kırmızı, kırmızıya duygusal değil, mantıklı yaklaşmalı. Kırmızı kırmızıyla yarışa girmemeli. Kırmızı kırmızıyla rekabet etmemeli. Kırmızı kırmızıyla işbirliği yapmalı. Kırmızı kırmızıyla tartışmaya girmemeli. Kırmızı, kırmızı karşısında kazanmayı düşünmemeli.
	MAVİ	Karşılıklı değer verilmeli. İsteklere cevap verilmeli. Mavi fedakârlık dengesini ayarlamalı. Kırmızı, maviye değer vermeli, iltifat etmeli. Kırmızı biraz duygusal olmaya çalışmalı. Kırmızı, sevgisini ifade etmeli, maviyle vakit geçirmeli. İki renk de sorumlu davranmalı. İki renk de tartışmaya girmemeli. İki renk de birbirini tehdit etmemeli.
	BEYAZ	Kırmızıyla beyaz iyi geçinirler. Çünkü kırmızı yönlendirmeyi, beyazsa yönlendirilmeyi ister. Ancak beyaz kukla konumuna inmemeli. Beyaz, kırmızıyı sakinleştirmeli, üzerine gitmemeli. Kırmızı, beyaza karşı kibar olmalı.
	SARI	Kırmızı gerilince sarı esnemeli, sarı gerilince kırmızı esnemeli. Menfaatlerden iki taraf da taviz vermeli. İki taraf da birbirine ilgi göstermeli. Kırmızı sarıya özgürlük alanı tanımalı ve devamlı kontrol etmemeli. Kırmızı sarıya iltifat etmeli. İki taraf da birbirini onaylamalı.
	MOR	Liderlik konusunda iki taraf da ısrarcı olmamalı. Morlar katı kural koymamalı. Morlar açık olmalı. Morlar duygularını ifade etmeli. Kırmızılar kibar davranmalı.

Mavi Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

MAVİ	MAVİ	En iyi geçinen kişilik renkleridir. Mavi, maviye duygularını ifade etmeli. Mavi, maviye karşı canlı olmalı. Bir taraf sinirlendiğinde diğer taraf sinirleneni yalnız bırakmalı. İki taraf da suskun olmamalı. İki taraf da otoriter olmamalı. Detaylar ihmal edilmemeli.
	BEYAZ	Ölçülü olunmalı. Beyaz risk almalı. Beyaz bağlanmalı ve inatçı olmamalı. Maviler çok despot olmamalı. Kin tutmamalı ve aşırı duygusal olmamalıdır. Mavi, beyazın zaman zaman yalnız vakit geçirmesine izin vermeli.
	SARI	Birbirlerinin yaşam tarzlarına saygı göstermelidirler. Sarı, eğlence konusunda aşırı gitmemeli. Sarı, maviyle ilgilenmeli. Sarı, maviye değer verdiğini hissettirmeli.
	MOR	Mor, yumuşak davranmalı, kibar olmalı. Mor, duygusunu ifade edebilmeli. Mor, maviye değer verdiğini hissettirmeli. Mavi, morun eleştirisine açık olmalı. Mavi, duygusal yönünü eğitmeli. Mavi hemen küsmemeli.

Beyaz Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

BEYAZ	**BEYAZ**	Rahat ve sabırlı bir beraberliktir. Çekişme yoktur. Hoşgörü vardır. Tarafların birisi liderlik rolünü eline almalı. Evet bu birliktelikte taraflar motivasyon ve liderlik konularında kendilerini zorlamalıdırlar. Taraflardan birisi tembellikle mücadele etmeli ve diğerini harekete geçirmeli.
	SARI	Beyazlar, sarıları biraz daha ciddiye almalı. Beyazlar biraz daha dışadönük olmalı. Beyazlar, sarıları fark ettiklerini göstermeli. Beyazlar, değişim ve dönüşüme açık olmalı. Beyazlar, sarıların yenilik anlayışına katılmalı. Sarılar beyazlara saygı göstermeli. Sarılar, beyazları takdir etmeli ve onaylamalı. Sarılar kurallara uymalı.
	MOR	Mor nazik davranmalı. Mor, beyazın üzerine gitmemeli. Mor beyaz üzerinde kontrol ve baskı kurmamalı. Mor liderlik yönünü ön plana çıkarmalı. Beyaz, disipline biraz daha önem vermeli. Beyaz hemen küsmemeli. Beyaz, detaya biraz daha önem vermeli.

Sarı Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

SARI	**SARI**	Ölçü kaçmamalı. Bir taraf zaman zaman frene basmalı. Çünkü bu birliktelikte plansızlık sorun oluşturabilir. Nerde sabah orda akşam düşüncesini frenlemek bir tarafın sorumluluğunda ve bilincinde olmalı.
	MOR	Mor, sarıların olumlu yaklaşımlarına uyum sağlamalı. Mor, sarıların mükemmel olmalarını beklememeli. Mor, aşırı disiplin yapmamalı. Sarı, aşırı özgürlük istememeli. Sarı mantıklı hareket etmeye gayret etmeli.

Mor Renkli Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

MOR	**MOR**	İki taraf da detayda boğulmamalı. Aksi durum insanı daraltır. İki taraf da biraz duyguya önem vermeli. İki taraf da olumlu düşünmek için çaba harcamalı. Bir taraf liderlik konusunda bir adım geride kalmayı tercih etmeli. İki taraf da birbirlerine karşı açık olmalıdır.

Evet, gördüğünüz gibi geçim kolay değil... Her renk ayrı bir âlem... Her renk biraz katlanma, biraz sabır, biraz karşı tarafın nabzını tutma gibi yaklaşımlarla bu ömrü kendisine

de başkasına da yaşanır hâle getirir. Bu dünya insana kısacık bir süre ev sahipliği yapıyor. Dünyayla ve içindekilerle kavga etmeye vakit yok. Evet, dünyayla ve içindekilerle kavga eden hep kaybeder. Onlarla barışık yaşayan kazanır ve geride hoş bir anı bırakır.

Dört Tabiat Odaklı Kişilikler

Bu başlık altında, yine insan kişiliğini sınıflandıracağız. Ancak bu sefer farklı bir kategoriye başvuracağız. İsterseniz bu kategoriyle, isterseniz diğerleriyle kişiliğinizi ve başka kişilikleri tespit edebilirsiniz. Bu yaklaşıma göre, insan dâhil tüm varlıklar dört temel ilke üzerine oturtulmuştur. Bu dört temel ilke Allah(cc) tarafından yaratılmıştır. Bunlar:

- Ateş
- Toprak
- Hava
- Su

Bu ilkeler insan yapısına aşağıda göreceğiniz gibi farklı özellikler kazandırmıştır. Şimdi bu ilkeleri ve bu ilkelerin insan üzerindeki etkilerini anlamaya gayret edelim.

Ateş Kişilikliler

Ateş kişiliklilerin en temel özellikleri şunlardır:

- Güçlüdürler.
- Kararlıdırlar.
- Açık sözlüdürler.
- Dinamiktirler.
- Az laf çok iş temsilcisidirler.

Eğer bu özellikleri taşıyorsanız, enerjik bir yapınız var demektir. Canlılık özellikleriniz çok dikkat çekicidir. Oturduğunuz yerde uzun süre kalamazsınız. Gururunuza düşkün olmak ve hâkimiyeti elinizde bulundurmak gibi bir yönünüz var. Bakın; İmam Suyuti'ye göre, ateş tabiatlıların hastalık organı safradır. Safra kesesi hastalanıp karaciğere baskı yaparsa ağızda susuzluk, acılık ve kuruluk hissedilir. Safra kesesi rahatsızlığı vücuda yayılırsa birçok hastalık ortaya çıkabilir.

Ateş Kişiliklilere Samimi Öneriler

Ateş tabiatlı kişilerin diğer tabiatlı kişilerle iyi geçinebilmesi ve dışlanmaması için dikkat etmesi gereken bazı düşünsel ve davranışsal ölçütler vardır. Bunların başında, ateş tabiatlıların heyecanlarına hâkim olmaları ve öfkelerini

kontrol edebilmeleri gelir. Şimdi diğer ölçütleri şu şekilde sıralayalım:

Eğer ateş tabiatlıysanız:

- Anlamsız kuralları terk edin.
- Statükoyu aşın.
- Öfkenizi kontrol edin.
- Çabuk yenilmeyin.
- Takdir edilmeyi beklemeyin.
- Esnek olmayı bilin.
- Kibir ve inadı yerine göre kullanın.
- Aşırılıkları terk edin.
- Hedefleriniz olsun.
- Sabredin.
- Ölçülü olun.
- Maneviyata önem verin.

Evet, bu öneriler dikkate alınırsa ateş tabiatlı kişilerin, huzurlu iç ve dış dünyaya kavuşmalarına yardımcı olacaktır.

Toprak Kişilikliler

Toprak tabiatlı kişiler sessiz, sakin ve mütevazıdırlar. Maddi konularda pek fazla zorluk çekmemelerine rağmen paylaşım konularında yetersizdirler. Yeniliğe kapalılıklarından dolayı gelişmeleri geriden takip ederler. Statükoyu korumayı severler. Toprak kişiliklilerin en temel özelliklerini maddeler hâlinde şu şekilde sıralayabiliriz:

- Sabit fikirlidirler.
- Varyemezdirler.
- Statükocudurlar.
- Yemeğe düşkündürler.
- İnatçıdırlar.
- Sessizdirler.

Bazı âlimlere göre yer kişilikli insanlarda kuru bir cilt, midede yanma ve bozuk iştah çok görülür. İmam Suyuti'ye göre yer tabiatlıların hastalık organı dalaktır. Dalak hastalandığında beyin etkilenirse beden zayıf düşer ve kulak, burun, boğaz, cilt, kalp ve bağırsaklarda hastalıklara sebep olabilir.

Toprak Kişiliklilere Samimi Öneriler

Toprak tabiatlıysanız aşağıdaki önerileri dikkate almalısınız. Bu önerileri dikkate aldığınızda iletişim ve uyum konu-

sunda başarılı olacağınızı düşünüyoruz. Tabii ki bu ölçütler birer sebeptir. Siz de sebeplere müracaat etmekle sorumlusunuz. Evet, şimdi dikkate almanız gereken önerilere bakalım:

- Affedici olun.
- Geçmişe takılmayınız, ders alın.
- İnatçılığa yerine göre başvurun.
- Yeniliğe açık olun.
- Gözlemci ve sorgulayıcı olun.
- Esnek olun.
- Çok fazla içinize atmayın.
- Ilımlı ve şefkatli olun.
- Kuruntulu olmayın.
- Hemen karar vermeyin.
- İşkolik olmayın.
- Risk almayı bilin.
- Karamsar olmayın.

Hava Kişilikliler

Hava kişilikliler fazilet ve bilgiye düşkündürler. Hava tabiatlı kişilerin en temel özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Fazilete düşkündürler.
- Bilgiye önem verirler.
- İletişimleri iyidir.
- Özgürlüklerine düşkündürler.
- Adildirler.
- Düşünmeyi severler.

Bazı âlimlere göre hava tabiatlılarda uyku ve gerinme hâli çok olur. Zaman zaman yorgunluk hissedilir. Vücutta ve dilde yaralar oluşabilir. Dişte ve burunda zaman zaman hasarlar oluşabilir. İmam Suyuti'ye göre; hava tabiatlıların hastalığa yatkın organı kalptir. Bu kimselerde kalp-damar tıkanıklığı, kolestrol, şeker ve tansiyon hastalıkları olabilir.

Hava Kişiliklilere Samimi Öneriler

Hava tabiatlıysanız aşağıdaki önerileri dikkate alarak iletişim ve uyum konusunda başarılı olabilirsiniz. Evet, şimdi dikkate almanız gereken önerilere bakalım:

- Sorgulayıcı olun.
- Sezgilerinizi göz ardı etmeyin.
- İletişime önem verin.
- Sabırlı olun.
- Kararlı olun.
- Dinleyin.
- Acele etmeyin.
- Sakin olun.
- Amaç belirleyin.
- Tasarruflu olun.
- Nazik olun.
- Sabit fikirli olmayın.
- Gerektiğinde yardım isteyin.

Su Kişilikliler

İnsan en güzel şekilde yaratılmıştır. İnsan insan olarak kaldığı sürece azizdir, kıymetlidir. Meleği insana secde ettiren de insanın Allah(cc) katındaki azizliğidir. Evet, tekrar edelim; "İnsani vasıfları yitirmedikçe ve Allah'ı(cc) bildikçe bu hüküm geçerlidir. İnsanlar arasında su azizliğinde kişilere rastlamak mümkün. Bu insanların en temel özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- İyilikseverdirler.
- Kibardırlar.
- İyi niyetlidirler.
- Cömerttirler.
- Sezgileri kuvvetlidir.
- Planlıdırlar.

Bazı âlimlere göre bu kişilerde soğuk ve nemli bir cilt, zayıf bir sindirim, fazla uyku hâli, gevşek kaslar ve yavaş tempolu bir nabız vardır. İmam Suyuti'ye göreyse bu kimselerin hastalığa yatkın organı midedir. Dizde ve belde ağrılar ve solunum yollarında daralma olabilir. Bu kimselerde ayrıca sindirim sistemi rahatsızlıkları, salgılarda problemler, öksürüklü rahatsızlıklar ve boğaz hastalıkları görülebilir.

Su Kişiliklilere Samimi Öneriler

Su tabiatlıysanız aşağıdaki önerileri dikkate almalısınız. Bu önerileri dikkate aldığınızda iletişim ve uyum konusunda başarılı olacağınızı düşünüyoruz. Evet, şimdi dikkate almanız gereken önerilere bakalım:

- Girişken olun.
- Sosyal davranın.

- Alıngan olmayın.
- Aşırı titiz olmayın.
- Gücünüzün üzerini zorlamayın.
- İçe kapanık olmayın.
- Karar verme gücünüzü geliştirin.
- Haksız yere kendiniz üzmeyin.
- Olumlu insanları tercih edin.
- Kafayı takmayın.
- İyi niyetinizi ezdirmeyin.
- Hırslı değil, azimli olun.
- Yerine göre ketum olmayı bilin.

Bu kâinatta bir büyük plan işliyor. Sizin gücünüz o büyük planın içindeki yeri kadar etkilidir. Zaman zaman bu planı hatırlayınız.

Dört Unsur Odaklı Kişilikler Ayrımı (Güneş, Ateş, Tabiat, Gök)

Başka bir açıdan da kişiliğin çerçevesi dört unsur üzerine oturtulmuştur. Bu konuda da fikir olsun diye kısaca bilgiler aktaralım. Bu düşünceye göre kişilikler şu unsurlarla ifade edilir:

- Güneş
- Ateş
- Tabiat
- Gök

Şimdi bunların özelliklerine bakalım.

Güneş Kişilikliler

Güneş kişiliklilerin en dikkat çeken özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Popülerdirler.
- Esprilidirler.
- Arkadaş canlısıdırlar.
- Hayal güçleri yüksektir.
- Önce hareket sonra düşünce gelir.

Ateş Kişilikliler

Ateş kişiliklilerin en dikkat çeken özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Güçlüdürler.
- Kararlıdırlar.
- Açık sözlüdürler.
- Dinamiktirler.
- Az laf çok iş vardır.

Tabiat Kişilikliler

Tabiat kişiliklilerin en dikkat çeken özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Barışçıldırlar.
- Sevecendirler.
- İnsan odaklıdırlar.
- Yumuşak tabiatlıdırlar.

Gök Kişilikliler

Gök kişiliklilerin en dikkat çeken özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Mükemmeliyetçidirler.
- Sistematiktirler.

- Düzenlidirler.
- Verilerle hareket ederler.
- Ağır davranırlar.
- Ciddidirler.

Dört Unsura Dayalı Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

Herbir insan bir âlemdir. Hâl böyle olunca âlemlerin uzlaşabildiği ve çatıştığı noktaların olması normal karşılanmalı. Dolayısıyla, insanların iletişim sorunları yaşamamak için uyması gereken bazı kuralların olması da normal karşılanmalı. Bu davranış kurallarının neler olduğuna burada değinelim.

Gök Tabiatlı Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

GÖK	**GÜNEŞ**	Onaylayın, kurallarda esnek olun.
	ATEŞ	Detaya girmeyin, dakik olun.
	TABİAT	Plan beklemeyin, titiz olmayın.
	GÖK	Kuralı azaltın, destek olun.

Güneş Tabiatlı Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

GÜNEŞ	**GÖK**	Resmî olun, ciddi davranın, gerektiğinde yalnız bırakın.
	ATEŞ	Çok şaka yapmayın, detaya girmeyin, kararlı olun.
	TABİAT	Sözünü kesmeyin, onaylayın, motive edin.
	GÜNEŞ	Ciddi olun, motive edin.

Ateş Tabiatlı Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

ATEŞ	**GÜNEŞ**	Eleştirmeyin, onaylayın, iltifat edin, dinleyin.
	TABİAT	Emretmeyin, sabırlı olun.
	GÖK	Detaya dikkat edin, nazik olun, mesafeli davranın.
	ATEŞ	Esnek olun, rekabete girmeyin, işbölümü yapın.

Tabiat Kişiliği Olanların Başarılı İletişim Sırları

TABİAT	**GÜNEŞ**	Net olun.
	ATEŞ	Dakik olun, kararlı olun.
	GÖK	Planlı olun, ciddi olun,düzenli olun.
	TABİAT	Motive edin, girişken olun.

Bölüm Özeti

- Soru tekniğiyle kişilik tespiti en yaygın yöntemdir.
- Gözlemle kişilik tespiti hassasiyet ister.
- İzdüşüm tekniğiyle kişilik tespitinde, kişiliği tespit edilecek kişi hazırlıksızdır.
- Davranış testiyle kişilik tespitinde davranışlar gözlenir.
- Vücut yapısına göre kişilik tespiti tekniği çok eskidir.
- İnsanlar -kişilik olarak- az veya çok farklılıklarla donatılmıştır.
- Kişilik farkları konusunda oldukça bol yaklaşım vardır.
- En temel kişilik kategorileri dörttür. Bunlar: *A ve B Tipi*, *Renk Odaklı*, *Tabiat Odaklı* ve *Dört Unsur Odaklı Kişilikler Ayrımı*'dır.
- A tipi kişilikler; hareketli, hızlı, sabırsız, rekabetçi ve atılgandırlar.
- B tipi kişilikler; yavaş, sabırlı, yumuşak huylu ve rahattırlar.
- A ve B tipi kişiliklerin geçinmesi için asgari müşterekleri belirlemeleri gerekir.
- A ve B tipi kişilikler ancak alttan alma ve germeme yöntemleriyle huzurlu olabilirler.
- Renk odaklı kişilikler; kırmızı, mavi, beyaz, sarı ve mordur.

- Kırmızılar; mantıkçı, hareketli, bağımsız, lider, yetenekli, konuşkan ve duyarlıdırlar.
- Kırmızılar; yönetici, polis, asker, girişimci, doktor, müteahhit, din görevlisi olabilirler.
- Kırmızılar uyum için çatışmadan uzak durmalı ve uzlaşma yolunu seçmelidirler.
- Kırmızılarla uyum için liderlik yapmalarına fırsat tanımak gerekir.
- Maviler; detaycı, istikrarlı, samimi, duygusal, duyarlı, empatik, vefalı ve disiplinlidirler.
- Maviler; mimar, psikolog, din görevlisi, eğitimci, mühendis ve politikacı olabilirler.
- Maviler uyum için duygularını kontrol etmeyi ve kanaatkâr olmayı başarmalıdırlar.
- Mavilerle uyum için yumuşak davranılmalı, duyarlı olunmalı ve kendilerine değer verilmelidir.
- Beyazlar; huzurlu, sessiz, düşünen, samimi, gerçekçi, sabırlı, uyumlu ve hoşgörülüdürler.
- Beyazlar; dişçi, bürokrat, asker, araştırmacı, polis, veteriner ve mühendis olabilirler.
- Beyazlar; hislerini ifade etmeli, riske girebilmeli, hayallerde boğulmamalıdırlar.

- Beyazlarla uyum için kibar, sabırlı olunmalı ayrıca baskıcı olunmamalıdır.
- Sarılar; iyimser, maceracı, cesaretli, pratik, esnek, iyi arkadaş ve karizmatiktirler.
- Sarılar; yönetici, danışman, güvenlikçi, estetiysen, sekreter ve din görevlisi olabilirler.
- Sarılar uyum için hedeflerini netleştirmelidirler.
- Sarılarla uyum için olumlu yaklaşılmalı ve mükemmel olmaları beklenmemelidir.
- Morlar; mükemmeliyetçi, disiplinli, düzenli, ketum, detaycı ve dakiktirler.
- Morlar; polis, asker, yönetici ve diplomat olabilirler.
- Morlarla uyum için doğal, düzenli, planlı, detaycı ve mantıklı olunmalıdır.
- Tabiat odaklı kişilikler; ateş, toprak, hava ve sudur.
- Ateş kişilikliler; güçlü, kararlı, açık sözlü ve dinamiktirler.
- Ateş kişilikliler; statükoyu aşmalı, inadı bırakmalı, sabırlı ve ölçülü olmalıdırlar.
- Toprak kişilikliler; sabit fikirli, varyemez, inatçı ve statükocudurlar.
- Toprak kişilikliler; affedici, ılımlı, şefkatli olmalı ve karamsarlığı terk etmelidirler.

- Hava kişilikliler; faziletçi, bilgiye düşkün, iletişimci, adil ve düşünen kimselerdir.
- Hava kişilikliler uyum için sabırlı, tasarruflu, nazik ve sakin olmalıdırlar.
- Su kişilikliler; iyiliksever, kibar, iyi niyetli, cömert ve planlıdırlar.
- Su kişilikliler; sosyal, girişken, azimli olmalı, alınganlığı ve titizliği terk etmelidirler.
- Kişilik ayrımında dört unsur: Güneş, ateş, tabiat ve göktür.
- Güneş kişilikliler; popüler, esprili, arkadaş canlısı ve hayal gücü olanlardır.
- Ateş kişilikliler; güçlü, kararlı, açık sözlü ve dinamiktirler.
- Tabiat kişilikliler; uzlaşmacı, insan odaklı ve yumuşak mizaçlıdırlar.
- Gök kişilikliler; mükemmeliyetçi, sistematik, düzenli ve ciddidirler.
- Gök, güneşle geçinmek için onaylamalı, kurallarda esnek olmalıdır.
- Gök ateşle geçinmek için detaya girmemeli ve dakik olmalıdır.
- Gök tabiatla geçinmek için plan beklememeli ve titiz olmalıdır.

- Gök gökle geçinmek için kuralı azaltmalı ve destek olmalıdır.
- Güneş gökle geçinmesi için ciddi davranmalı, gerektiğinde yalnız bırakmalıdır.
- Güneş ateşle geçinmesi için şaka yapmamalı, detaya girmemeli ve kararlı olmalıdır.
- Güneş tabiatla geçinmesi için sözünü kesmemeli, onaylamalı ve motive etmelidir.
- Güneş güneşle geçinmesi için ciddi olmalı ve motive etmelidir.
- Ateş güneşle geçinmesi için eleştirmemeli, onaylamalı, iltifat etmeli ve dinlemelidir.
- Ateş tabiatla geçinmesi için emretmemeli ve sabırlı olmalıdır.
- Ateş gökle geçinmesi için; detayı önemsemeli, nazik olmalı, mesafeli davranmalıdır.
- Ateş ateşle geçinmesi için esnek olmalı, rekabete girmemeli ve işbölümü yapmalıdır.
- Tabiat güneşle geçinmesi için net olmalıdır.
- Tabiat ateşle geçinmesi için dakik ve kararlı olmalıdır.
- Tabiat gökle geçinmesi için planlı, ciddi ve düzenli olmalıdır.
- Tabiat tabiatla geçinmesi için motive etmeli ve girişken olmalıdır.

Bölüm 3

YÜZDE KİŞİLİK TESPİTİNİN TARİHİ

"Yüz, insanın ruhudur."

İmam Şafii ve İmam Muhammed Mekke yakınlarında bir yerde otururlarken bir kişi görürler. Bu kişiyle ilgili olarak İmam Şafii, "Bu kişi çömlekçi olsa gerek" der. Bunun üzerine İmam Muhammed de, "Bu kişi demirci olsa gerek" der. Bu yorumlar üzerine gördükleri kişiyi yanlarına çağırır ve sorarlar. Cevap ilginçtir; "Önceden demirciydim; şimdi çömlekçilik yapıyorum."

Yüz Okumanın Tarihi Eskidir

Yüz okumanın tarihi milattan önceki zamanlara kadar uzanır. Yüz yapısının kişilik tespitinde bir araç olarak kullanılması Çinlilerin bu alana duydukları ilgiye kadar uzanır. Antik Yunan medeniyetinde de bu konuya ilgi duyulmuştur.

Doğuda ise Erzurumlu İbrahim Efendi'yle kendine yer bulan fizyonomi; daha sonraları birçok bilim insanının ilgisini çekmiştir.

Fizyonomi Ne Zaman Bilim Dalı Hâline Gelmiştir?

Babil zamanında beden dili ve yüz okumayla ilgili yorumlar yapan ve bununla geçinen insanların varlığından bahsedilir. Bu insanlar ucuz hizmet sunduklarından dolayı toplum tarafından tercih edilmişlerdir.

Aristo zamanındaysa bazı kimseler hayvan yüzüyle insan yüzü arasında ilişki kurmaya çalışmış ve bu benzetmeyle hayvan davranışlarını insana uyarlamışlardır. Evet, bu ve buna benzer girişimler fizyonomi dediğimiz bilimin temellerini oluşturmuştur diyebiliriz.

İslam dünyasında da fizyonomi tarihi oldukça eskidir. Birçok İslam bilgini fizyonomiyle ilgilenmiş ve bu alanı İslamiyet'e aykırı görmemişlerdir.

Çin'de Fizyonominin Gelişimi

Fizyonominin eski zamanlarda Çin'de ilgi duyulan bir alan olduğu söylenir. Eskiden Çin'de insanın yüzüne bakarak kişilik tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu teknikle, insanların başarılı olup olmayacağı üzerine yorumlar yapılmıştır. Daha sonraları farklı medeniyetler kendilerine göre yüz okuma teknikleri geliştirmiş ve bu alanlarda araştrmalar yapmışlardır.

Çin'de gelişen yüz okuma tekniklerine göre; yüzde kişilik tespiti için beş temel alana odaklanmak gerekir. Bunlar:

- Kaşlar
- Gözler
- Kulaklar
- Burun
- Ağızdır.

Çin yüz okumasına göre, bu organlardan birinin bile dengeli ve düzgün olması; on yıl mutlu yaşam anlamına gelmektedir. Yüzdeki bu organların hepsinin dengeli ve düzgün olmasıysa mutluluğu orantılı olarak arttırıyor. Bu fikirler Çin yüz okuma tekniğine göre. Tartışmaya açık...

Yine Çin yüz okuma yaklaşımına göre; bu beş alan dışında üzerinde durulması gereken alanlar şunlardır:

- Alın
- Elmacık kemikleri
- Şakaklar
- Çene
- Kırışıklar
- Derinin rengi

- Gözlerin parlaklığı
- Gözlerin şekli
- Göz yuvarlağı
- Göz kapakları

Çin'de Gelişen: "Yüzde Beş Element Düşüncesi"

Özellikle Çin'de insanların yüzünde beş elementin ağır bastığını ifade eden yüz okuma uzmanları olmuştur. Bu noktada oluşan yüzleri şu şekilde sıralayabiliriz:

- Tahta yüzlü
- Ateş yüzlü
- Toprak yüzlü
- Metal yüzlü
- Su yüzlü
- Ateş ve toprak yüzlü
- Metal ve tahta yüzlü

Tahta yüzlü insanlar ihtiraslıdırlar. Bu tip insanlar arasında doğal liderler yetişebilir. Bu insanları güçlü alın kemikleri ve dikdörtgen yüzlerinden tanımak mümkündür.

Ateş yüzlü insanlar çoğunlukla gülen ve mutlu insanlardır. Yürek insanıdırlar. Bu tip insanları oval şekilli yüzlerinden tanımanız mümkün... Ayrıca gözleri çakmak çakmaktır ve gülüşleri zekiliklerini yansıtır.

Toprak yüzlü insanlar oldukça mütevazıdırlar. Yardımseverlikleriyle dikkat çekerler. Bu insanları dolgun ağız, çene, yanak ve kulak yumuşağından tanıyabilirsiniz.

Metal yüzlü insanlar sakin, net ve zariftirler. Bu insanları ince burunları, yüksek kaşları ve ince çeneleriyle tanımanız mümkün.

Su yüzlü insanlar akıllıdırlar. Bu insanlar araştırmayı severler. Bu insanları açık ve hayale dalmış görünümlü gözlerinden ve alçak yanak yapılarından tanımanız mümkün. Ayrıca bu insanların yuvarlak alın yapıları vardır.

Ateş ve toprak yüzlü insanlar bulundukları ortamı hareketlendirirler. Oraya mutluluk getirirler. Ateş; çakmak çakmak gözlerinde ve güçlü çenelerindedir.

Metal ve tahta yüzlü insanlar problem çözümünde başarılıdırlar. Ancak kendi fikirlerini de insanlara dikte edebilirler. Metali; bu insanların uzun ve dar burunlarında; tahtayı ise; tüylü ve kalın kaşlarında görebilirsiniz.

Avrupa'da Fizyonominin Gelişimi

Fizyonomi Avrupa'da da ilgi toplamıştır. Birçok bilim insanı ve din bilgini bu alanla ilgilenmiştir. Bunların arasında en tanınmış olanlarını şu şekilde sıralayalım:

- Hipokrat (M.Ö. 5. yüzyıl)
- Aristo (M.Ö. 2. yüzyıl)
- At-hamanti (M.Ö. 4. yüzyıl)
- Johann Caspar Lavater (18. yüzyıl)
- Franz Jozef Gall (19. yüzyıl)
- Jean Gaspard Spurzheim (19. yüzyıl)
- Cesare Lombroso (19. yüzyıl)
- Carl Huter (21. yüzyıl)
- Nalini Ambady (21. yüzyıl)
- Rosenthal (21. yüzyıl)

Hipokrat, Aristo ve Pluto fizyonomi ile ilgili tespitlerde bulunmuşlardır. Aristo, fizyonomi ile bireylerin ruh halini anlamaya çalışmışken Hipokrat, bu metotla hastalık teşhisinde bulunmaya yönelmiştir.

Hipokrat, ölü insan yüzünü tasvir etmiş ve tıp bilimi hâlen bu tasviri kullanmakta ve bu tasvire "Hipokrat maskesi" ismini vermektedir.

Aristo Fizyonomiyle İlgilenmiştir

Aristo'un fizyonomiye ilişkin tespitlerinin bir kısmı, insan davranışlarını hayvan davranışlarına kıyas şeklindedir. Şimdi Aristo'nun tespitlerine bakalım:

- Ses tonu tiz olan küstah kişiliklidir. Bu eşeği anımsatır.
- Ses tonu alçak başlayıp yüksek biten muhalefet kişiliklidir. Bu öküzü hatırlatır.
- Ses tonu zayıf ve gevşek olan, sakin kişiliklidir. Bu koyunu hatırlatır.
- Dudakları kalın ve üst dudak baskın olan aptaldır. Bu eşek ve maymunu hatırlatır.
- Üst dudağı ve üst damağı öne doğru çıkan kavgacıdır. Bu, köpeği hatırlatır.
- Burun deliklerinin kenarları kalın olan iyi kalplidir. Bu öküzü hatırlatır.
- Burun deliklerinin kenarları ince olan hırçındır. Bu köpeği hatırlatır.
- Burun delikleri yuvarlak olan alçak gönüllüdür. Bu aslanı hatırlatır.
- Burnunun ucu enli olan aptaldır. Bu domuzu hatırlatır.
- Burnu gaga olan alçak gönüllüdür. Bu kartalı hatırlatır.

- Burnu düz ve kalkık olan ihtiraslıdır. Bu geyiği hatırlatır.
- Burun delikleri geniş olan sinirlidir. Bu boğayı hatırlatır.
- Yüzü enli ve etli olan iyi kalplidir. Bu öküzü hatırlatır.
- Yüzü kemikli olan tedbirlidir. Bu eşeği hatırlatır.
- Yüzü küçük olan cesaretsiz ve iradesizdir. Bu kediyi ve maymunu hatırlatır.
- Yüzü büyük olan tembeldir. Bu eşeği hatırlatır.
- Yüzü aşırı küçük olan aşağı ve basittir. Bu maymunu hatırlatır.
- Yüzü kırmızı olan utangaçtır.
- Yanağı al olan alkoliktir.
- Gözlerinin altı torbalaşmış olan alkoliktir.
- Gözlerinin altı torbalaşmış olan uykuya düşkündür.
- Gözü küçük olan cesaretsiz ve iradesizdir. Bu maymunu hatırlatır.
- Gözü büyük olan tembeldir. Bu öküzü hatırlatır.
- Gözü çukur olan gaddardır. Bu maymunu hatırlatır.
- Gözü patlak olanın zekâ seviyesi geridir. Bu eşeği hatırlatır.

- Gözü çok az çukur olan alçak gönüllüdür. Bu aslanı hatırlatır.
- Gözü aşırı çukur olan sakindir. Bu öküzü hatırlatır.
- Başı büyük olan hassas tabiatlıdır. Bu köpeği hatırlatır.
- Başı küçük olan duygusuzdur. Bu domuzu hatırlatır.
- Başı yukarı doğru küçülen yüzsüzdür. Bu eğri tırnaklı kuşları hatırlatır.
- Derisi çok esmer olan korkaktır.
- Yüz derisi beyaz olan korkaktır.
- Saçı sarı olan cesurdur. Bu aslanı hatırlatır.
- Saçı aşırı kızıl olan kurnazdır. Bu tilkiyi hatırlatır.
- Yüzünün rengi soluk olan korkaktır.
- Derisi donuk sarı renginde olan soğuktur.
- Gözleri kızaran çabuk sinirlenir.
- Göz rengi siyah olan korkaktır.
- Göz rengi parlak mavi olan korkaktır.
- Göz rengi kestane olan cesurdur. Bu aslan veya kartalı hatırlatır.
- Göz rengi alev olan yüzsüzdür. Bu köpeği hatırlatır.

- Gözü parlak olan ihtiraslıdır. Bu horozu ve kargayı hatırlatır.
- Tüylü göğsü ve karnı olan işleri yarım bırakır. Bu kuşu hatırlatır.
- Tüysüz göğsü olan yüzsüzdür.
- Tüylü omuzları olan işleri yarım bırakır. Bu kuşu hatırlatır.
- Boynunun arkası tüylü olan ağır ve olgundur. Bu aslanı hatırlatır.
- Seyrek sakalı olan dengelidir.
- Kaşları kalın olan somurtkandır.
- Saçları düz olan korkaktır.
- Saçları kıvırcık olan korkaktır.
- Saçları az dalgalı olan maneviyata düşkündür.

18. Yüzyılda Avrupa'da Elitlerin İlgi Alanı Fizyonomi Olmuştur

18. yüzyılda birçok yerde fizyonomi ilgi görür. Sarayda ve kilisede insanlar bu alanla ilgilenirler. Mesela, bir ilahiyatçı olan Johann Caspar Lavater; 100.000 burun arasından kralın burnunu ayırt edebileceğini iddia eder. Avrupa'da toplum bu alana çok ilgi gösterir.

Lavater bir ilahiyatçı olarak Yaratıcı'nın isimlerinden birinin bazı insanlarda daha çok tecelli ettiğini ifade etmiştir. Bu yaklaşım İslam'la da çelişmez.

Avrupa fizyonomiyi yönetip kontrol edememiştir. Çünkü bu alan zamanla ehil olmayanların elinde önyargı, korku ve adaletsizliğin kapısını aralamıştır.

19. Yüzyılda Avrupa'da Frenoloji Rüzgârı Esmiştir

Frenoloji, fizyonomiye yakın bir alandır. Ancak frenolojinin kişilik tespiti biraz farklıdır. Yunanca phrenos (karakter) ve lygos (kuram) kelimelerinin biraraya gelmesiyle oluşur.

Frenoloji Avusturyalı bir hekim ve nöroanatomist olan Franz Jozef Gall'ın öncülüğünde gelişmiştir.

Gall, iri gözü olanın sözel hafızalı olduğunu tespit etmiştir. Gall'a göre; sözel hafıza, kafanın, göz arkasındaki kısmıyla bağlantılıdır.

Gall, hafıza çeşitlerini kafanın bazı kısımlarına konumlandırmış ve ayrıca cesurluk, dürüstlük, iletişime açıklık gibi yeteneklerin kafadaki yerlerini belirlemeye gayret etmiştir. Bu bağlamda Gall ve öğrencileri bir kafatası haritası oluşturmaya kalkışmışlardır. Frenolojinin önderi olarak bilinen Gall, bunu öğrencisi Spurzheim'a refere etmiştir.

Frenoloji, 19. yüzyılda İngiltere ve Fransa'da gelişme imkânı bulmuştur.

Yine bu dönemlerde İtalyan Cesare Lombroso suça meyilli kişinin dikkat çeken büyüklükte veya küçüklükte kafa yapısına, dışa açılı kulağa, kaşlar üzerinde olan şişliğe sahip olduğunu ve bakışlarının donuk ve bulanık olduğunu belirtmiştir. Avrupa bu yaklaşımı da yönetemeyerek masum insanları mahkûm etmiştir.

20. yüzyıla gelindiğinde, Avrupa'da ve Amerika'da fizyonomi rüzgârı esmeye devam etmiştir. Üst kademe görevlere getirilmesi düşünülen kişilerle ilgili; gerek özel sektörde, gerekse devlet kurumuunda yüz okuma uzmanlarına başvurulmuştur.

21. yüzyılda, tıp, nöroloji, psikoloji ve sanat gibi alanlarda bedendeki kişilik izleri irdelenmiştir. 21. yüzyılda insan görünümlü robotlarda başvurulan fizyonomi prensipleri dikkat çekicidir. Düşünün; küçük ağızlı ve çukur gözlü bir robot sizi iter mi çeker mi? Evet; robot yüzünde bile çekici ve olumlu ölçütler kullanmayı düşünen ve buna başvuran 21. yüzyıl olgusu...

Fizyonominin İslam'daki Yeri

İslam âlimlerine göre fizyonomi İslam'la çelişmez. Çünkü Yüce Allah(cc) zamanı yaratmıştır. O'nun(cc) için "önce"

ve "sonra" kavramları yoktur. Önceyi de sonrayı da yaratan Allah(cc)'tır. Öncelik ve sonralık yaratılanlar için geçerlidir. Madem Allah(cc) zaman ve mekân üstüdür; o hâlde insanın nasıl bir kişiliğe sahip olacağını bilir. Madem Allah(cc) insanın kişiliğini biliyor; öyleyse insana kişiliğine uygun kıyafet (beden) giydiriyor. Evet; bu yaklaşım İslami bir yaklaşımdır.

İmam Şafii Hazretlerinin Bir Hatırası

İmam Şafii ilm-i firasete ilgi duymuştur. Hatta bu alanla ilgili bilgi sahibi olmak için uzun yolculuklara katlanmıştır. Bu büyük âlim, ilm-i kıyafetle ilgili bilgiler edinmek için Yemen'e gider. Gerekli bilgileri edindikten sonra geri dönerken birine misafir olmaya karar verir. Kendisine misafir olmaya karar verdiği kişi gök gözlü ve çıkık alınlıdır. Bu yüz yapısı kıyafet ilmine göre olumsuzluk habercisidir. Ancak İmam Şafii kendisini davet eden bu kişinin bu özelliğini bir tarafa bırakarak ona misafir olur. Bu gök gözlü ve çıkık alınlı kişi, cömert tavırlarıyla İmam Şafii'nin dikkatini çekince ilm-i firaset için "Demek ki bu ilim anlamsız" düşüncesine kapılır. Sabah olunca İmam Şafii, kendisini ağırlayan kişiyi Mekke'ye davet eder. Bu davet karşısında adam şu karşılığı verir: "Sana yaptığım hizmetlerin karşılığını ödemedin."

İmam Şafii, hizmetin ve bedelin ne olduğunu sorar.

Adam, hizmetlerini tek tek sıralar.

Bu durumda, İmam Şafii'nin kafasında şu düşünce güçlenir: "Firaset ilmi gerçekmiş."

Fizyonomide Tehlike, Geleceği Okumaya Çalışmaktır

İslam bilginlerine göre; fizyonomide tehlikeli olan, İslam'la çelişen yaklaşım; onun gayba, geleceğe yönelik bilgiler sunmaya kalkışmasıdır. Onun için fizyonomiyle ilgileniyorsanız, geleceğe dair hükümler vermemelisiniz. Fizyonomi kurallarını katı kurallar bütünü olarak görüp insanlar için olumsuz düşünceye kapılmamalısınız. Bakın; İslam bilginleri fizyonomiyle ilgili bir tespitte bulunurken bazen bazı şartlar koymuşlardır. Mesela, boyu uzun olanın kişiliği şöyledir; Hz. Halid müstesna...

Evet; araştırıldığında, fizyonominin katı kural olarak koyduğu bazı hükümlerin yanılgıya sebep olduğu görülebilir. Çünkü bazı insanlar bir kısım huylarını terbiye edebilirler. Düşünün; bir insanın yüzünde cimrilik emaresi var ancak siz onu çok cömert olarak tanıyorsunuz. İşte burada o kişiyi yüz okumanın mahkûmu yapmamalısınız. Çünkü o kişi, cimrilik yönünü bastırmış, cömertlik deryasına yelken açmıştır. Bu durumda bu kişiyi tebrik ve takdir etmelisiniz.

Ayrıca yüzde tek bir alanla katı hükümler vermemeye dikkat etmek gerekir. Yüzde bir uzuv, bir mesaj gönderiyorsa başka bir uzuv onu nötralize edebilir. Bunun içindir ki fizyonomide bazı hususlara istisna getirmek gerekir.

İslam'a göre kıyafetname hükümleri bazı kurallara uymak şartıyla uydurma değildir. Yanlış olan; bir kişiye, ilm-i kıyafette şöyle deniyor diye önyargılı bakmak ve davranmaktır. Bu yaklaşım; hem kıyafet ilmine karşı saygısızlık hem de önyargı çıkmazına girilmesi bakımından mahzurludur. İslam âlimleri bu ölçütleri ilim ve firaset sahibi olmayanların kullanmasına hoş bakmamışlardır. Kıyafet ilminde isabetli tespitlere ulaşmak, ilim ve firaset sahibi olanlarca mümkün olabilmektedir. Allah Resulü(s.a.s), "Müminin firasetinden sakının. Çünkü o Allah'ın(cc) nuruyla bakar" şeklindeki ifadesiyle buna işaret buyurmuşlardır.

Âlemde Her Şeyin Yüzünde Hikmet Vardır

İslam bilginlerine göre; "Bu âlemde en uzak, en yakın, en ince ve en kalın varlığın yüzünde mükemmelliğin işaretleri vardır. İnsanın yüzüne, cildine, ellerinin içine baktığınızda, bir özen ve bir mesaj destesi görürsünüz. İşte insanda yazılan bu kelime ve harfler, insan ruhunda bulunan manalara dikkati çektiriyor. İnsan bedeninde yazılanlar tesadüf eseri değildir."

İslam Dünyasında Fizyonominin Yükselişi

İslam dünyasında bu bilimin tarihi oldukça eskidir. Bu alanla ilgilenen İslam âlimlerinin bir kısmını şu şekilde sıralayabiliriz:

- İmam-ı Şafii (8. ve 9. yüzyıl)
- Kindi (9. yüzyıl)
- İbn-i Sina (10. yüzyıl)
- Fahrüddin-i Râzî (12. ve 13. yüzyıl)
- Kuşeyri (11. yüzyıl)
- Muhyiddin-i Arabî (12. ve 13. yüzyıl)
- Kâşâni (14. yüzyıl)
- Derviş Abdurrahman Mirek (14. yüzyıl)

Eskiden birçok alanda başvurulan kıyafet ilmi, Osmanlı zamanında da ilgilisini bulmuştur. Düşünün; o zamanlarda Osmanlı sarayına işçi alınırken bu bilim dalının verileri ipucu olarak kullanılmıştır. İlginçtir ki Amerika'da da beyaz saraya personel alınırken ilm-i kıyafet verilerine başvurulduğu söylenmektedir. Peki ilm-i kıyafetle ilgilenen Türk var mıdır? Bu soruya rahatlıkla olumlu cevap verebiliriz. Çünkü aşağıda sıralanan Türkler bu alanın öncüleri olmuşlardır:

- Hamdullah Hamdi (15. ve 16. yüzyıl)

- Abdülmecid (16. yüzyıl)
- Mustafa Evranos (16. yüzyıl)
- Balizade Mustafa (16.yüzyıl)
- Lokman Çelebi (17. yüzyıl)
- Şeyh Ömer-ül Halveti (17. yüzyıl)
- Ömer Fani Efendi (17. yüzyıl)
- Mustafa Hami Paşa (19. yüzyıl)
- İbrahim Erzurumi (19. yüzyıl)

İslam Dünyasında Fizyonominin Birikimi

Fizyonomi, İslam terminolojisinde iki temel üzerine oturtulmuştur:

- Tecrübeler
- Kıyaslar

Buna göre, insanın edindiği tecrübeler, insanda gizli bir ilim sahibi olmasını sağlar. Bu bilgi uzun zaman içinde oluşan gözlem ve tespitlerle şekillenir.

Kıyas ise çoğunlukla hayvanlar ölçüt olarak yapılmıştır. Her hayvanın bir davranış şekli ve yaşam tarzı olduğunu düşünün. Aslanın, köpeğin, kedinin, maymunun, zürafanın,

kuşun, karganın yaşam tarzlarını ve beden yapılarını düşünün... Bu ve daha birçok hayvanın göz yapısını, pençelerini, derilerini, ağız yapılarını, kulaklarını, boylarını düşünerek birçok kıyas yapmak mümkündür.

İslam'da kıyafet ilminin gelişiminde iki etkenin katkıda bulunduğunu ifade edebiliriz:

- İslam öncesi birikimler
- İslam sonrası birikimler

İslam Sonrası Birikime Kısa Örnekler

İslam sonrasında ilm-i kıyafetle ilgilenen kişileri daha önce belirtmiştik. Burada, kıyafetnameler arasında en çok ön plana çıkanlardan üç örnek üzerinde duracağız. Bunlar:

- Muhyiddin-i Arabi
- Fahrüddin-i Razi
- Lokman Çelebi
- Erzurumlu İbrahim Efendi

Muhyiddin-i Arabi'nin İlm-i Kıyafet Tespitleri

12. yüzyılda Endülüs Muhyiddin-i Arabi İslam dünyasının tanınmış mutasavvıfıdır. 12. yüzyılda yaşamıştır. Yakla-

şık 75 yıllık ömrünün önemli bir zamanını Türkiye'de geçirmiştir. Bu tanınmış İslam âlimi ilm-i kıyafetle ilgili tespitlerini insanlığın yararına sunmuştur. Şimdi bu tespitlerin bir kısmına kısaca bakalım:

- Alnı geniş ve çenesi dar olanla yakın arkadaşlık kurmamalı
- Bedeninde tüyleri az ve saçının kılları çok olanla mesafeyi korumalı
- Başında tüyleri sert ve kalın olan cesur ve akıllı olur
- Saçı ince ve yumuşak olan korkaktır ve zekâsı azdır.
- Arkasında ve boğazında tüyleri çok olan aptal ve cüretlidir.
- Tüyleri kızıl olan ahmaklığa meyilli ve çok öfkeli olur. Bu kişiler ayrıca baskıcıdırlar.
- Saçları siyah olan sakin ve adildir.
- Saçı siyahla kızıl arası olan ise ölçülüdür.
- Alnı büklümsüz ve enli olan kine, kavgaya ve kibre meyillidir.
- Kulakları büyük olan bilgisizdir.
- Kulakları küçük olan ahmaklığa ve karşılıksız almaya düşkün olur.

- Kaşı çok gür ve tüylü olan fesatlığa meyillidir.
- Kaşı şakağa doğru uzun olan kibirli ve deliliğe meyillidir.
- Kaşları ince olup uzunlukta ve kısalıkta orta olan uyanık ve akıllı olur.
- Gözleri çok gök mavisi olanla mesafeyi korumalı.
- Gözleri büyük, çıkık ve patlak olan hasetçi ve aylak olur.
- Gözleri ölü hayvan bakışlı gibi hareketsiz, donuk ve kuru olan kaba olur.
- Gözleri kızıl olan cesur ve öncü olur.
- Gözlerinin beyazlarında sarı noktaları olan zor insandır.

Fahrüddin-i Razi'nin İlm-i Kıyafet Tespitleri

Bu İslam âlimi ilm-i kıyafetle ilgili tespitlerde bulunmuş ve onları insanlığın istifadesine sunmuştur. Şimdi bu tespitlerin bir kısmına kısaca bakalım:

- Alnı buruşuk ve yaygın olan öfkelidir.
- Alnının kırışıklığı çok az ve kısa olan övülmeyi sever.
- Alnı düz ve kırışıksız olan kavgacıdır.
- Kaşları çok tüylü olan endişeli ve hüzünlüdür.

- Az çökük gözü olan şereflidir; çünkü aslan böyledir.
- Kuru dudağı olan rahatsız olabilir.
- Dişleri zayıf, ince ve seyrek olanın bünyesi de zayıftır.
- Yüzü zayıf ve ince olan işe önem verir.
- Boynu kalın olan kuvvetlidir.
- Boynu ince olan ruhen ve bedenen zayıftır.
- Boynu kalın ve dolgun olan öfkelidir.
- Dize kadar uzun kollu olan liderliğe düşkündür.
- Yumuşak avuç ve eli olan süratle öğrenir ve anlar.

Lokman Çelebi'nin İlm-i Kıyafet Tespitleri

Lokman Çelebi 17. yüzyılda yaşamış bir İslam âlimidir. O dönemde saygın bir kişi olduğundan dolayı sarayda ve Enderun Mektebi'nde görevlendirilmiştir. Şimdi bu İslam âliminin bazı ilm-i kıyafet tespitlerine kısaca bakalım:

- Etli ve geniş bir yüzü olan bilgilidir. (Mevlânâ Alaeddin Çelebi'ye göre.)
- Boyu eninden fazla küçük suratlı, hainliğe yatkındır.
- Esmer, sarışına üstündür. (Mevlânâ Kutbeddin'e göre.)
- Yaşla dolu gök göz, iki yüzlü ve bilgisiz olur.

- Alnı yassı, saçı sık olanın hilesi boldur.
- Göz ortasında kırmızı noktalar, kıskançlık ve hasedi ifade eder.
- Küçük gözler, zekâ seviyesinin aşağıda olduğunu ifade eder.
- Kırmızı gözler, melankoli ve cinnet ifadesidir.
- Göz ucuyla bakan kimse kibirlidir.
- Yuvarlak gözlü kişi budalalığa yatkındır.
- Kırmızı gözlüler gazaplı ve dünya düşkünüdürler.
- Kalın kaşlar, derin acı ve patavatsızlık ifadesidir. (Mevlânâ Kutbeddin'e göre.)
- Kaşları kısa olanlar iyi ast olurlar.
- Orta karar kaşlılar, düşünceli ve dindar olurlar.
- Kalın tüy, kahramanlık ve cesaretin işaretidir.
- Yumuşak ve seyrek tüy, korkaklık ve ağır kavrayışın ifadesidir.
- Sarı saç, iyi huy demektir.
- Siyah saçlı, itimat ve adalet timsalidir.
- Sarışın kumral saç, ılımlılık ifadesidir.
- İnce seyrek saçlıda kıyas yapma yeteneği vardır.

- Küçük kafa, olumsuz huya işarettir. (Romalı Gallenus'a göre.)
- Çok küçük başlı olan dolandırıcılığa yatkındır.
- Büyük kafalı, uzun boyunlu ve dar göğüslü olan başarılı olur.
- Göğsü ve sırtı dar olanın damarları zayıf olur.
- Alnı çökük olan kimse zayıf karakterlidir ve cimridir.
- Dar ve çökük bir alın cehaletin ifadesidir. (Mevlânâ Kutbeddin'e göre.)
- Çok geniş alınlı kişi kavgacı ve acımasızdır.
- Çok dar alınlı olan kaprislidir.
- Hafif eğri burunlu kişi ağırbaşlıdır.
- Burun delikleri fazla açık olanlar talihlidirler.
- Burun deliklerindeki tüyleri çok olan öfkeli ve kıskanç olur.
- Sarkık dudaklar budalalık ifadesidir.
- Azı dişleri yüksek olan acımasız olur.
- Seyrek dişleri olanın zekâsı kıttır.
- Küçük ve çarpık dişler, hileye işaret eder.
- Seyrek sakal, şefkat ve iyi niyet işaretidir.

- Uzun çene, budalalık belirtisidir.
- Yuvarlak çene, gurur işaretidir.
- İnce çene, zekâ kıtlığını ifade eder.
- Etli gerdan, öfke ve geçimsizlik ifadesidir.
- Uzun boyunlu kişi kincidir.
- Kısa boyunlu sahtekârlığa yatkındır.
- Geniş göğüs, cesaret demektir.
- Dar göğüs, korkaklık demektir.
- Dar omuzlar, zekâ fakirliğinin ifadesidir.
- Kolları dizlerine kadar uzanan kişi cesur olur.
- Yumuşak ve etli el, tedbir ve basiret ifadesidir.
- Uzun parmaklar, zekâ belirtisidir. (Mevlânâ Kutbeddin'e göre)

Erzurumlu İbrahim Efendi ve Kıyafetmane

Erzurumlu İbrahim Efendi'ye göre, Yüce Allah(cc) insanı en güzel şekilde süslemiş ve onu şekil ve kişilik olarak çeşitlemiştir. Bu âlime göre, insan şekli kişiliği yansıtır. İnsan bunu bilerek kendi zaaflarını tespit etmeli ve gerekli ihtimamla ki-

şiliğindeki çatlakları onarmalıdır. İnsanın çevresiyle başarılı iletişim kurabilmesi için ilm-i kıyafeti bilmesi gerektiğini vurgulayan bu İslam âlimine göre, beden yapısının kişiliği yansıttığına inanmak, İslam'a ters değildir. Şimdi Erzurumlu İbrahim Efendi'nin bu alanla ilgili bazı tespitlerine bakalım:

- Kısa boylu olanın oyunu çoktur.
- Orta boylu olan akıllı ve hoş huyludur.
- Saçı sert olan atılgandır.
- Saçı yumuşak olan saf ve serbesttir.
- Saçı sarı olan kibirlidir.
- Saçı siyah olan sabırlıdır.
- Saçı kumral olan güzeldir.
- Saçı az olan anlayışlı ve naziktir.
- Başı küçük olanın aklı azdır.
- Alnı dar olanın, ruhu dardır.
- Alnı yumru olan kalın kafalıdır.
- Alnı enli olan kötü huyludur.
- Alnı buruşuksuz olan tembeldir.
- Alnı uzun olan anlayışlıdır
- Alnı kısa olan cömerttir.

- Kulağı çok büyük olan bilgisiz ve tembeldir.
- Kaşının ucu ince olan fitnecidir.
- Kaşının kılları çok olan üzüntülüdür.
- Göz çukuru az olan kibirlidir.
- Siyah gözlü itaatli; kızıl gözlü cesurdur.
- Gözü yumru olan kıskanç; orta olan dosttur.
- Küçük yüzü olan kibirlidir.
- İnce yüzlü sevimli; kalın yüzlü sevimsizdir.
- Uzun yüzlü olan doğrudan uzaktır.
- Yüzü somurtkan olanın sözünün çoğu acıdır.
- Yuvarlak yüzü olan nurludur.
- Yüzü kızıl olan nazik; esmer olan zekidir.
- Burnu uzun olanın anlayışı azdır.
- Kısa burnu olan fazla korkaktır.
- Burun delikleri geniş olan kibirli ve kıskançtır.
- Burun kanatlan dar olan küser ve inatçıdır.
- Burnu eğri olan başarı odaklıdır.
- Küçük ağzı olan güzel fakat korkaktır.

- Büyük ağzı olan cesurdur.
- Erkek sesli kadın çoğu zaman doğrudan uzaktır.
- Çabuk konuşanın anlayışı incedir.
- Kaba sesi olan gayretli ve yardımseverdir.
- Çatal sesli olan evhamlıdır.
- Kalın dudaklının sinirlenmesi ağırdır.
- Çene kemiği ince olanın aklı hafiftir.
- Enli çenesi olan kabadır.
- Sakalı çok bol olan kabadır.
- Siyah ve az sakallı olan zekidir.
- Kösenin hilesi çoktur.
- Kafası enli olan ahmaklığa yatkındır.
- Boynu çok uzun olanın olgunluğu azdır.
- Boynu ince olan cahildir.
- Boynu kalın olan oburdur.
- Boynu kısa olanın hilesi çoktur.
- Her uzvu normal olan güzeldir.

Bölüm Özeti

- Babil zamanında, beden dili ve yüz okumayla ilgilenilmiştir.
- Hipokrat, fizyonominin tespitlerine göre hastalığa teşhis koymuştur.
- Aristo zamanında, insanla hayvan yüzü arasında bağlantı kurulmaya çalışılmıştır.
- Aristo zamanında, hayvan davranışları insan davranışlarına uyarlamıştır.
- Fizyonomi, eski zamanlarda Çin'de ilgi duyulan bir alandır.
- Çin'de insanların yüzünde beş elementin ağır bastığı ifade edilmiştir.
- İslam dünyasında fizyonomi tarihi oldukça eskidir.
- Birçok İslam bilgini fizyonomiyle ilgilenmiştir.
- Fizyonomi tekniğiyle insanların başarılı olup olmayacağı üzerine yorumlar yapılmıştır.
- Fizyonomi 18. yüzyılda birçok yerde ilgi görmüştür.
- Batı'da, sarayda ve kilisede, insanlar bu fizyonomiyle ilgilenmişlerdir.
- Frenoloji, fizyonomiye yakın bir alandır.

- Frenolojinin kişilik tespiti tekniği fizyonomiye göre biraz farklıdır.
- Frenoloji öncüsü olan Gall, hafıza çeşitlerini kafanın bazı kısımlarına konumlandırmıştır.
- Frenolojiye göre; cesurluk, dürüstlük, iletişim gibi yeteneklerin kafadaki yerleri bellidir.
- Frenoloji, kafatası haritası çıkarmıştır.
- 20. yüzyılda Avrupa'da ve Amerika'da fizyonomi rüzgârı esmiştir.
- Batıda önemli görevlere getirilmek istenen kişiler için fizyonomi verilerine başvurulmuştur.
- 21. yüzyılda; tıp, nöroloji, psikoloji ve sanat alanlarında bedendeki kişilik izleri irdelenmiştir.
- İslam âlimlerine göre, fizyonomi İslam'la çelişmez.
- İmam Şafii Hazretleri ilm-i firasete ilgi duymuştur.
- Fizyonomi'de tehlike, geleceği okumaya çalışmaktır.
- İslama göre, kıyafetname hükümleri bazı kurallara uymak şartıyla uydurma değildir.
- İslam'da kıyafetname iki temelle şekillenir. Bunlar: Tecrübeler ve kıyaslardır.
- Kıyafetname âlimleri arasında ön plana çıkan isimler: İbrahim Erzurumi, Fahreddin-i Razi, Muhyiddin-i Arabi Hazretleridir.

Bölüm 4

YÜZ OKUMA NEDİR?

"Yüz beynin aynasıdır.
Gözler ise kalbin sırlarını yansıtır."

Rivayete göre Eflatun olgunlaşmak için bir mağaraya çekilir. Kimseyle görüşmek istemez. Ancak yine de ziyaretçileri onu yalnız bırakmazlar. Bunun üzerine Eflatun mağara yakınlarındaki bir yere bir kişi görevlendirir. Görevli kişinin görevi, gelen ziyaretçileri içeri almadan önce yüz hatlarını Eflatun'a bildirmektir. Birgün bir kişi gelir. Görevli Eflatun'a ziyaretçinin yüz hatlarını bildirir. Eflatun ziyaretçiyi içeri almaz. Durumu anlayan ziyaretçi, "Eflatun'a, kendimle çok mücadele ettiğimi ve ruhumdaki karanlıkları yendiğimi söyleyin" diye mesaj gönderir. Bunun üzerine Eflatun gelen kişiyi içeri davet eder.

Yüz Okuma Sanattır

Yüz okuma asırlardır insanlığın gündeminde olmuştur. Bu alan, asırların gözlem ve birikimiyle, istatistiki birtakım çıkarımlarla şekillenmiştir. Yüz okuma, çok yönlü bir varlık olan insanı tanımak için ipucu bilgiler sunar. Evet; yüz oku-

mak feraset ister, akıl ister. Bu ilim dalı ehil olmayanların elinde anlamsızlaşabilir. Bununla ilgili olarak şu hikâyeciğe bakalım:

"Aklı az biri şöyle bir ifade okur: 'Birinin başı küçük, sakalı ve boyu uzunsa aklı az olur.' Bu tarif tam kendisini anlatmaktadır. Hemen bir plan yapar. Başını büyütmenin ve boyunu kısaltmanın imkânı yoktur. Geriye sakalı kalır. Sakalını küçültmek için bir eliyle sakalını avuçlar, bir eliyle ateşi tutar. Ateşi sakalına yaklaştırır. Sakalı tutuşup eline kadar gelir. Eli ateşe değince hemen avucunu açar. Avucunu açınca sakalının kalan kısmı da tutuşur. Yüzde sakal kalmamıştır. Bu kişi hemen eline aldığı hokkayla okuduğu ifadenin yanına 'tecrübeyle sabittir' notunu yazar."

Davranışın Yaklaşık % 90'ı Kişiliğin Etkisindedir

Bu durum kişiliğin insan üzerindeki etkisinin açık göstergesidir. Peki, kişiliği tespit etmek için yüzdeki verilerden nasıl yararlanabiliriz? Bu sorunun cevabı biraz uzun... Çünkü bir kısım bilim insanı yüzde, 68 alana odaklanmış, bir kısmı 13 temel alan belirlemiş, bir kısmı ise 120 alan üzerinde durmuştur. Kaç alan olursa olsun, yüz, kişiliği yansıtan bir ayna olmuştur. Yapılan araştırmalarda yüz okumanın kişiliği yansıtması bazen % 93, bazen % 96 bazen de % 98 başarıya ulaşmıştır.

Yüz Okumanın Odaklandığı Bazı Alanlar

- Yüz şekilleri
- Alın bölgesi
- Kaşlar
- Gözler
- Kulaklar
- Burun
- Yanaklar
- Gamzeler
- Ağız
- Çene
- Yüz çizgileri
- Baş tipleri
- Ben haritası

Yüz Okumada Tespit Edilen Bazı Kişilik Özellikleri

- Karar alma yöntemleri
- Problem çözme yöntemleri
- Duygusal durumları
- İletişim kurma yöntemleri
- İş hayatındaki davranışları
- Maddiyata verdikleri değeri
- Öğrenmeye bakış açıları
- Maneviyata yatkınlığı
- Liderlik yönü
- Bencilliği veya diğerkâmlığı
- Merhameti veya acımasızlığı
- Disiplini veya disiplinsizliği
- Arkadaşlığı
- Konuşkanlığı
- İçe dönük veya dışadönüklüğü
- Cimriliği veya cömertliği

- Takım çalışmasına yatkınlığı
- Ketumluğu
- Pozitif düşünmesi veya karamsarlığı
- Vefası veya vefasızlığı
- Sır tutması veya gevezeliği
- Paylaşımcılığı veya egoistliği

Peki, çok eski zamanlardan beri üzerinde durulan ve insanların ilgisini çeken yüz okumanın en temel formülleri nelerdir? Bu sorunun cevabını aşağıda görelim.

Yüzde Ne, Neyi İfade Eder?

- Alın: Düşünme tarzlarını ve düşünceyi geliştirme yöntemlerini yansıtır.
- Kaşlar: Düşünmenin ve karar almanın nasıl işlediğini yansıtır.
- Gözler: Dünyaya bakış tarzını, yeniliklere, yeni arkadaşlıklara açık olmayı veya olmamayı ve stres durumunu yansıtır.
- Göz kapakları: Samimiyet veya samimiyetsizliği yansıtır.
- Burun: İş dünyasındaki isteklerini, maddi konulara bakışını yansıtır.

- Kulaklar: Karşıdakini etkileme ve etkilenme seviyesini, özgürlüğe düşkünlüğü, ütopik veya gerçekçi yönünü, veriyi anlama ve onaylama yönlerini yansıtır.
- Ağız: İletişim kurma ve kendini ifade etme yeteneğini, iyimserlik/kötümserlik durumunu yansıtır.
- Dudaklar: Düşüncelerini ifade etme tarzını, duyguları saklama veya açma dengesini yansıtır.
- Dişler: İnat ve çekincelilik durumunu yansıtır.
- Yanaklar: Gücü, enerji durumu ve insanlara yardım etme yeteneğini yansıtır.
- Çene: Katkıda bulunma isteğini, şiddete başvurma durumunu, eleştiriye açıklık durumunu yansıtır.
- Gamzeler: Eğlenceye düşkünlüğü, mizahi yaklaşımı ve yardım etme isteğini yansıtır.
- Çizgiler: Yetenekleri, yaşanan zorlukları yansıtır.
- Yüz Şekli: Kendine güveni, sabırsızlığı, uzlaştırma isteğini yansıtır.
- Yüz Tipleri: Bireyin hangi yeteneklere daha yatkın olduğunu (zihinsel, fiziksel, duygusal) yansıtır.
- Kafa Şekilleri: Tedbirli veya baskıcı olup olmamayı yansıtır.

Yüz Okumayla İlgili Sorular

- Yüz okuma ne anlatır?

  Yüz okuma bir kişinin yüzündeki bilgilere bakarak bireyin kişiliğiyle ilgili bilgiler sunan ve gözlem, mülakat ve anket teknikleriyle oluşturulan bir insan tanıma yöntemidir.

- Kim yüz okuyabilir?

  Yüz okuma prensiplerini bilip görebilen ve dokunabilen herkes yüz okuyabilir.

- Yüz okuma için psikolog veya psikiyatrist olmak gerekli midir?

  Yüz okuma için psikolog ve psikiyatrist olmak iyi bir avantajdır. Ancak psikolog ve pskiyatrist olmak şart değildir.

- Yüz okuma nasıl yapılır?

  Bazı kişiler birinin yüzüne bakar bakmaz yüz okuyabilir. Ancak bu çok nadiren görülen bir husustur. Bu eser size daha sistematik bir şekilde yüz okumayı öğretir.

- Yüz okumayla beyin okunabilir mi?

  Hayır. Yüz okuma kişiliği okur. Beyin okumaz.

- Yüz okumayla gelecek okunur mu?

Hayır. Yüz okuma geleceği okumaz. Ancak iyi bir âlim kişilikle kişinin ne yöne gidebileceği konusunda bazı çıkarımlarda bulunabilir. Geleceği yalnızca Allah(cc) bilir. Gaybın anahtarları O'nun(cc) katındadır..

- Kaç çeşit yüz okuma tekniği vardır?

  Birçok yüz okuma tekniğinden bahsedebiliriz. Bunlar:

  - Ortadoğu Yöntemi
  - Doğu Avrupa Yöntemi
  - Avrupa Yöntemi
  - Amerika Yöntemi
  - Çin Yöntemi

- Yüz mü kişiliği, kişilik mi yüzü yansıtır?

  İkisi de birbirini yansıtır.

- Estetik ameliyatla kişiliğe şekil verilebilir mi?

  Yüzdeki ameliyatlar her ne kadar kişiliğin şekillenmesine fazla katkıda bulunmasa da zaman içinde yüzün ameliyatlı kısmına uyum sağlamak için davranış şekilleri gelişebilir.

Yüz Okumayla İlgili Bazı Kavramlar

- Mimik Okuma: Kişinin duygu ve düşüncelerini yüzündeki mimiklerden okumaktır. Mimik okuma anlıktır. O an için geçerlidir. Yüzdeki kasların aldığı şekil yorumlanır.
- Personoloji: Fizyonominin geliştirdiği bir alandır. Amerikalı bir yargıç tarafından geliştirilmiştir.
- Yüz Okuma: Mimik okuma, fizyonomi ve personolojiyi kapsayan bir ifadedir. Yüz okumanın gelecek okumayla ilgisi yoktur. Ancak yüze yansıyan hırslar, beklentiler kişinin ne yöne doğru gittiğinin bir işaretini verebilir.
- Fizyonomi: Kişinin yüz yapısına bakarak kişilik tespiti yapan bir bilim ve sanattır.

Yüz Okumanın Başarı Oranı Nedir?

Yapılan araştırmalar neticesinde yüz okumanın başarı oranı oldukça yüksek çıkmıştır. Bu oran % 90 civarındadır. Evet; insanın dâhil olduğu bir alanda bu oran oldukça yüksektir; çünkü insan bir âlem ve siz bu âlemi açmaya çalışıyorsunuz. Kolay değil...

Kişilik Yüzü Etkiler mi?

İlginç bir cevap olacak fakat şunu ifade etmeliyiz ki kişiliğinizi yenilemeye ve onda bazı tamiratlar yapmaya kalkıştığınızda, zamanla yüz şeklinizin değişime uğradığını hayretle göreceksiniz.

Yüz Okumayı Bilmek Ne Kazandırır?

Yüz okuma, birçok alanda başvurulan bir kaynak olmuştur. Yüz okuma birçok büyük şirketin insan kaynakları bölümünde personel alımı ve mülakat sırasında yardımına ihtiyaç duyulan bir iletişim destek aracı olmaya başlamıştır.

Yüz Okumanın Kullanıldığı Alanlar

- İnsan kaynakları
- Kariyer planlama
- Satış teknikleri
- Motivasyon
- İletişim teknikleri
- Koçluk

Gördüğünüz gibi, insanın olduğu her yerde yüz okumanın olduğu, bir gerçek olarak karşımıza çıkıyor.

Bakın; size ilginç gelebilir fakat bir gün kaş yapınızdan dolayı iletişim kurmada iyi olduğunuzu söyleyen ve sizi işe alan bir patron veya burnunuzun yapısından dolayı sizi yalnız çalışmayı gerektiren bir birimde görevlendiren bir yöneticiyle karşılaşabilirsiniz.

Eskilerin ilm-i sima, ilm-i firaset veya ilm-i kıyafet dedikleri bu yetenek ve bilgi manzumesiyle insanların yüzlerindeki kişilik alfabesini okumak zor değil.

Bir Performans Kriteri Olarak İnsan Yüzü

Yapılan birçok araştırmaya göre, "Şirketin üst yöneticisinin vücut yapısı, iş performansı konusunda doğru bilgiyi sunuyor." Bu bağlamda, birçok psikolog, oldukça basit bir fotoğrafın yöneticinin yeteneğiyle ilgili pek çok bilgi içerdiğini ifade ediyor.

Hâkim, Savcı ve Polis İnsanı Hemen Tanır

Acaba kişinin iç dünyasını anlama ve ona göre hüküm verme bir yargıç için önemli bir ipucu mudur? Evet; yargıcın vicdani kanaati denilen hissin güçlenmesi için yargıcın ferasetinin güçlü olması gerekir. Hâkimler insanın iç dünyasını hem beden dilinden hem mimiklerinden hem de beden yapısından anlayabilme yeteneği ve bilgisine sahip olmalıdırlar. Tabii ki hüküm vermek için delil birincil kaynaktır. Hani ba-

zen birinin bir dengesizlik yaptığını hissedersiniz ancak delil olmadığından yorum bile yapamazsınız. İşte sizi o hâle sokan, sizin sahip olduğunuz ferasetinizdir. Tecrübe ve birikimlerinizdir size o hissi yaşatan... İslam dünyasında firaset ilminin ilgi görmesiyle, zaman zaman bazı mahkemelerde delillerin bittiği noktalarda bu tekniğe başvurulduğu ifade edilir. Ancak İslam bu yöntemin kullanılmasını delil olarak tasvip etmez. İslamda karar için kesin kanaat oluşması gerekir. Batı hukukunda, özellikle orta çağda, fiziki özellikler ve bedeni eksikliğin kişinin negatif özelliklerini ifade ettiğine dair bakış açısına sahip olunmuştur. Ortaçağ'da bazı kanunlar, zanlılar arasında en çirkin olanın suçlu olma ihtimalinin daha fazla olduğunu savunur. Batı'da bilim adamları fizyonomi okulu kurmuş, insan davranışlarıyla yüz yapısı arasındaki bağlantıyı incelemiş ve mesela hırsız için kesin yargıyı bile vermiştir: "Hırsız, dudağı geniş ve bakışı korkunç serttir."

Huylar Beldelere ve Meskenlere Göre de Değişiyor

Fahreddin-i Razi çok sıcak yerlerde, insan derisindeki deliklerin genişlediğini ifade eder. Bu durum tabii hararetin azalmasına, ruhun ise yavaş yavaş tembelleşmesine, kalbin cesaretten uzaklaşmasına ve hazımsızlığın başlamasına sebep olduğunu belirtir. Yine bu âlime göre, soğuk ülkenin insanı daha cesur ve hoşgörülü iken, kuru iklime sahip ülkelerin insanının ise mizacı soğuktur.

Yüz Okumanın Faydaları

Yüz okuyabilmenin aşağıdaki alanlarda faydasını görmek mümkün:

- Kendini tanımada
- Başkasını tanımada
- Kişisel gelişimde
- İletişimde
- Yuvada
- İnsan kaynakları yönetiminde
- Kariyer planlamada
- Ticarette
- Satış tekniklerinde
- Pazarlıkta
- Motivasyonda
- İletişim tekniklerinde
- Yönetimde
- Liderlikte
- Koçlukta

- Rehberlikte
- Öğretmenlikte
- Eğitimde
- Uluslar arası ilişkilerde
- İknada
- Meslek seçiminde
- Psikolojik danışmanlıkta
- Tıpta

Mesela burada aşağıdaki dört kategoriyi açalım:

- Kendini tanımada yüz okuma
- Başarılı iletişimde yüz okuma
- İşçi alımında yüz okuma
- Ticarette yüz okuma

Kendini Tanımada Yüz Okuma

İnsanın kendi zaaflarını ve yeteneklerini bilmesi ve onların eksilerini artı, artılarını ise daha iyiye ulaştırması büyük bir ilimdir. Yunus'un ifade ettiği gibi:

"İlim ilim bilmektir

İlim kendin bilmektir

Sen kendini bilmezsen

Bu nice okumaktır"

Kendini bilmeyen ve tanımayan en büyük ilmi kulak ardı etmiş olur.

Başarılı İletişimde Yüz Okuma

İnsanları anlayabilmek, onlarla birlikte çalışabilmek ve ona göre davranmak için yüz okumayı bilmek gerekir... Bu bağlamda yüz okuma şu önemli sorulara cevap verebilir:

- Siz birbirinize uygun musunuz?
- Birbirinizi daha iyi nasıl anlayabilirsiniz?
- Çatışma noktalarınız yüzeysel mi temel mi?

Personel Alımında Yüz Okuma

Düşünün; bir şirkete insan almak üzere görevlendirildiniz. Tabii ki mülakat yapacaksınız. Ancak mülakat yaparken yüz hatlarına dikkat edip ona göre sorular yöneltip yönelterek değerlendirmenizi daha derinleştirebilirsiniz. Yüz okuma bu alanda size şu soruların cevabını bulmada destek olur:

- Aday, takım çalışmasına yatkın mı?
- Aday, lider vasıflı mı?
- Aday, ağır iş yapmaya yatkın mı?
- Aday, planlamaya yatkın mı?
- Aday, orijinal fikir ortaya koymaya yatkın mı?
- Aday, yavaş mı çalışır hızlı mı?
- Aday, emir almaya ve uygulamaya yatkın mı?
- Aday, şiddete meyilli mi?
- Aday, yenilgiyi nasıl karşılar?

Ticarette Yüz Okuma

Ticaret alanında da yüz okumanın verilerinden faydalanmak mümkün. Şimdi bu alandaki faydalara bakalım:

- Bu müşterinin beklentisi ve ihtiyacı nedir?
- Bu müşteri, hızlı mı karar verir yavaş mı?
- Bu müşteri, yalnız başına karar verebilir mi?
- Bu müşteri, karar verirken başkasının fikrine ve desteğine ihtiyaç duyar mı?
- Bu müşteri, detaylara önem verir mi?

- Bu müşteri, pazarlıkçı mı?
- Bu müşteri, para harcamaya yatkın mı?
- Bu müşteri, kalabalıkta mı yalnız mı ikna edilebilir?

Yüz Okuma Yeteneği Nasıl Kazanılır?

İslami bilgide feraset sahibi olan, baktığı kişi ve olayları en derin bir şekilde tanır ve anlar. Bu müminin özel bir yönüdür. Peygamber Efendimiz, "Müminin ferasetinden sakınınız; çünkü o Allah'ın(cc) nuruyla bakmaktadır" buyuruyor.

Yüz okuma dediğimiz alana hâkim olmak için de bu alanın yöntem ve bilgilerine hâkim olmayı gerektirir. İlm-i firaseti kazanmak kolay değil. Bu ilmi kazanmanın yolu İslami yaklaşıma göre kendini aşmayla mümkündür. Kendini aşma demek, yüce Yaratıcı sevgisiyle yoğrulmak demektir.

Feraset ilminde dile getirilen tespitler uydurma şeyler değildir. olmadığını diğer yandan da bu tespitlerin kanunlaştırılmaması gerekir. Bir insanı, yüz okuma şöyle diyor diye sadece bir uzvunun yapısından dolayı mahkûm etmek doğru bir yaklaşım değildir.

Fizyonomi: İç Âleme Fener Tutan Bilim Dalı

Fizyonomi veya ilm-i kıyafet veya Arapça'da ilm-i **firaset**, insanın iç dünyasıyla dış dünyası arasındaki bağı inceleyen

bilim dalıdır. Bu alan için "iç âlemi gözlemleyen bilim dalı" demek mümkün. Fizyonomi, vücudun yapısını -özellikle yüzü- inceleyerek insanın iç dünyasının belirlenmesi şeklinde tarif edilebilir. Bu mantığa göre, nasıl ki ekrana yansıyan hafızada var olandır, yüze yansıyan içeride varolandır. Ekranı iyi okuyan hafızayı okur.

Fizyonomi, Hayvan ve Bitkilerle de İlgilenir

Fizyonomi yalnızca insan kişiliğini tespitle uğraşmaz. Bu bilim dalı hayvan, bitki ve tabiatla da ilgilenir. Mesela, bitkilerin görünümünün insandaki hangi uzva benzediğini tespit edebilirseniz, o bitkinin o uzuvla ilgili rahatsızlıklara şifa olduğunu tecrübe edebilirsiniz. Bu konularda uzman olan hekimler hep var olmuştur. Hayvanların da bir davranış şekli ve beden yapısı vardır. Onlara bakarak da insan kişiliği üzerinde tespitlerde bulunmanız mümkün.

Eskiler Niçin Fizyonomiyle İlgilenmişler

Eskiden hem yuva kurarken, hem arkadaş seçerken, hem ticaret yaparken, hem başarılı iletişim kurmak için hem de işçi alırken kıyafet ilminin verilerine başvurulmuştur. Bu durum İslam dünyasında bazı bilginlerin bu alanla ilgilenmelerine sebep olmuştur.

Bedene Giydirilen Kıyafet Kişiliği Yansıtır

İnsan olarak, bedeni size uyan bir kıyafet giyiyorsunuz. Bu mantıktan hareketle şu şekilde düşünmemiz mümkün: "İnsanın ruhuna da Allah(cc) tarafından kişiliğinize uygun bir kıyafet giydiriliyor. Bu kıyafette ruhunuza, mizacınıza ve kişiliğinize ait birtakım mesajlar gizlidir. Bu gizli mesajlar araştırılarak tespit edilebildiği gibi Yüce Allah(cc) tarafından bir ilim olarak da verilebilir.

Bu bağlamda, "Başarılı bir iletişim kurabilmek için herkesin az da olsa fizyonominin tespitlerine vakıf olması gerekir" diyebiliriz.

Bölüm Özeti

- Yüz okuma sanattır.
- Yüz okuma asırlardır insanlığın gündeminde olmuştur.
- Yüz okuma çok yönlü bir varlık olan insanı tanımak için ipucu bilgiler sunar.
- Yüz okuma feraset ister, akıl ister.
- Yüz okuma ehil olmayanların elinde anlamsızlaşabilir.
- Yüz okumanın tarihi milattan önceki zamanlara kadar uzanır.
- Davranışın yaklaşık % 90'ı kişiliğin etkisindedir.
- Yüz okuma: Yüze, alna, kaşlara, gözlere, kulaklara, buruna, yanaklara, gamzelere, ağıza, çeneye, yüzdeki çizgilere, baş tiplerine ve yüzdeki ben haritasına odaklanır.
- Yüz okuma birçok kişilik özelliklerini tespit edebilir.
- Yüz okumayla beyin okunamaz.
- Yüz okumada; Ortadoğu, Doğu Avrupa, Avrupa, Amerika ve Çin yöntemleri vardır.
- Kişilik, yüzü; yüz, kişiliği etkiler.
- Yüz okuma birçok alanda başvurulan bir kaynak olmuştur.

- Yüz okuma: İnsan kaynakları yönetimi, kariyer planlama, motivasyon, iletişim ve liderlik alanlarında kullanılır.
- Fizyonomi; hayvan, bitki ve tabiatla da ilgilenir.
- Yüz okuma yuva kurarken faydalanılan alandır.
- Yüz okuma arkadaş seçerken faydalanılan alandır.
- Allah(cc), insan bedenini kişiliğine uygun giydirmiştir.
- Huylar beldelere ve meskenlere göre değişebilir.
- Yüz okuma insanın kendini tanımasında önemli bir araçtır.
- Yüz okuma başarılı iletişime yardımcı olur.
- Yüz okuma başarılı insan kaynakları yönetimine önemli bir destektir.
- Yüz okuma ticarette başarıya yardımcı olur.
- Yüz okumayla bireylerarası çatışma ve uyuşma noktaları tespit edilebilir.

Bölüm 5

YÜZ OKUMA AŞAMALARI, TABLOSU VE REHBERİ

"Dengeli bir yüz, en iyi referanstır."

Rivayete göre; Hippokrat'ın resmini gören bir fizyonomi bilgini, "Bu resimdeki kişi zamanın ilerisinde değildir" diye yorum yapar. Bunu duyan Hipokrat, "Fakat ben ruhumdaki karanlıkları aydınlıklarla bitirdim" der.

Yüz Okuma Aşamalarına Dikkat Edin

Yüz okumaya başlamadan önce yüz okuma aşamaları konusunda bilgilere değinelim. Aşağıdaki aşamalara dikkat ederseniz, yüz okuma konusunda daha bilinçli ilerlersiniz.

Yüz Okumanın En Temel Bilgilerini Öğrenin

Yüz okumayı tahminlere dayalı bir alan olarak görmeyin. Bu alan, birçok araştırmalar sonucunda bazı prensiplere sa-

hip olmuştur. Eğer yüzde neye bakacağınızı bilmezseniz başarılı bir sonuca ulaşamazsınız. Yüz okumanın bir metodu vardır.

Yüz Okuma için Pratik Yapın

Bunun için zaman ayırın. Yüz okuma yeteneğinizin geliştiğini hissedin. Bir kişinin yüzüne baktığınızda ilk bakışta okuyabilmelisiniz. Bunu yapabilmeniz için zaman ayırmalısınız. Pratik yapma imkânı oldukça fazla olan bu alanda refleks sahibi olmalısınız. Pratik yapmadan bu alanda iyi olamazsınız.

Yüz Okuma Alanında Fotoğraflarla Çalışın

Öncelikle tanımadığınız kişileri okumaya gayret edin sonra tanıdıklarınızı... Bunun sebebi şudur, inatçı olduğunu bildiğiniz bir tanıdığınızın yüzünde inatçılık göstergesini arıyorsunuz ararsınız. Oysaki siz, yüzdeki bütün alanlara eşit mesafede bakmalısınız.

Canlı Kişilerin Yüzünü Okuyun

Bu aşamada öncelikle bildiğiniz kişileri okuyun. Kişiliklerini bilmenize rağmen onları okuyun. Çünkü bu uygulama

sizi geliştirecektir. Ancak burada dikkat etmeniz gereken kural, okuduğunuz kişilerin var olan ve sizin bildiğiniz kişilik özelliklerine odaklanıp onları yüzde aramaya çalışmamaktır.

Tanımadıklarınızın Yüzünü Okuyun

Kendinizi hazır hissettiğinizde, bu aşamada tanımadığınız kişileri okumaya başlayabilirsiniz.

Yüz Okuma Tabloları

Yüz okuma tablolarını pratik olması açısından kısa bilgilerle donattık. Tabloların altında yer alan "notlar" bölümü, yüzdeki alan adının temelde hangi kişilik özelliklerine işaret ettiğine yönelik bilgiler içerir. Bu tabloların pratik yapmak için iyi bir kılavuz olacağını düşünüyoruz. Şimdi bu tablolara bakalım:

YÜZ ŞEKİLLERİ TABLOSU	
Enli, geniş veya kare yüzler	Kendine itimatlı Zorluktan kaçmama
Dar ve zayıf yüzler	Yalnız çalışma isteği
Yanak geniş, çene dar yüzler	Hızlı ve esnek düşünme Çabuk sinirlenme ve hoşlanma
Armut şekilli yüzler	Sakin Düşünceye saygılı Kararlı
Yaygın ve düz yüzler	Sakin ve sessiz Paylaşımcı

Geniş üst bölüm	Düşünmeyi sevme Okuma ve dinlemeye yatkın
Geniş orta bölüm	Maddiyata önem verme Sonuça odaklılık
Geniş alt bölüm	Pratik uygulamaya önem verme Fiziksel kuvvet
Küçük üst bölüm	İnatçı İstekli Kararlı
Küçük orta bölüm	Çalışmayı sevme Yılmama
Küçük alt bölüm	İçe dönük kişilik Kolay incinme Hareketi sevmeme Zayıf bellek
Dış bükey	Hızlı kavrama Pratik yaklaşım Sabırsızlık Yönlendirme isteği
Aşırı dış bükey	Gözlemci Enerjik Gelişmiş görsel hafıza Hızlı düşünme
İç bükey	İnatçı, sabırlı kişilik Dikkatli hareket etme
Aşırı iç bükey	Ilımlı kişilik Diplomatik Rahat
Dengeli	Dengeli yaklaşım İlgi alanı çok

NOTLAR
Yüz şekli, kendine güveni, sabırsızlığı, uzlaştırma isteğini ve bireyin hangi yeteneklere daha yatkın olduğuna (zihinsel, fiziksel, duygusal) dair mesajlar içerir.

ALIN BÖLGESİ TABLOSU	
Yuvarlak	Orijinal fikir ortaya koyan Hayal gücü yüksek Katı kuraldan hoşlanmayan
Geriye eğimli	Güçlü hafıza Karar almaya eğilim Güçlü görsel hafıza
Düz	Acelecilikten hoşlanmama Karar alma sürecinde temkinlilik
Kaşlar arasında çıkıntı	Kendi kurallarına itaat bekleyen Kuralcı ve disipline önem veren
NOTLAR Alın bölgesi, bireyin düşünme tarzlarına ve düşünceyi geliştirme yöntemlerine yönelik mesajlar içerir.	

KAŞ BÖLGESİ TABLOSU	
Yay kaşlar	İnsan odaklı Pratik çalışan
Düz kaşlar	Verileri önemseyen Mantık duygudan önce gelir
Keskin köşeli kaşlar	Kontrolü elinde tutan Liderlik yönü gelişmiş Mükemmeliyetçi

Kaş göz mesafesi uzak	Detaylı çalışan Acele etmeden karar veren Bekle ve gör yaklaşımı hâkim Yeniliklere alışmada zamana ihtiyaç duyan
Kaş göz mesafesi yakın	Hızlı düşünen ve karar veren Sonuç odaklı Eleştiriye kapalılık
Kalın ve tüylü kaşlar	Sürekli düşünen Aktif kişilik
Çok ince kaşlar	Başkalarının fikrine önem veren Alıngan
Başı kalın, sonu ince kaşlar	Sezgileri güçlü Orijinal fikirci Planlamacı Takım çalışmasına yatkın
Kalınlığı eşit kaşlar	Bütüncül bakış açısı Duygu ve mantık dengeli Ayrıntıya önem veren
Başı ince, sonu kalın kaşlar	Detaycı Yavaş ve başarılı
Ortası dolu kaşlar	Sürekli düşünen Sorunu çözmeden rahat etmeyen
Uzun tüylü kaşlar	Çok yönlü düşünebilen Gözü açık
Az kaşlar	Gruba katılabilen, geçimli Ketum Müzakereci
Başta yukarı tüylü kaşlar	Sezgisi yüksek Duygu mantık dengesi kurulu

Sona doğru azalan kaşlar	İlgili Uzmanlıkları olan İnatçı
NOTLAR Kaşlar, bireyde düşünmenin ve karar almanın nasıl işlediğine yönelik mesajlar içerir.	

GÖZ BÖLGESİ TABLOSU	
Yukarı doğru açılı göz	Olumlu bakış açısı olan Yeniliğe açık Hayal gücü yüksek
Aşağıya doğru açılı göz	Olumsuz görmeye, duymaya, söylemeye eğilimli Dinleme odaklı Hatasını anlayan
Düz açılı göz	Dengeli bakış Pragmatik kişilik
Dışarı doğru patlak göz	Dışa dönük Olaylara katılmaya istekli
İçe doğru batık göz	Değerlendirici, dinleyici yaklaşım Gerçekçi ve ihtiyatlı Verilere değer veren
Belirgin göz kapakları	Tabi Doğal olma isteği Paylaşmaya önem veren Samimi kişilik
Az görülen göz kapakları	Bağımsız olma isteği Kendi isteklerini önemseyen
Görünmeyen göz kapakları	Bağımsız olma isteği Odaklanma yeteneği

NOTLAR

Gözler, bireyin dünyaya bakış tarzına, yeniliklere ve yeni arkadaşlıklara açık olup olmamasına ve huzur durumuna yönelik mesajlar içerir. Göz kapakları, bireyin samimiyetine veya samimiyetsizliğine yönelik mesajlar içerir.

KULAK BÖLGESİ TABLOSU	
Büyük kulaklar	Dinlemeyi seven İyi niyetli yaklaşım
Küçük kulaklar	Kendine odaklı Gördüğüne itimatlı
Belirgin kaplar	Gerçekçi kişilik Mantıklı düşünce
Belirgin iç çıkıntılar	Sezgisel ve duygusal kişilik
Kap ve çıkıntı arasında belirginlik	Duygu-mantık dengesi
Kap ve çıkıntı arasında düzlük	Duyguyla karar alma Kişisel isteklere değer verme
Dik açılı kulak	Dengeli algılama İspatlanmış yaklaşıma değer verme
Geriye açılı kulak	Kendine odaklılık Bağımsız hareket etme eğilimi
Kepçe kulak	Bağımsız hareket etme Ne yapacağının kestirilmemesi
Yapışık kulak	Kurallara uygun hareket etme Düşünceyi tahmin etme
Yukarıya yapışık, aşağıya açık kulak	Uzlaşmacı Çok yönlü görme ve düşünme

Kulak memesi burnun altında	Yavaş, akıllı, sabırlı hareket Tam iş yapmaya önem verme
Kulak ve kaşlar yukarıda	Bilgiyi hızlı algılama Uygulamada zamana ihtiyaç duyma
Kulak ve kaşlar aşağıda	Sabırsız ve aceleci Bir an önce sonuca ulaşma isteği
NOTLAR Kulaklar, bireyin karşıdakini etkilemesine ve etkilenme seviyesine, özgürlüğe düşkünlüğüne, ütopik veya gerçekçi yönüne, veriyi anlama ve onaylama yönlerine yönelik mesajlar içerir.	

BURUN BÖLGESİ TABLOSU	
Büyük burun	Otorite İşe katkıda bulunma Liderlik yönü Baskı kurma eğilimi
Uzun burun	Kontrolü elde tutma isteği Planları kendisi yapan
Kısa burun	Motive edildiğinde başarılı Çok çalışmaya eğilimli
Uzun ve düz burun	Mantıklı Planlamacı Yeni fikre öncülük
İç bükey burun	Motivasyon ihtiyacı olan Duygusal yönü yüksek
Kemerli burun	Güçlü kişilik Pragmatik yaklaşım Orijinal fikirlere açıklık
Kemer üzerinde şişlik	Sinirlenince kavgacı Hemen sonuç bekleyen

Burnun üst kısmında şişlik	Bağımsız çalışma Kontrol edilince motivasyonu düşen
Aşağı doğru geniş burun	Desteklemekten hoşlanma Koruyucu yaklaşım
İnce burun	Desteklemekten hoşlanma Koruyucu yaklaşım
Burun ucu açısı yukarı	Hoş sohbet Dışa dönüklük Dinlemeye yatkınlık
Burun ucu düz ve açısız	İtimat edilir Nesnel dinleyici
Burun ucu açısı aşağı	İhtiyatlı Gördüğüne itimatlı
Burun ucu aşağı ve sivri	Kendine odaklı Bazen acımasız
Burun ucu yuvarlak ve şiş	Maddi konuda hassas Harcama konusunda tutumlu
NOTLAR Burun, bireyin iş dünyasındaki isteklerine ve maddi konulara bakışına yönelik mesajlar içerir.	

YANAK BÖLGESİ TABLOSU	
Çıkık yanaklar	Güç sembolü Sözü dinlenir
Dolgun yanaklar	İletişime açıklık Kolay destek alır Organize etmede başarılı
Dar yanaklar	Uzun çalışmada performans düşük

Geniş yanaklar	Dinamik Uzun çalışmaya istekli Kendine itimadı yüksek
NOTLAR Yanaklar, bireyin gücüne, enerji durumuna ve insanlara yardım etme yetenek ve isteğine yönelik mesajlar içerir.	

GAMZE BÖLGESİ TABLOSU	
Çenede gamze	Şakacı, maceracı Kolay geçimli Arkadaş canlısı
Burun ucunda gamze	Duygusal kişilik Cömert
Yanaklarda gamze	Romantik ve canlı
NOTLAR Gamzeler, bireyin eğlenceye düşkünlüğüne, mizahi yaklaşıma ve yardım etme isteğine yönelik mesajlar içerir.	

AĞIZ BÖLGESİ TABLOSU	
Büyük ağız	Konuşkan kişilik Kendini rahat ifade edebilen
Küçük ağız	İçe dönük kişilik
Ağız açısı yukarı	Olumlu düşünce ve bakış açısı

Ağız açısı düz	Nesnel dinleyici Gerçekçi
Ağız açısı aşağı	İhtiyatlı Olumsuz bakış açısı
Dolgun alt ve üst dudak	Dışa dönüklük Şakacı yaklaşım
Dolgun alt dudak	Dışa dönüklük Şakacı yaklaşım
Dolgun üst dudak	Dışa dönük Dobra Duygu ve düşünceleri anlama yeteneği
Çok ince dudaklar	Alınganlık Eleştiriden kaçınma
Ayrık ön dişler	Risk alma eğilimi Ani karar alma
İri ön dişler	İnatçı kişilik Taviz vermeme
Dışa çıkık ön dişler	İçe dönük kişilik Dışa dönük olma çabası
Tabi Doğal gülümseme	Kendiyle barışık Samimiyet, rahatlık
Dişetleriyle gülümseme	Dışa dönüklük Cömertlik
Gergin üst dudakla gülümseme	Maskeli gülüş Samimiyetten uzaklık
Dudaklar kapalı gülümseme	Mesafeli duruş
Eğik gülüş	Ketumluk

NOTLAR
Ağız, bireyin iletişim kurma ve kendini ifade etme yeteneğine, iyimserlik/kötümserlik durumuna yönelik mesajlar içerir. Dişler ise bireyin inat ve çekince durumuna yönelik mesajlar içerir.

ÇENE BÖLGESİ TABLOSU	
İri çene kemiği	Kararlı kişilik İdeallere ve prensiplere bağlılık Üstünlük kurma isteği
Dar çene kemiği	Zorluktan kaçma Kolay vazgeçme Kontrolden hoşlanmama
Kuvvetli ve dikkat çeken çene	Rekabetçi Çatışmadan kaçınmama
Dışa çıkık çene	Son lafı söyleme eğilimi İnatçı ve kararlı
Geniş çene	Yüksek fiziksel dayanıklılık Duygusal olarak kolay incinmeyen
Çok geniş çene	Kolay toparlanabilme
Uzun çene	Kolay toparlanabilme Ayağı yere sağlam basan
Küçük çene	Eleştiriden olumsuz etkilenen Başkasına bağımlı Yumuşak huylu

Geride çene	Çatışmadan kaçınan Uzlaşmacı yaklaşım Etik değere önem veren
Yuvarlak çene	İnsancıl kişilik İyi kalpli, yardımsever
Altı düz çene	İş sonlandırıcı Bilgiyle karar veren
Yuvarlak çene	İnsancıl kişilik İyi kalpli, yardımsever
Sivri çene	Kontrolü elde tutma isteği Hedef ve sonuç odaklı
Dışa doğru sivri çene	Bencil yaklaşım
NOTLAR Çene, bireyin katkıda bulunma isteğine, şiddete başvurma durumuna ve eleştiriye açıklık veya kapalılık durumuna yönelik mesajlar içerir.	

YÜZ ÇİZGİLERİ TABLOSU	
Alındaki çapraz çizgiler	Uzmanlık çabası Çizgi kadar uzmanlık
Kaşlar arasında derin tek çizgi	Bir konuya odaklanma İşi yapmaya odaklanma
Kaşlar arasında çift çizgi	Başarı beklentisi yüksek
Kaşlar arasında birçok dikey çizgi	Mükemmeliyetçilik
Gözler arası üçgen	Dengeli yaklaşım Derinlemesine inceleme
Burun üstü yatay çizgiler	Sorumluluk sahibi Sorumluluktan kaçınmama

Göz kenarında çizgiler	Bütünü görebilme isteği Geleceğe odaklı
Yanak üzerinde çapraz çizgiler	Zor ve mücadeleci bir yaşam
Burun kenarında göze yakın çizgiler	Esprili kişilik İlginç espri anlayışı
Burun kenarında aşağı derin çizgiler	Üzüntüler
Ağız kenarında çeneye doğru çizgiler	Yaşanan üzüntüler Şefkatli ve empatik yaklaşım
Çenede yay şeklinde çizgi	Onaylanma beklentisi
Ağız kenarında küçük çizgi	Ketumluk
NOTLAR Yüzdeki çizgiler, bireyin yeteneklerine ve yaşanan zorluklara yönelik mesajlar içerir.	

BAŞ TİPLERİ TABLOSU	
Baş tepesi yukarıda	İhtiyatlı yaklaşım Karar için bilgiye ihtiyaç duyma Kararlı, ısrarcı kişilik Baskı kurma eğilimi
Alın Baş Tepesinden Yukarıda	Olumlu ve iyi niyetli olma İtimat edilir Sempatik
NOTLAR Kafa şekilleri, bireyin tedbirli veya baskıcı olup olmadığına yönelik mesajlar içerir.	

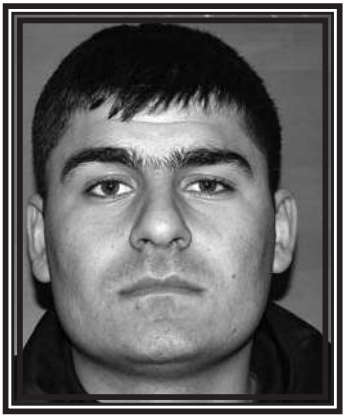
Yüz Okuma Rehberi

Bu bölümde araştırmamız sonucunda tespit edilen yüz tipleri ve onları ifade eden kişiliklerle ilgili bilgiler bulacaksınız. Burada değerli olan; bütün fotoğraf sahiplerinin ve onların çevresindekilerin tespit edilen kişilik özelliklerini doğrulamasıdır.

Yüz Şekilleri

Yüz şekli, insanın kendine güvenini, sabır durumunu, uzlaştırma isteğini ve hangi yeteneklere daha yatkın olduğunu (zihinsel, fiziksel, duygusal) yansıtır. Şimdi yüz şekillerine teferruatlı olarak bakalım:

Kare Yüz

Kare yüzlü kişiler kendilerine güvenirler ve zorluklardan kaçmazlar. Büyük devlet adamları, yazar ve sanatçılarda rastlanan yüz tipidir. Bu yüz tipine sahip olan kişide potansiyel liderlik ve sanatçılık özelliği vardır. Ancak şartlar kişiye bu imkânları ya sağlar ya da sağlamaz. Düşünün ki yüzünüz kare ve bir dağ köyünde yaşıyorsunuz. Evet; buna rağmen bazı başarılar elde edebilirsiniz. Fakat tabii ki sınırlı... Çünkü köyün sınırları belli...

Bu yüz tipi kişilerin entelektüel yaklaşımları ve dengeli davranışları insanları etkiler. Kısacası kare yüzlüler iyi bir organizatör, iyi bir lider ve sanatçı olma potansiyeline sahiptirler.

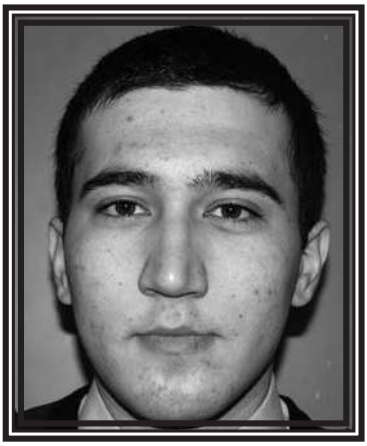
Dar ve Zayıf Yüz

Dar ve zayıf yüzlü kişiler takım hâlinde çalışmaya yatkın değillerdir. Onlar için en huzurlu çalışma ortamı, yalnız ça-

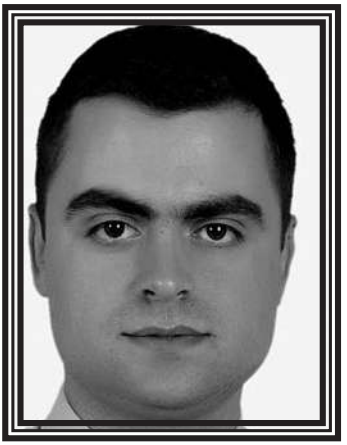
lışılan ortamdır. Dar yüzlü kimseler takımın bir üyesi olarak çalıştırıldıklarında motivasyonları düşer ve içlerine kapanırlar. Dar yüzlü kişiler kendilerini beğenirler. Bu tip insanlarla geçinmek zordur.

Geniş Yanak ve Geniş Çene

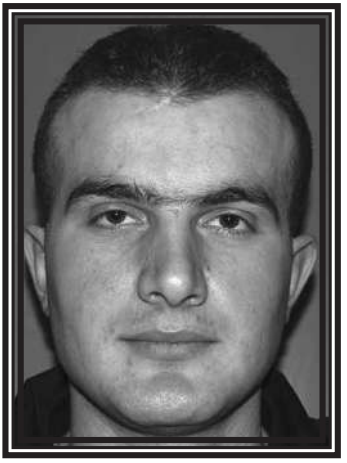
Geniş yanak ve çeneli kişiler, süratli ve esnek düşünebilme yeteneklerine sahiptirler. Karar verme konusunda sıkıntı çekmezler. Bu kişiler çabuk sinirlenir ve çabuk hoşlanırlar. Bu yüz yapısına sahip kişilerin duyarlılığı azdır. Bu durum onların zekâ seviyelerinin yüksek olduğunun işaretidir. Bu kişiler hile yapmayı bilir ve uygulayabilirler. Aksi bir kişilik yapısına sahiptirler.

Armut Şekilli Çene

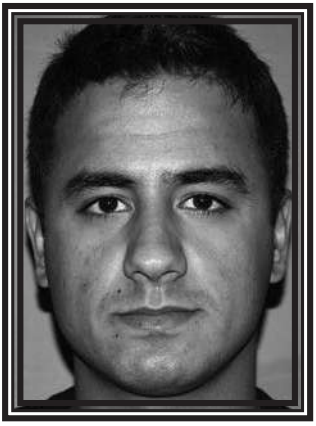
Armut şekilli çeneye sahip olanlar sakin bir kişiliğe yatkındır. Bu tip kişiler, karşıdakine saygılı, iyi kalpli ve mütevazıdırlar. Bu tip insanlarla geçinmek kolaydır. Çünkü düşünceye saygılı ve iletişime açıktırlar.

Yaygın ve Düz Yüz

Yaygın ve düz yüzlü kişiler; sakin, sessiz ve ılımlı bir kişiliğe sahiptirler. Bu kişilerin en önemli özelliği paylaşıma önem vermeleridir.

Geniş Üst Bölüm

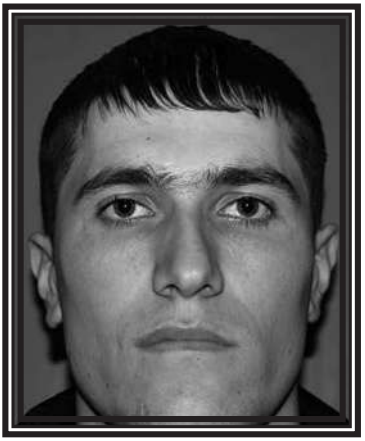
Yüzün üst bölümü geniş olan kişiler, düşünmeyi severler. Bu kişilerin okumaya ve dinlemeye yatkınlığından dolayı biraz hareketsiz ve ağır görünmeleri doğal karşılanmalıdır. Bu kişilerle iletişim kurmak kolaydır. Çünkü bunlar anlayışlı insanlardır.

Geniş Orta Bölüm

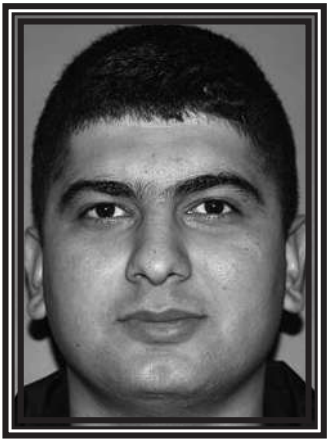
Yüzünün orta bölümü geniş kişilerde gözlenen en önemli özellik maddiyata önem vermeleri ve sonuç odaklı olmalarıdır.

Geniş Alt Bölüm

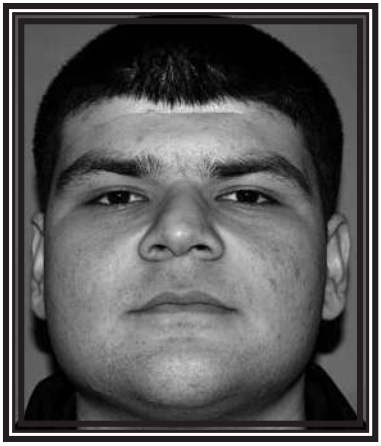
Yüzünün alt tarafı geniş olanlar pratikliğe önem verirler. Aynı zamanda bu kişilerin fiziksel gücü de dikkat çekicidir. Bu tip insanlar formalitelerden hoşlanmazlar.

Küçük Üst Bölüm

Yüzünün üst tarafı oldukça dar olan kişilerin dikkat çeken en önemli özellikleri; inatçı, istekli, kararlı ve çabuk sinirlenmeleridir. Bu tip kişilerde ayrıca içine kapanıklık da gözlenmiştir. Bu insanlarla geçinmenin yolu, onların kurallarına uymaktır.

Küçük Orta Bölüm

Yüzünün orta bölümü dar olan kişilerde en çok dikkat çeken nokta, bunların çalışmayı sevmeleridir. Bu insanlar kolay kolay yılmazlar.

Küçük Alt Bölüm

Yüzünün alt tarafı dar olan insanların en belirgin özelliği kolay incinmeleridir. Bu insanlar çoğunlukla içe dönüktürler. Hareketi sevmezler ve zayıf bellekleri vardır. Bu kişilerde zaman zaman tutarsız hareketler görmek mümkündür. Bu insanlarla geçinmenin yolu, onlara değer vermek ve onları dinlemektir.

Dış Bükey Yüz

Dış bükey yüzü olan kişiler, hızlı kavrama ve pratik yaklaşım yeteneklerine sahiptirler. Bu insanların sabırsızlığı da dikkat çekmektedir. Dış bükey yüzlüler ayrıca çevresini yönlendirme özelliğine sahiptirler.

Aşırı Dış Bükey Yüz

Aşırı dış bükey yüzlüler iyi gözlemcidirler. Enerjik bir yapıya sahiptirler. Görsel hafızaları güçlüdür. Hızlı düşünüp karar verirler.

İç Bükey Yüz

İç bükey yüzlü kişiler, inatçı ve sabırlı bir kişiliğe sahiptirler. Bunlarda dikkat çeken önemli bir özellik de temkinli hareket etmeleridir.

Aşırı İç Bükey Yüz

Aşırı iç bükey yüzlüler çoğunlukla ılımlı bir yapıya sahiptirler. Bunların diplomatik ve rahat davranışları önemli özellikleri arasında yer alır.

Dengeli Yüz

Dengeli bir yüz yapısına sahip olanlar, dengeli bir davranış sergilerler. Bu insanların ilgi alanlarının çok olduğu gözlenmiştir.

Alınlar

Alın bölgesi, bireyin düşünme tarzlarına ve düşünceyi geliştirme yöntemlerine yönelik mesajlar içerir. Şimdi alın bölgesine teferruatlı olarak bakalım.

Yuvarlak Alın

Yuvarlak alınlı kişinin orijinal fikir sahibi ve hayal gücü yüksek olduğu tespit edilmiştir. Yuvarlak alınlılar katı kural ve disiplinden pek hoşlanmazlar. Yuvarlak alınlılar çabuk sinirlenir ve kin besleyebilirler. Bunlar günlük yaşamda pratiktirler.

Geriye Doğru Eğimli Alın

Bu alın yapısı olanlar, kuvvetli hafıza ve pratik zekâya sahiptirler. Statükoyu korumak isterler. Var olan ve denenmiş yöntemlerle başarıya ulaşmaya çalışırlar. Güçlü hafızalarından dolayı yapılacak işi bir kere görmeleri veya izlemeleri yeterlidir. Bu noktada güçlü görsel hafızaya sahip oldukları söylenebilir.

Düz ve Eğimsiz Alın

Düz alınlılar mantıksal çıkarımlara önem verirler. Sistematik düşünce yeteneğine sahiptirler. Bu tip alınlı olanlar, bilgiyi mantık içinde almayı ve aktarmayı tercih ederler. Düzensizlikten hoşlanmazlar. Baskı altında motivasyonları düşer ve düzenli düşünemezler. Hızlı hareket etmeleri ve düşünmeleri gereken yerlerde, ışık görmüş tavşan gibi donabilirler. Bu insanlar için zaman, sorun çözücüdür.

Kaşlar Arasında Çıkıntı

Kaşları arasında belirgin bir şekilde çıkıntı olanların kendi kuralları vardır. Bu kurallara itaat ve saygı beklerler. Bu itaat ve saygıyı görmeyince hırçınlaşabilirler. Evet; kaşlar arasında çıkıntı olanlar için disiplin çok önemlidir.

Özetle;

Geniş Alın

Aklın göstergesidir. Akıl oyunlarında başarılıdırlar. Kurnazlıktan anlarlar. Oyuna getirilmeleri zordur. Bu insanlarla iletişim kurmanın yolu açık olmaktır.

Yuvarlak Alın

Orijinal fikirleri olur. İdealleri vardır. Vefa duygusuna önem verirler. Bu tip insanlarla iletişim kurmanın yolu vefalı olmak ve onları dinlemektir.

Dar Alın

Oturaklı, disiplinli ve düzenli insanlardır. Aldıkları görev veya sorumlulukları önemserler. Beyinleri ile dilleri arasında ince ve hassas bir süzgeç vardır. Ulu orta konuşmayı sevmezler. Bu tip insanlarla iletişim kurmanın yolu, ağırbaşlı ve saygılı olmaktır.

Düz Alın

Bu tip insanlar kaygan zeminlerde ayakta durmayı bilirler. Ne şiş yansın ne kebap tarzları vardır. Her platformda kendilerini güvene alacak şekilde davranırlar. Risk almazlar. Kimseyle kötü olmak istemezler. Hedefe ulaşmak için kişiliklerinin rengini pek belli etmezler. Bu tip insanlarla iletişim kurmanın yolu, fikirlerini açıklamaları için onlara baskı yapmamak, eleştirmemek ve taraf olmasını beklememektir.

Sivri Alın

Zekâları normalin üstündedir. Dâhi kimselerin alın tipidir. Bu tip insanlarla geçinmek zordur. Sıra dışı davranış ve düşünceleri vardır. Bu tip insanlarla iletişim kurmanın yolu onları dinlemek, konuşmak için konuşmamaktır.

Kaşlar

Kaşlar, bireyde düşünmenin ve karar almanın nasıl işlediğine yönelik mesajlar içerir. Şimdi kaşlara yönelik detaylı bilgilere bakalım.

Yay Kaşlar

Kaşları yay gibi olanların insancıl yönleri gelişmiştir. Duygusaldırlar. Minik bir olay karşısında ağlayabilirler. Gözyaşı ile yönlendirilebilirler. Duygusal yoğunlukları, onların en büyük zaafıdır. Bu tip insanlarla iletişim kurmanın yolu, insancıl olmak ve empati yapabilmektir.

Düz Kaşlar

Düz kaşlara sahip olanlar çevrelerindeki insanlarla iyi iletişim kurabilirler. Uyumludurlar. Düz kaşlılar için veriler çok önemlidir. Bir terlik alırken bile terliğin markası, malzemesi, kullanım alanları, rengiyle ilgili verileri araştırır ve ona göre karar verirler. Düz kaşlılarda mantık duygudan önce gelir. Her ne kadar duygusal yönleri olsa da mantık bu duyguyu bastırabilir. Düz kaşlıların diğer bir özelliği de rahatlarına düşkün olmalarıdır.

Keskin Köşeli Kaşlar

Keskin köşeli kaşları olanlar devamlı kontrolü elinde tutmak isterler. Bu insanların liderlik yönü gelişmiştir. Takım hâlinde

çalışırken emirlere uyma konusunda zorluk çekebilirler. Keskin köşeli kaşlılar mükemmeliyetçi bir yapıya sahiptirler.

Kaş Göz Mesafesi Uzak

Kaş göz mesafesi uzak olanlar detaylara önem verirler. Onlar için başarı detayda gizlidir. Acelecilikten hoşlanmazlar. Bu insanlar bekle-gör tarzını temsil ederler. Kaş göz mesafesi uzak olanlar gayretli ve çalışkandırlar. Ancak yeniliklere alışmada da zamana ihtiyaç duyarlar.

Kaş Göz Mesafesi Yakın

Kaş-göz mesafesi yakın olanlar hızlı düşünmeye ve karar vermeye eğilimlidirler. Sonuç odaklıdırlar. Eleştirilmekten

pek hoşlanmazlar. Kendilerini eleştirenlere iletişim kapısını kapatabilirler. Ayrıca bu insanlar başına buyruk bir tarzı temsil ederler. Arkadaşları arasında ters kişi olarak bilinirler.

Kalın ve Tüylü Kaşlar

Kalın ve tüylü kaşlı olanlar sürekli düşünen ve aynı zamanda aktif bir kişiliğe sahip insanlardır. Bu insanlar bazen insanlar arasında iletişim köprüsünün yıkılmasına sebep olabilecek davranışlarda bulunabilirler.

Çok İnce Kaşlar

Çok ince kaşlılar, başkalarının fikirlerine önem verirler. İnce kaşlı insanlar alıngan, akıllı ve uyanıktırlar.

Başı Kalın, Sonu İnce Kaşlar

Başı kalın, sonu ince kaşlıların sezgileri güçlüdür. Orijinal fikirlere sahiptirler. Planlıdırlar ve takım çalışmasına yatkınlıklarıyla dikkat çekerler.

Kalınlığı Eşit Kaşlar

Kalınlığı eşit olan kaşlılar, bütünü görebilme özelliğine sahiptirler. Bu insanlarda duygu ve mantık dengesi ön plana çıkmıştır. Ayrıntıya önem verirler. Bu insanların ikna olmaları için ayrıntıları gözden kaçırmamak gerekir.

Başı İnce Sonu Kalın Kaşlar

Başı ince sonu kalın kaşlıların en belirgin özelliği detaycı olmalarıdır. Yavaş hareket ederler ve başarılıdırlar.

Ortası Dolu Kaşlar

Ortası dolu kaşlılar sürekli düşünen ve ortada bir sorun varsa onu çözmeden rahat etmeyen bir yapıya sahiptirler. Bu insanlar çoğunlukla bulundukları ortamda ön planda olmayı isterler. Çabuk sinirlenirler. Maddiyata düşkündürler.

Uzun Tüylü Kaşlar

Uzun tüylü kaşlılar çok yönlü düşünebilen ve uyanık bir yapıya sahiptirler. Bu insanlar çevrelerinde aktif kişi olarak bilinirler. Hareketten hoşlanırlar.

Az Kaşlar

Az kaşlılar takım çalışmasına yatkın olan insanlardır. İyi bir ast olabilirler. Bu insanlar ketumdurlar. Gevezeliği sevmezler. İyi müzakerecidirler. Sakin karakterleri vardır. Çabuk sinirlenmezler.

Başta Yukarı Tüylü Kaşlar

Başta yukarı tüylü kaşlılar, duygu-mantık dengesini kurmuş kişilerdir. Sezgileri kuvvetlidir. Çoğunlukla cesur ve cömert olarak bilinirler. Bu insanlar dürüst ve mütevazı kişilikleriyle dikkat çekerler.

Sona Doğru Azalan Kaşlar

Sona doğru azalan kaşlar uzmanlıkları olan inatçı kimselerdir. Yaşadıkları çevrede ilginç bulunan ilgi alanları vardır.

Gözler

Gözler, bireyin dünyaya bakış tarzına, yeniliklere ve yeni arkadaşlıklara açık olup olmamasına ve huzur durumuna yönelik mesajlar içerir. Göz kapakları, bireyin samimiyetine veya samimiyetsizliğine yönelik mesajlar içerir.

Aşağıya Doğru Açılı Göz

Aşağı doğru açılı gözlüler olumsuzu görmeye, duymaya ve söylemeye eğilimlidirler. Ancak kendileri eleştirilmekten kaçınmazlar. Bu insanlar, dinleme odaklı yapılarıyla dikkat çekerler.

Düz Açılı Göz

Düz açılı gözlüler dengeli bakış açısına sahiptirler. Faydacı yönleriyle dikkat çeken bu insanlarla iyi geçinmenin yolu onların menfaatlerine hitap edebilmektir.

Dışarı Doğru Çıkık Göz

Dışarı doğru çıkık gözlüler, dışa dönük kişi olma çabasındadırlar. Aktif olmayı isterler. Zaman zaman tembellikleri de tutabilir. Bu insanlar aktif olmak istediklerinde bunlara bu imkânı sağlamak gerekir. Aksi durumda tembellik moduna girerler. Bu hâlden çıkmaları zor olabilir.

İçe Doğru Göz

İçe doğru göz yapısına sahip olanlar değerlendirici ve dinleyicidirler. Gerçekçi yapılarıyla da ön plana çıkan bu insanlar, verileri önemserler. Tedbiri elden bırakmazlar. Temkinli hareket ederler.

Büyük Gözler

Büyük gözleri olanlar hoşgörülü, anlayışlı kişilerdir. Hürriyetlerine düşkündürler. Bu tip insanlarla geçinmenin yolu, onlara baskı yapmamaktır.

Çukur Gözler

Ciddiyeti önemserler. İnsanları motive ederler. Zor zamanların dostu olurlar. Düşünmeyi severler. Sanatsal anlayışları ve eğilimleri vardır. Bu tip insanlarla iletişim kurmanın yolu, ağırbaşlı olmak ve onları dinlemektir.

Belirgin Göz Kapakları

Belirgin göz kapakları olanlar, doğal olma ve itaat etmeye yatkın insanlardır. Bu insanlar paylaşıma önem verirler. Çevresi tarafından samimi ve dürüst olarak bilinirler.

Az Görünen Göz Kapakları

Az görülen göz kapakları olanlar, bağımsızlıklarına düşkündürler. Birisinin emri altında olmak bunlara zor gelir. Kendi isteklerini ön planda tutarlar.

Görünmeyen Göz Kapakları

Görünmeyen göz kapakları olanlar özgürlüklerine düşkündürler. Bu insanların astlıkları pek de iç açıcı değildir. Odaklanma konusunda oldukça başarılıdırlar.

Kulaklar

Kişinin karakter özelliklerinin belirlenmesinde kulaklar yüz yapısında diğer organlara oranla daha büyük önem taşımaktadır. Kulaklar, kişinin beden organları arasında en az şekil farklılığına uğrayan uzuvdur. Oysa burun, ağız, gözler ve ayakların yapısında zaman geçtikçe şekil değişikliği olabiliyor.

Büyük Kulaklar

Büyük kulakları olanlar dinlemeyi severler. Çoğunlukla iyi niyetli bir yapıya sahiptirler. Müzik kulakları güçlüdür. Çok zeki olduklarını söylemek zor.

Küçük Kulaklar

Küçük kulakları olanlar kendilerine odaklı insanlardır. Kendilerini düşünürler. Gördüklerine itimat ederler.

Belirgin Kaplar

Kulaklarının kapları belirgin olanlar mantıklı düşünmeye eğilimlidirler. Duygu yönleri olsa da mantıkları duygularını bastırır. Pratiklik de bu insanların belirgin özellikleri arasında yer alır.

Belirgin İç Çıkıntılar

Kulaklarının iç kapları belirgin olanların sezgisel ve duygusal yönleri gelişmiştir. Ancak bazen kendilerini kontrol etmede zorlanabilirler.

Kap ve Çıkıntı Arasında Belirginlik

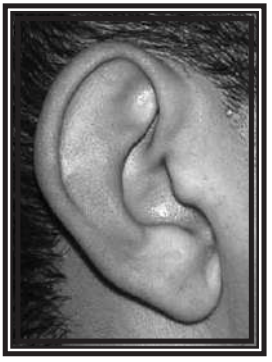
Kap ve çıkıntı arasında belirginlik varsa duygu ve mantık dengesi kurulmuş demektir. Bu insanlarda dengeli hareket etme oldukça yaygındır. Bu insanlar, duygularının esiri olmazlar.

Kap ve Çıkıntı Arasında Düzlük

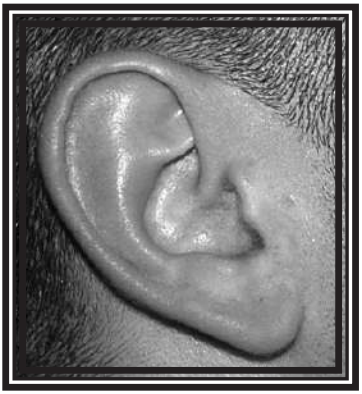
Kap ve çıkıntı arasında düzlük varsa duygularla karar alma söz konusudur. Bu insanlar kişisel isteklerini ön planda tutarlar. Kendilerine hâkim olabilirler.

Dik Açılı Kulak

Dik açılı kulaklara sahip olanlar, dengeli algılama yeteneğine sahiptirler. Bunlar için ispatlanmış veriler önemlidir. Mesela, bir teyp almayı düşünürlerse bu teyple ilgili ispatlanmış sağlamlık, kalitelilik ve imaj çok önemlidir.

Geriye Açılı Kulak

Geriye açılı kulak yapısına sahip olanlar kendilerine odaklıdırlar. Bağımsız hareket etmekten hoşlanırlar. Çoğunlukla takım hâlinde çalışmaya yatkın değildirler. Ancak bu yönleri eğitilebilir.

Dışa Açılı Kulak

Dışa açılı kulakları olanlar, bağımsız hareket etmeye yatkındırlar. Ne yapacaklarının tahmin edilmesi zordur. Konuşkandırlar. Cesaretleri vardır. Dinamiktirler ve duygularına hâkim olabilirler.

Yapışık Kulak

Yapışık kulaklılar, kurallara uygun hareket etmeyi isterler. Uyumlu ve sakin yapıları vardır. Bunlarla iletişim kurmak kolaydır. Sezgileri oldukça güçlüdür. İradelerine hâkimdirler.

Yukarıya Yapışık Aşağıya Açık Kulak

Yukarıya yapışık aşağıya açık kulak sahibi olanlar, uzlaşmacı bir yapıya sahiptirler. İçten ve samimidirler. Çok yönlü düşünebilme ve görebilme yetenekleri oldukça önemli kişilik özellikleridir.

Kulak Yumuşağı Burnun Altında

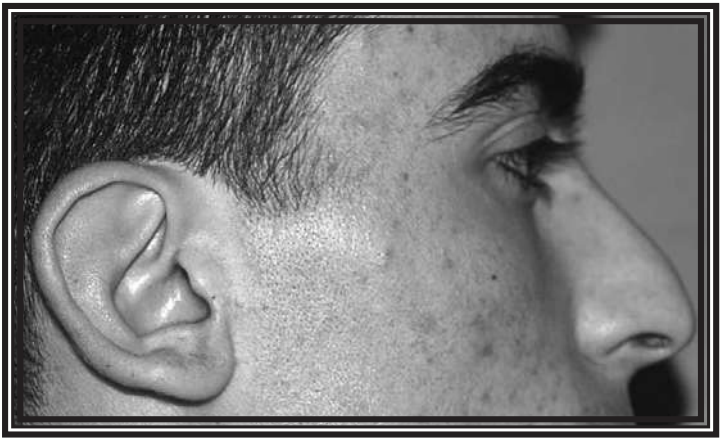
Kulak yumuşağı burnun altında olanlar, yavaş ve akıllı hareket ederler. Bu insanlar, sabırlı yapılarıyla temkinli hareket etmeyi severler.

Kulak ve Kaşlar Yukarıda

Kulak ve kaşları yukarıda olanlar, bilgiyi hızlı algılama özelliğine sahiptirler. Entelektüel yapıları vardır. Ancak bunlar için bilginin uygulamaya geçmesi zaman alır.

Kulak ve Kaşlar Aşağıda

Kulak ve kaşları aşağıda olanlar sabırsız ve aceleci kişilik yapısına sahiptirler. Hemen sonuca ulaşma isteği hâkimdir. Acelecilik yönleri bazen hayal kırıklığına yol açar. Entelektüel yönleri pek güçlü değildir.

Burunlar

Burun, bireyin iş dünyasındaki isteklerine ve maddi konulara bakışına yönelik mesajlar içerir. Kişiliği yansıtma noktasında oldukça etkili olduğunu söyleyebiliriz. Şimdi burunlara detaylı olarak bakalım.

Büyük Burun

Büyük burunlular otoriter bir yapıya sahiptirler. Takım içinde çoğunlukla lider olmayı ve yönlendirmeyi arzu ederler. Eğer burun delikleri aşırı büyükse kişilik zaafından bahsetmek gerekir. Bu insanlar çoğunlukla mutludurlar. Enerji dolu ve başına buyruk bir yapıları vardır. Tanınmak isterler. Kibirlidirler.

Uzun Burun

Uzun burunlular kontrolü elinde tutma isteğine sahiptirler. Mutlu ve enerji dolu bir yapıları vardır. Planları çoğunlukla kendileri yapmak isterler. Bencil yaklaşımları dikkat çeker. Eğlenceye düşkündürler.

Kısa Burun

Kısa burunlular, motive edildiklerinde başarılı olurlar. Bu insanlar çok çalışmaya eğilimlidirler. Bazen işkolik derecesinde çalışırlar. Samimi bir yapıları vardır. Çabuk sinirlenebilirler. Bazen sınırlarını aşarak çevrelerinde itici bir imaj oluşturabilirler.

Uzun ve Düz Burun

Uzun ve düz burunluların mantıklı ve planlamacı yapıları vardır. Bu insanlar, sakin hareket ederler. Uzun dönemli görevlerde başarılıdırlar. Kendilerini beğenme tavırları çevrelerinde olumsuz etki uyandırabilir.

İç Bükey Burun

İç bükey burunluların motive edilmeye ve desteklenmeye ihtiyaçları vardır. Duygusal yönleri ağır basar. Bazen düşüncelerde daralma görülür.

Kemerli Burun

Kemerli burnu olanlar, güçlü bir kişilik yapısına sahiptirler. Faydacıdırlar. Orijinal fikirlerle etrafındakileri şaşırtırlar. Açık fikirlidirler. Zaman zaman kurnazlık yaparlar. Kin tutabilirler. Çabuk sinirlenir ve sinirlerine hâkim olamayabilirler. Eli açıktırlar. Eğer üzerine düşer ve kendilerini yetiştirirlerse şair ruhlarıyla başarılı olabilirler.

Kemer Üzerinde Şişlik

Burunlarının kemeri üzerinde şişlik olanlar, sinirlenince kavgacı olabilirler. Bir an önce sonuca ulaşmak isterler. Sabır yönleri güçlü değildir.

Burnun Üst Kısmında Şişlik

Burnunun üst kısmında şişlik olanlar, bağımsız çalışmayı isterler. Takım içinde başarılı olamayabilirler. Kontrol edil-

diklerinde motivasyonları düşer. Bu insanları desteklemek ve yalnız çalışmalarına izin vermek gerekir.

Aşağı Doğru Geniş Burun

Aşağı doğru geniş burnu olanlar, desteklenmekten hoşlanırlar. Kendilerini kontrol etmekte zorlanabilirler. Samimi bir yapıları vardır. Merhamet yönleri gelişmiştir. Koruyucu yapıları dikkat çeker.

İnce Burun

İnce burunlular kendi ayakları üzerinde durmayı isterler. Bağımsız çalışma isteği ön plandadır. Bu insanlar desteklen-

mekten hoşlanırlar. Koruyucu bir yapıları ve biraz da hırsları vardır. Hırs yönlerini törpülemezlerse mutlu olamayabilirler.

Burun Ucu Açısı Yukarı

Burun ucu açısı yukarı olanlar, hoş sohbettirler. Dışa dönüktürler. Dinlemeyi severler. Saf bir yapıları vardır. Ayrıca kibirli ve asidirler. Elleri açık ve paylaşımcıdırlar.

Burun Ucu Düz ve Açısız

Burun ucu düz ve açısız olanlar itimat edilir insanlardır. Nesnel dinleyicidirler. Dürüstlükleriyle dikkat çekerler. İhtiraslıdırlar.

Burun Ucu Açısı Aşağı

Burun ucu açısı aşağıda olanlar, ihtiyatlı bir yapıya sahiptirler. Bu insanlar çoğunlukla gördüğüne itimatlı ve sorgulayıcı kişiliğe sahiptirler.

Burun Ucu Aşağı ve Sivri

Burun ucu aşağı ve sivri olanlar kendilerine odaklıdırlar. Bazen acımasız olabilirler. Çabuk sinirlenirler. Sorgulayıcı ve cesur yapıları vardır.

Burun Ucu Yuvarlak ve Şiş

Burun ucu yuvarlak ve şiş olanlar maddi konularda hassastırlar. Harcama konusunda tutumludurlar.

Yanaklar

Yanaklar, bireyin gücüne, enerji durumuna ve insanlara yardım etme yetenek ve isteğine yönelik mesajlar içerir. Şimdi yanak çeşitlerine bakalım.

Çıkık Yanaklar

Çıkık yanak güç sembolüdür. Çıkık yanağı olanlar, yaşadıkları çevrede dinlenen ve saygı duyulan kimselerdir.

Dolgun Yanaklar

Dolgun yanaklılar, iletişime açıktırlar. Kolay destek alırlar. Organize etmede başarılıdırlar. Bu insanlar takım çalışmasına yatkındırlar.

Dar Yanaklar

Dar yanaklıların uzun çalışmada performansı azalır. Bu insanlara kısa vadede sonuca ulaşılabilecek görevler vermek gerekir.

Geniş Yanaklar

Geniş yanaklılar, dinamik ve uzun çalışmaya yatkındırlar. Kendilerine itimatları yüksektir. Bu durum kibirli olmalarına sebep olur.

Gamzeler

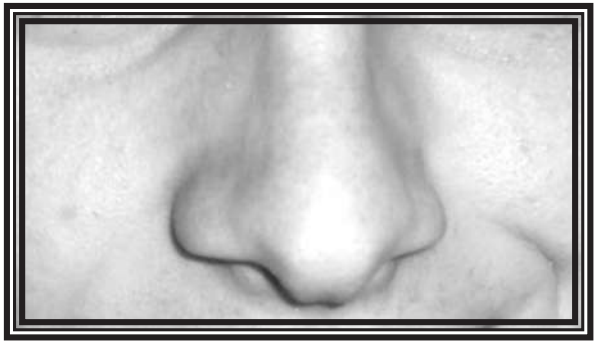
Gamzeler, kişinin eğlenceye düşkünlüğüne, mizahi yaklaşımına ve yardımseverliğine yönelik mesajlar içerir. Şimdi gamzelerle ilgili detaylı bilgilere bakalım.

Çenede Gamze

Çenede gamzesi olanlar, şakacı ve maceracıdırlar. Bu insanlar, arkadaş canlısı ve samimi bir yapıya sahiptirler. Bu insanlarla geçinmek zor değildir. Odaklanma yetenekleri vardır.

Burun Ucunda Gamze

Burun ucunda gamze olanlar, duygusal bir yapıya sahiptirler. Elleri açık ve cömerttirler. Geçim sıkıntısından korkmazlar.

Yanaklarda Gamze

Yanaklarında gamze olanlar; mutlu, canlı ve romantiktirler.

Ağızlar

Ağız, bireyin iletişim kurma ve kendini ifade etme yeteneğine, iyimserlik/kötümserlik durumuna yönelik mesajlar içerir. Dişler ise bireyin inat ve çekince durumuna yönelik mesajlar içerir.

Büyük Ağız

Büyük ağızlılar, kendilerini ifade edebilirler. Girişken ve güçlü bir iradeye sahiptirler. Bu insanları etkilemek oldukça zordur. Çok çalışmaktan hoşlanmazlar.

Küçük Ağız

Küçük ağızlılar, içe dönük bir yapıya sahiptirler. Kendilerini ifade etmekte zorlanırlar. Geçim sıkıntısı yaşayabilirler. İradeleri, büyük ağızlılar kadar güçlü değildir.

Ağız Açısı Yukarı Doğru

Ağız açısı yukarı olanlar, olumlu bakış açısına sahiptirler. Geleceğe olumlu ve net bakarlar. Ümitsizlik yaşamazlar.

Ağız Açısı Düz

Ağız açısı düz olanlar, dinlemeyi severler. Nesnel davranış sergilerler. Bu durum onların duygularına hâkim olduğunu gösterir. Bu insanlar gerçekçi bir yapıya sahiptirler. Duygusal olarak kolay etkilenmezler.

Ağız Açısı Aşağı Doğru

Ağız açısı aşağı doğru olanlar, olumsuzu görmeye ve duymaya eğilimlidirler. Bu insanlar hassastırlar ve tedbirli bir yapıya sahiptirler.

Dolgun Alt ve Üst Dudak

Dolgun alt ve üst dudaklı olanlar dışa dönüktürler. Başarı beklentileri yüksektir. Şakacı yaklaşıma sahiptirler. Toplu ortamlarda grubu bunlar yönlendirir. Hassas bir yapıları vardır. İradeleri güçlüdür. Bu tiplerin belirgin özelliği, kendilerini çok iyi kontrol etmeleri ve aşırı sakin olmalarıdır. Ayrıca keyfe düşkündürler.

Dolgun Üst Dudak

Dolgun üst dudaklılar dışa dönüktürler. Açık ve nettirler. Sezgileri güçlüdür. Duygusallıkları zayıftır. Bazen kavgacı ve geçimsiz olabilirler. Egemen olmayı isterler.

Çok İnce Dudaklar

Çok ince dudaklılar, davranışlarının ve kişisel özelliklerinin eleştirilmesinden hoşlanmazlar. Kolayca incinirler. Çok titizdirler. Kuralcı bir yapıları vardır. Kapalıdırlar. Tanınmak ve bilinmek isterler.

Ayrık Ön Dişler

Ayrık ön dişli olan, yaşamında risk alma eğilimindedir. Ani karar alma özelliğiyle dikkat çeker. Arkadaş canlısı ve duygusaldır. Cömerttir.

İri Ön Dişler

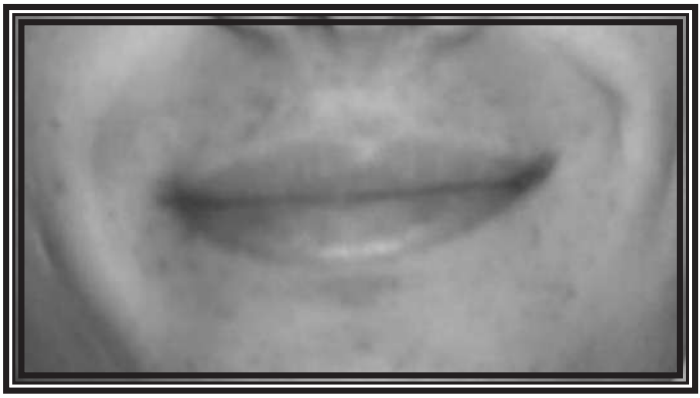
İri ön dişi olanlar, maddiyata düşkündürler. Ayrıca bu insanlar kurnazdırlar ve içten planlıdırlar.

Dışa Çıkık Ön Dişler

Dışa çıkık ön dişliler içe dönük bir yapıya sahiptirler. Ancak dışa dönük olmak için çaba gösterirler.

Doğal Gülümseme

Doğal gülümsemesi olanlar, çevreleriyle ve kendisiyle barışıktırlar. Samimi ve rahat yapılarıyla dikkat çekerler.

Diş Etlerini Göstererek Gülümseme

Diş etlerini göstererek gülümseyenler, dışa dönüktürler. Cömert ve girişimcidirler. Ayrıca sosyal anlamda paylaşımı önemserler. Gergin üst dudakla gülümseyenler ise samimi-

yetten uzak ve araya mesafe bırakan kimselerdir. Ayrıca dudaklar kapalı gülümseme varsa mesafeli duruş ve resmiyeti önemseme vardır.

Eğik Gülüş

Eğik gülüş ketumluluktur. Eğik gülenler, başına buyrukturlar. Bu şekilde gülenlerle sırdaş olunabilir.

Çeneler

Çene, bireyin katkıda bulunma isteğine, şiddete başvurma durumuna ve eleştiriye açıklık veya kapalılık durumuna yönelik mesajlar içerir. Şimdi, çeneyle ilgili detaylı bilgilere bakalım.

İri Çene Kemiği

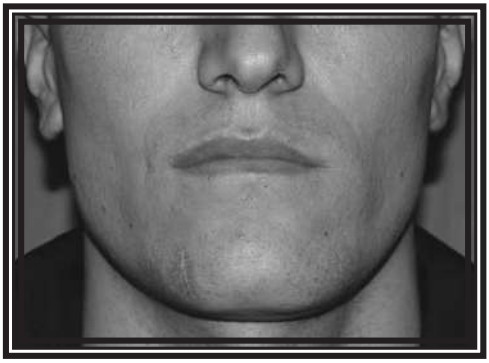
İri çene kemikliler, kararlı yapıya sahiptirler. Prensiplerine bağlıdırlar. İdealisttirler. Üstünlük kurmaya yatkındırlar. Güçlü iradeleri vardır. Bazen kibirli olabilirler.

Dar Çene Kemiği

Dar çene kemiği olanlar, zorluktan kaçarlar. Zor görevlerde başarılı olamazlar. Kolay vazgeçerler. Kontrol edilmekten hoşlanmazlar.

Kuvvetli ve Dikkat Çeken Çene

Kuvvetli ve dikkat çeken çenesi olanlar, rekabetçi yapıya sahiptirler. Baskıcı ve çatışmadan kaçınmazlar. Enerji doludurlar. Bazen kaba ve acımasız olabilirler. Fakat iradelerine hâkimdirler.

Dışa Çıkık Çene

Dışa çıkık çenesi olanlar, son sözü söyleme eğilimindedirler. Bu insanların inatçı bir yapıları vardır. Kolay kolay vazgeç-

mezler. Kararlılıkları dikkat çeker. Bazen terstirler. İradelerine hâkimdirler. Dürüsttürler; fakat bazen hoşgörüsüz olabilirler.

Geniş Çene

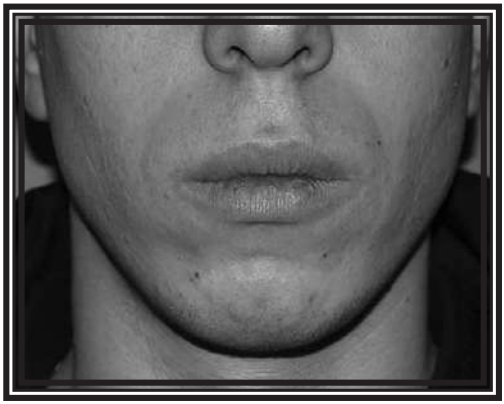
Geniş çenesi olanlar, yüksek fiziksel dayanıklılıklarıyla dikkat çekerler. Duygusal olarak kolay kolay incinmezler. Zekâ seviyeleri yüksektir.

Çok Geniş Çene

Çok geniş çenesi olanlar, zorluklarla karşılaştıklarında çok kolay başa çıkabilir ve toparlanabilirler.

Uzun Çene

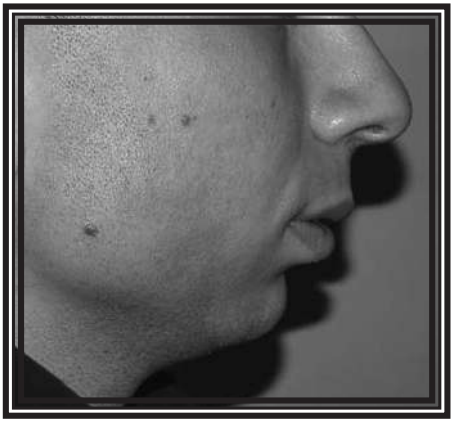
Uzun çenesi olanlar, dengeli bir yapıya sahiptirler. Nerede nasıl davranacaklarını bilirler. Kolay kolay yıkılmazlar.

Küçük Çene

Küçük çenesi olanlar, eleştiriden olumsuz etkilenirler. Eleştirildiklerinde sinirlenir ve mutsuz olurlar. Cesaretlidirler. Karar vermede zorluk çeken bu insanlar, sorgulayıcı bir yapıya sahiptirler.

Geride Çene

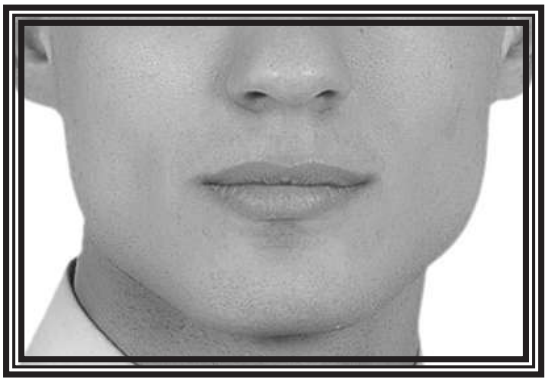
Geride çenesi olanlar, çatışmadan kaçınırlar. Uzlaşmaya yatkındırlar. Etik değerlere önem verirler. Sakin ve yumuşak karakterlidirler. Bazen ürkek ve çekincelidirler.

Yuvarlak Çene

Yuvarlak çenesi olanlar iyi kalplidirler. Bu insanların insancıl ve sempatik yapısı dikkat çekicidir. Yardım etmeyi severler. Enerji dolu yapılarıyla, etraflarında aranan insan olarak ön plana çıkarlar.

Altı Düz Çene

Altı düz çenesi olanlar, görev verildiğinde arkası takip edilmemesi gereken kişilerdir. Çoğunlukla bilgiye ve tecrübeye dayalı karar verme eğilimindedirler.

Sivri Çene

Sivri çeneliler, kontrolü elinde tutma isteğindedirler. Bu insanlar; sonuç odaklıdırlar. Çabuk sinirlenen bir yapıya sahiptirler.

Dışa Doğru Sivri Çene

Dışa doğru sivri çenesi olanlar kendi isteklerine bağımlıdırlar. Bu insanlar alaycı bir yapıya sahiptirler. Eğlenceye düşkündürler. Zekâ seviyeleri yüksektir.

Yüz Çizgileri

Yüzdeki çizgiler, bireyin yeteneklerinin sınırlarına ve yaşanan zorluklara yönelik mesajlar içerir. Şimdi yüz çizgilerine detaylı olarak bakalım.

Alındaki Çapraz Çizgiler

Alnında çapraz çizgileri olanlar, birkaç alanda uzmandırlar. Bu insanlar uzmanlık sayılarını arttırmaya isteklidirler.

Kaşlar Arasında Derin Tek ve Çift Çizgi

Kaşlar arasında derin ve tek çizgisi olanlar, odaklanma yeteneğine sahip kişilerdir. Bu insanlar odaklanma konusunda başarılıdırlar.

Kaşlar arasında çift çizgisi olanlar, başarı beklentisi yüksek olan kimselerdir. Bu insanlar başarıya dengeli bir bakış açısıyla yaklaşırlar.

Kaşlar Arasında Birçok Dikey Çizgi

Kaşlar arasında birçok dikey çizgisi olanlar, mükemmeliyetçi bir yapıya sahiptirler. Bu insanların beğenmesi zordur. Ayrıca gözler arası üçgen, dengeli yaklaşım ve derinlemesine incelemeyi ifade eder.

Burun Üstü Yatay Çizgiler

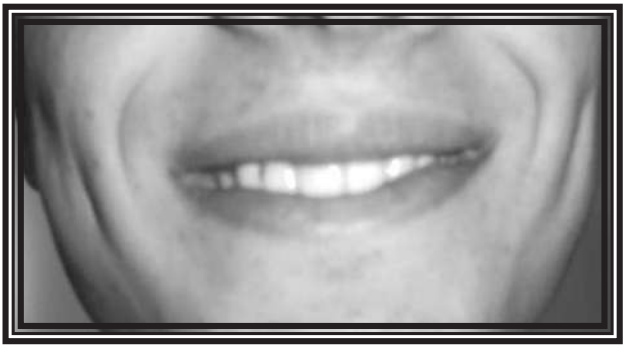
Burun üstü yatay çizgileri olanlar sorumluluk sahibidirler. Bu insanlar sorumluluk almaktan kaçınmazlar.

Göz Kenarında Çizgiler

Göz kenarında çizgileri olanlar, bütünü görebilme isteğine sahiptirler. Vizyon sahibidirler. Geleceği çok düşünür ve odaklanırlar.

Yanak Üzerinde Çapraz Çizgiler

Yanak üzerinde çapraz çizgileri olanlar, zor ve mücadeleci bir yaşam sürmüş kimselerdir. Hüzünlü bir duruşları vardır. Gülüşleri bile hüzünlüdür. Duygusal yönleri ağır basar.

Yanaklarda Gamze Benzeri Çizgiler

Yanaklarda gamze benzeri çizgileri olanlar, destekleyen ve motive eden yapıya sahiptirler. Ayrıca burun kenarında göze yakın çizgileri olanlar; şakacı, ilginç, farklı espri anlayışınıa

sahiptirler. Burnunun kenarında aşağı derin çizgileri olanlar ise hüzünlüdürler. Burun altı dudağa paralel çizgileri olanlarsa duygularını gizleyen kimselerdir.

Ağız Kenarında Çeneye Doğru Çizgiler

Ağız kenarında çeneye doğru çizgileri olanlar hüzünlü kimselerdir. Bu insanların şefkatli ve empatik yapısı dikkat çekicidir.

Çenede Yay Şeklinde Çizgi

Çenede yay şeklinde çizgisi olanlar, onaylanmaktan hoşlanırlar. Bu insanları takdir etmek onları motive eder ve harekete geçirir. Bu insanlar inatçı bir yapıya sahiptirler. Bazen hoşgörüsüz olabilirler. Ayrıca çene altında yanağa kadar uzanan çizgileri olanlar, iletişim ve hitabet konusunda ustadırlar. Ağız kenarında küçük çizgileri olanlar ise ketumdurlar.

Baş Tipleri

Kafa şekilleri, bireyin tedbirli veya baskıcı olup olmadığına, karar alma yöntemlerine yönelik mesajlar içerir. Şimdi bu alana detaylı olarak bakalım.

Baş Tepesi Yukarıda

Baş tepesi yukarıda olanlar ihtiyatlıdırlar. Karar alma konusunda zorluk çekerler. Karar için bilgiye ihtiyaç duyarlar. Bu insanlar ısrarcılıklarıyla dikkat çekerler.

Alın Baş Tepesinde

Alın baş tepesinde ise sempatik bir yapı söz konusudur. Bu insanlar olumlu ve iyi niyetlilikleriyle dikkat çekerler. İtimat edilir kimselerdir. Gelişmiş zekâları vardır.

Ben Haritası

Yüzdeki benler de insan kişiliğine yönelik mesajlar içerir. Benlerin bulundukları yerlerin farklı olduğunu biliyoruz; peki bunun bir nedeni var mıdır? Evet; bu farklılıklar anlamsız değildir. Şimdi, araştırmamızla tespit ettiğimiz ben haritası ve kişilik yansımalarına bakalım.

Dudak Altında Ben

Dudak bitim noktasında ben olanlar; çoğunlukla yaşının üzerinde olgunluğa sahiptirler. Bu insanlar düşünmeye yatkındırlar.

Dudak Bitimleri Altında Ben

Dudak bitimlerinin altında ben olanlar karar alma yeteneğine yatkın kişilerdir. Bu kimseler azimli ve kararlılıkları ile dikkat çekerler.

Çenede Ben

Çenesinde ben olanlar; sinirlendiklarinde çok acımasız olabilen kimselerdir. Bu kimseleri mümkün mertebe sinirlendirmemek gerekir.

Kaş Bitimlerinde Ben

Kaş bitim noktalarında ben olanlar; çoğunlukla sakin ve ılımlı kimselerdir. Bunlar kimseyi kırmak istemezler.

Göz Altında Ben

Göz altında ben olanlar otoritesiz, rahat ve biraz da vurdumduymaz olan kimselerdir. Bu kimseler; yöneticilikte çoğunlukla başarısız olurlar.

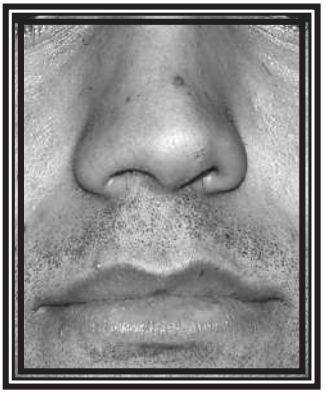
Kulak Dış Kaplarda Ben

Kulak dış kaplarda ben olanlar aşırı hırslı kimselerdir. Bu kimseler yetenek ve birikimlerinin üstüne sıçramak isterler. Ayrıca; kulak yumuşağında ben olanlar; güven konusunda za-

yıftırlar. Bu kimseler başkalarının sırtından geçinmeyi isterler. Yine kulağa yakın göz bitim noktalarında ben olanlar çoğunlukla dürüst ve net insanlardır. Bu kişiler iletişime açıktırlar.

Burun Bitim Hizalarında Ben

Burun bitim hizasında ben olanlar; çoğunlukla entellektüel yatkınlığı olan kimselerdir. Maddiyatı önemsemeyen bu insanlar bilim insanı olmaya yatkındırlar.

Sol/Sağ Kaş İçerisinde Ben

Sol kaş içerisinde ben olanlar; tembel ve kendi menfaatlerine düşkündürler. Sağ kaşı içinde ben olanlar ise aşırı kararlı ve hırslı bir yapıya sahiptirler. Ayrıca göz kapaklarında ben olanlar yetenekli kimselerdir. Bu kimseler zaman zaman yeteneklerini ifade edemezler.

Boğazda Ben

Boğazında ben olanlar; çoğunlukla yemeğe ve yemek kalitesine önem verirler. Bu insanlarla iletişim kurmanın bir yolu da midelerine hitap edebilmektir.

Yüzde Olumsuz Özellikler

ALAN ADI	ÖZELLİK
Dar ve zayıf yüz	Yalana meyilli, kibirli, kendini beğenmiş.
Yanak geniş çene	Hilekâr ve aksi.
Geniş orta bölüm	Maddiyatçı.
Küçük üst bölüm	İnatçı ve cimri.
Küçük alt bölüm	Tutarsız.
Geriye eğimli alın	Yalana meyilli, bencil ve serseriliğe yatkın.
Kaş göz mesafesi yakın	Ters ve başına buyruk.
Kalın ve tüylü kaşlar	Cahil ve fesat.
Ortası dolu kaşlar	Çabuk sinirlenen, cimri.
Dışarı doğru patlak göz	Ciddiyetsiz, rahatına düşkün, aylak.
Küçük kulaklar	Zekâ seviyesi düşük.
Dışa çıkık kulak	Geveze ve hilekar.
Uzun burun	Eğlenmeyi seven, hırsızlığa yatkın, rezil.
İç bükey burun	Dar düşünceli, cimri.
Kemerli burun	Kurnaz, kinci, çabuk sinirlenen.
Aşırı büyük ağız	Aptal, maddiyata yatkın, tembel.
Dolgun üst dudak	Aptal, açgözlü, kaba, huysuz ve kavgacı.
Çok ince dudak	Alıngan, aşırı kuralcı, şan ve şöhret tutkunu.
İri ön dişler	Aptal, hilekâr, yalana meyilli, maddiyata düşkün.
Dışa doğru sivri çene	Bencil, zevke düşkün, alaycı.
Çenede yay şeklinde çizgi	İnatçı, ters, hoşgörüsüz.

Bölüm 6

YÜZLERİN UYUMU VE ÇATIŞMASI

"Sahte yüz, sahte kalbin yansımasıdır."

Uyuşan Yüzler ve Kişilikler

Bu bölümde, araştırmamız sonunda elde ettiğimiz veriler ışığında hangi yüz şekline sahip olan kişinin hangi yüz şekliyle uyumlu olabileceği, daha iyi iletişim kurabileceği üzerine tespitlerimizi ifade edeceğiz. İnsanlara huzur ve mutluluk getirmesine bir vesile olması temennisiyle bu tespitlerimize bakalım.

- Düz alın yapısı olanlar acelecilikten hoşlanmazlar. Kaş göz mesafesi uzak olanlar da acele etmekten hoşlanmazlar. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı aceleci olmama açısından birbirine uyumludur.

- Görünmeyen göz kapakları olanlar bağımsız olma isteğine sahiptirler. Dışa açılı kulağı olanlar da bağımsız hareket etme eğilimdedirler. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı bağımsızlığa düşkünlük açısından birbirine uyumludur.

- Yay kaşlılar, pratikliği severler. Dış bükey yüzlüler de pratik yaklaşıma önem verirler. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı pratikliğe önem verme açısından birbirine uyumludur.

- Büyük burunlu kişiler, liderlik özelliklerine sahiptirler. Belirgin göz kapaklı olanlarsa doğal olmak, yönlendirilmek isterler. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı yönlendirme-yönlendirilme açısından birbirine uyumludur.

- Kaş göz mesafesi yakın olanlar, hızlı düşünüp karar verirler. Yay kaşlılar da pratik düşünüp karar verirler. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı pratikliğe önem verme açısından birbirine uyumludur.

- Kaş göz mesafesi uzak olanlar detaya önem verirler. Kalınlığı eşit kaşları olanlar da bütüncül bakış açısına sahiptirler. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı bütüncüllük ve detaycılık açısından birbirlerine uyumludurlar.

- Keskin köşeli kaşlılar mükemmeliyetçidirler. Kaşlar arasında birçok çizgi olanlar da mükemmeliyetçidirler. Bu sebeple, bu iki yüz yapısı mükemmeliyetçilik açısından birbirine uyumludur.

- Burun ucunda gamze olanlar duygusaldırlar. İç bükey burunlu kişiler de duygusal olduklarından birbirlerine uyumludurlar.

- Uzun ve düz burunlu olanlarla kemerli burunlu olanların her ikisi de yeni fikirlere öncülük etme açısından uyumludurlar.
- Düz açılı gözlü ve kemerli burunlu olanlar pragmatik kişiliğe önem verdiklerinden birbirleriyle uyumludurlar.
- Keskin köşeli kaşlılar ve aşağı doğru geniş burunluların liderlik yönü ağır basar. Bu açıdan uyumludurlar.
- Kaş ve göz mesafesi yakın olanlar ve kemer üzerinde şişlik olanlar sonuç odaklı olduklarından birbirlerine uyumludurlar.
- Kaş göz mesafesi yakın olanlar, hızlı düşünür ve çabuk karar verirler. Yanağı geniş, çenesi dar olanlarda da bu özellik vardır. Bu sebeple uyumludurlar.
- İnce burunlular kendi ayakları üzerinde durabilirler. Uzun çeneliler de böyledir. Bu sebeple uyumludurlar.
- Kaş göz mesafesi yakın olanlar hızlı düşünüp hızlı karar verirler. Burun kemeri üzerinde şişlik olanlar da hemen sonuç beklerler. Bu sebeple, uyumldurlarlar.
- Burun ucu açısı yukarı olanlar hoş sohbet ve dışa dönüktürler. Büyük ağızlı olanlar da kendilerini ifade edebilir ve konuşkandırlar. Bu sebeple uyumludurlar.
- Kalınlığı eşit olan kaşlılarda duygu-mantık dengesi kuruludur. Kulak kapları belirgin olan insanlarda da aynı özellik vardır. Bu sebeple, uyumludurlar.

- Burun ucu açısı yukarı ve sivri uçlu olanlar ilgili bir yapıya sahiptirler. Başlangıçta fazlayken sona doğru azalan kaşlarda da bu özellik vardır. Bu sebeple uyumludurlar.
- Dengeli yüz yapısı olanların ilgi alanları çoktur. Sona doğru azalan kaş yapısı olanlarda da bu özellik vardır. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Kalın kaşlılar sürekli düşünen kişiliğe sahiptirler. Yüzünün üst bölümü geniş olanlar da aynı özelliğe sahiptirler. Bu sebeple uyumludurlar.
- Burun ucu düz ve açısız olanlar aktif dinlemeyi tercih ederler. Ağız açısı düz olanlarda da bu özellik vardır. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Kalın ve tüylü kaşları olanlar düşünen kişilerdir. Ortası dolu kaşları olanlarda da aynı özellik vardır. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Burun ucu düz ve açısız olanlar gördüğüne itimatlıdırlar. Burun ucu açısı aşağı olanlarda da bu özellik vardır. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Başı kalın, sonu ince kaşı olanlar, orijinal bakış açısına sahiptirler. Yuvarlak alınlı olanlar da aynı özelliğe sahiptirler. Bu sebeple uyumludurlar.
- Büyük kulakları olanlar dinlemeyi severler. Büyük ağızları olanlar da konuşkandırlar. Bunlar, birbirlerini tamamlama açısından uyumludurlar.

- Kulaklarında belirgin kapları olanlar gerçekçi ve mantıklıdırlar. Kulak kaplarıyla çıkıntıları arası düz olanlar da aynı özelliğe sahiptirler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Başı kalın, sonu ince olan kaşlılar, takım çalışmasına yatkın ve planlamacı bir yapıya sahiptirler. Dik açılı kulaklılarda da bu özellik dikkat çeker. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Dik açılı kulaklılar dengeli algılamaya önem verirler. Gözleri arasında üçgen olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Çenesinde gamze olanlar kolay geçimlidirler. Kepçe kulaklılar ise ani hareket eden, ne yapacağı tahmin edilemeyen zor kişilerdir. Çenede gamzeliler bunlarla geçinebilir.
- Yapışık kulaklılar kuralcıdırlar. Burun üstünde yatay çizgilileri olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Büyük burunluların koordine etme, organize etme eğilimi vardır. Yapışık kulaklılar da itaat etme, yönlendirilme özelliğine sahiptirler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Kulak memeleri burnunun altında olanlar yavaş, akıllı ve sabırlı hareket edenlerdir. Kaş göz mesafesi uzak olanlar da acele etmezler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Kulak ve kaşları yukarıda olanlar uygulamada zamana ihtiyaç duyarlar. Kulak memeleri burnunun altında

olanlarsa yavaş, akıllı ve sabırlı hareket ederler. Birbirlerini tamamlayan bu iki yüz yapısınının kişilik özellileri uyumludurlar.

- Yüzünün alt bölümü (burnun bitimiyle çene bitimi arası) geniş olanlar pratik uygulamaya önem verirler. Kulak ve kaşları yukarıda olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.

- Kulak ve kaşları aşağıda olanlar sabırsız ve acelecidirler. Burun kemeri üzerinde şişkinlik olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.

- Aşağıya açılı gözü olanlar dinlemeye odaklıdırlar. Büyük ağızlılar ise konuşkandırlar. Birbirlerini tamamlayan bu iki yüz yapısınının kişilik özellikleri uyumludur.

- Kalınlığı eşit kaşları olanlar bütüncül bakış açısına sahiptirler. Düz açılı gözleri olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.

- Dışarı doğru patlak gözü olanlar dışa dönük ve katılımcıdırlar. Büyük burunlular da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.

- Doğal gülümsemesi olanlar kendiyle barışık, samimi ve rahattırlar. Büyük ağızlılar ise konuşkan ve kendini rahat ifade edebilen bir yapıya sahip olduklarından birbirlerini tamamlarlar.

- Büyük ağız açısına sahip olanlar konuşkandırlar. Çökük gözlüler ise dinleyici bir yapıya sahiptirler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Küçük ağzı olanlar içe dönüktürler. Diş etlerini göstererek gülümseyenler ise dışa dönüktürler. Bu iki yüz yapısına sahip kişilik özellikleri birbirlerini tamamlarlar.
- Kaş göz mesafesi uzak olanlar detaycıdırlar. Başı ince, sonu kalın kaşlılar da böyledirler. Bu sebeple uyumludurlar.
- Ağız açısı yukarı ve alnı baş tepesinden yukarıda olanlar, olumlu bakış açısına sahiptirler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Ağız açısı düz olanla, dolgun alt dudağa sahip olanlar gerçekçidirler: bu sebeple uyumludurlar.
- Keskin köşeli kaşları olanlar mükemmeliyetçiliğe önem verirler. Kaşları arasında birçok dikey çizgisi olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Ağız açısı yukarı ihtiyatlıdırlar. Baş tepesi yukarıda olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Kalın ve tüylü kaşları olanlar sürekli düşünen aktif kişilerdir. Ortası dolu kaş yapısına sahip olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.

- Dolgun alt ile üst dudak ve diş etlerini göstererek gülümseyen kişiler dışa dönük olduğundan birbirleriyle uyumludurlar.
- Altı düz çenesi olanlar; iş sonlandırıcı, bildiğiyle karar veren, düşünmeyi seven ve dinlemeye yatkındırlar. Yüzünün üst bölümü geniş olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Burnunun üst kısmında şişlik olanlar bağımsız çalışmayı isterler. Az görünen göz kapakları olanlar da böyledir. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Düz alın yapısına sahip olanlar karar alma sürecinde temkinlidirler. Keskin köşeli kaşlılar mükemmeliyetçidirler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Kaşları arasında çıkıntı olanlar kendi kurallarına itaat beklerler. Çok ince kaşlılar da başkalarının fikirlerine önem verirler. Bu sebeple, uyumludurlar.
- Burnunun üst kısmında şişlik olanlar bağımsız çalışmaya düşkündürler. Dar ve zayıf yüzlüler de yalnız çalışmayı isterler. Bu sebeple, uyumludurlar.

Çatışan Yüzler ve Kişilikler

- Az görülen göz kapakları olanlar, bağımsızlıklarına düşkündürler. Baş tepesi yukarıda olanlar da baskı kurma eğilimindedirler. Bu sebeple kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Yay kaşlılar, pratik çalışmayı önemserler. Başı ince sonu kalın kaşlılar da yavaş ve detaycıdırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Düz kaşlılarda mantık duygudan önce gelir. Burun ucunda gamze olanlarda ise duygusallık hâkimdir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Görünmeyen göz kapakları olanlar, bağımsız olma isteğine sahiptirler. Büyük burunlu olanlarsa yönlendirme ve liderlik özellikleriyle dikkat çekerler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Burun kemeri üzerinde şişlik olanlar, hemen sonuç beklerler. Kaş göz mesafesi uzak olanlarsa -bekle ve gör- yaklaşımına sahiptirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Büyük burunlu olanlar, otoriter bir yapıya sahiptirler. Uzun burunlularsa kontrolü elinde tutmaya yatkındırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kaş göz mesafesi yakın olanlar eleştiriye kapalıdırlar. Çok ince dudaklılar ise hem eleştiriden kaçınırlar hem de alıngandırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Uzun burunlu olanlar, kontrolü ellerinde tutmak isterler. Sivri çeneliler de böyledir. Bu sebeple, çatışırlar.
- Kısa burunlu olanlar, motive edilmeye ihtiyaç duyarlar. İç bükey burunlular da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Geriye açılı kulak yapısı olanlar kendilerine odaklıdırlar. Dışa açılı sivri çeneliler de böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kuvvetli ve dikkat çeken çeneleri olanlar, baskıcıdırlar. Yuvarlak çeneliler de böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kemerli burun yapısı olanlar, pragmatik yaklaşımı önemserler. Çok küçük kulaklılar da kendilerine odaklıdırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Keskin köşeli kaşları olanların liderlik yönleri gelişmiştir. Kendi kurallarının geçerli olmasını isterler. Kuvvetli ve dikkat çeken çenesi olanların da baskıcı yönleri vardır. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Yay kaşları olanlar, pratik çalışmayı önemserler. Kaş göz mesafesi uzak olan insanlar ise deataycıdırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kaş göz mesafesi yakın olanlar, acele etmeden karar verirler. Burun kemer üzerinde şişlik olanlar ise hemen sonuç beklerler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kaş göz mesafesi uzak olanlar, acele etmeden karar verirler. Dış bükey yüzlüler ise pratiktirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kaş göz mesafesi yakın olan insanlar, hız düşünür ve çabuk karar alırlar. Başı ince, sonu kalın biten kaşlılarsa detayları önemserler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kaş göz mesafesi uzak olanlar, acele etmeden karar verirler. Kaş göz mesafesi yakın olanlarsa hızlı düşünür ve hızlı karar verirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Yüzünün alt bölümü dar olanlar, içe dönüktürler ve kolay incinirler. Burun ucu açısı yukarı olanlarsa rahat tavırlıdırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Düz alnı olanlar, acelecilikten hoşlanmazlar. Kaş göz mesafesi yakın olanlar ise hızlı düşünen ve hızlı karar alan kişilerdir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Burun ucu yuvarlak ve şiş olanlar, maddi konuda hassastırlar. Burun ucu açısı yukarı ve sivri uçlu olanlarsa harcama eğilimi fazla olanlardır. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Burun ucu düz ve açısız olanlar, nesnel dinleyici ve gerçekçidirler. Burun ucunda gamze olanlarsa duygusaldırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Çok ince kaşa sahip olan insanlar alıngandırlar. Çok ince dudaklılar da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Burun ucu aşağı ve sivri olanlar, kendilerine odaklıdırlar. Çok küçük kulaklılar da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Başı kalın sonu ince kaşlılar, takım çalışmasını önemserler. Dar ve zayıf yüzlüler ise yalnız çalışmaya yatkındırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Büyük kulakları olanlar, dinlemeyi severler. Yüzünün üst bölümü geniş olanlar ise düşünmeyi severler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Belirgin kulak kaplarına sahip olanlar, gerçekçi ve mantıklı düşünceye yatkındırlar. Kulak kaplarının çıkıntıları olanlar ise duygusaldırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Küçük çenesi olanlar, bağımlı bir yapıya sahiptirler. Geriye açılı kulaklılar ise bağımsızlığa düşkündürler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Dışa açılı kulağı olanlar, bağımsız hareket etme eğilimine sahiptirler. Yapışık kulaklılar ise kurallara uymayı isterler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Az görülen göz kapakları olanlar, kendi isteklerini önemserler. Yukarıya yapışık aşağıya açık kulakları olanlar ise uzlaşmacı ve çok açılı düşünüp görebilen bir yapıya sahiptirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Kulak yumuşaklarının bitimi, burun bitiminin altında olanlar; yavaş, akıllı ve sabırlı hareket ederler. Yanağı geniş, çenesi dar olanlarsa çabuk sinirlenir ve hızlı düşünürler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Düz alınlı olanlar, acelecilikten hoşlanmazlar. Kulak ve kaşları aşağıda olanlarsa sabırsız ve acelecidirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Aşağı doğru açılı gözü olanlar, dinleme odaklıdırlar. Büyük kulakları olanlar da dinlemeyi severler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Dar yanakları olanların, uzun süreli çalışmada performanları azalır. Geniş yanaklılar ise uzun vadeli çalışmaya isteklidirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Kaş göz mesafesi uzak olanlar, acele etmeden karar alırlar. Dar yanaklılar ise uzun çalışmada performans düşüklüğü yaşarlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Düz açılı gözü olanlar, pragmatiktirler. Sivri çeneliler de menfaatlerine düşkündürler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Büyük ağızlılar, konuşkan kişiliğe sahiptirler. Yüzünün alt bölümü dar olanlar ise içe dönüktürler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- İçe doğru batık gözü olanlar, değerlendirici ve dinleyicidirler. Büyük kulaklı olanlar da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Dış bükey yüzlü olanlar, hızlı kavrama özelliğine sahiptirler. Başı ince sonu kalın kaşları olanlar ise yavaştırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kaş göz mesafesi yakın olanlar, hızlı düşünür ve hızlı karar alırlar. Başı ince sonu kalın kaşları olanlar ise detaycıdırlar ve yavaş çalışırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Ağız açısı yukarı olan kişiler, olumlu düşünmeye yatkındırlar. Ağız açısı aşağı olanlar ise olumsuz bakış açısına sahiptirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Başı ince sonu kalın kaşlılar, detaya önem verirler ve derinlemesine araştırırlar. Gözleri arasında üçgen

olanlarsa dengeli bakış açısına sahiptirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

- Sona doğru azalan kaşları olanlar, inatçıdırlar. İç bükey yüz yapısına sahip olanlar da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Dolgun alt ve üst dudağa sahip olanlar, içe dönüktürler. Dışa doğru çıkık ön dişlere sahip olanlar da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Dar çene kemiği olanlar, kolay vazgeçerler. Düz çeneye sahip olanlar ise iş sonlandıran ve vazgeçmeyen bir yapıya sahiptirler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Kulak memeleri burnunun altında olanlar, yavaş ve sabırlı hareket ederler. Kulak ve kaşları aşağıda olanlar ise aceleci ve sabırsızdırlar. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Yüzünün üst bölümü dar olanlar inatçı, istekli ve kararlıdırlar. İri ön dişleri olanlar da böyledir. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Dar çene kemiği olanlar zorluktan kaçan, kontrolden hoşlanmayan bir yapıya sahiptirler. Uzun burnu olanlarsa kontrolü elinde tutmayı isterler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.
- Dar ve zayıf yüzleri olanlar, yalnız çalışmaya isteklidirler. Az kaşları olanlar ise gruba katılmayı isterler. Bu sebeple, kişiliklerinin bu yönü çatışır.

Uyuşan Yüzler Tablosu

Yüz Tipi 1	Yüz Tipi 2
Düz alınlılar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Görünmeyen göz kapakları olanlar	Dışa açılı kulakları olanlar
Yay kaşlılar	Dış bükey yüzlüler
Büyük burunlular	Belirgin göz kapakları olanlar
Kaş göz mesafesi yakın olanlar	Yay kaşlılar
Kaş göz mesafesi uzak olanlar	Kalınlığı eşit kaşlılar
Keskin köşeli kaşlılar	Kaşlar arasında birçok çizgileri olanlar
Burun ucunda gamzeleri olanlar	İç bükey burunlular
Uzun ve düz burunlular	Kemerli burunlular
Düz açılı gözlüler	Kemerli burunlular
Keskin köşeli kaşlılar	Geniş burunlular
Kaş ve göz mesafesi yakın olanlar	Burun kemeri üzerinde şişlik olanlar
Kaş ve göz mesafesi yakın olanlar	Yanağı geniş, çenesi dar olanlar
İnce burunlular	Uzun çeneliler
Burun kemeri üzerinde şişlik olanlar	Kaş göz mesafesi yakın olanlar
Burun ucu açısı yukarı olanlar	Büyük ağızlılar
Kalınlığı eşit kaşlılar	Kulak kapları belirgin olanlar
Burun ucu açısı yukarı ve sivri uçlu olanlar	Sona doğru azalan kaşlılar
Dengeli yüz yapısı olanlar	Sona doğru azalan kaşlılar

Kalın kaşlılar	Yüzün üst bölümü geniş olanlar
Burun ucu düz ve açısız olanlar	Ağız açısı düz olanlar
Kalın ve tüylü kaşlılar	Ortası dolu kaşlılar
Burun ucu düz ve açısız olanlar	Burun ucu açısı aşağı olanlar
Başı kalın, sonu ince kaşlılar	Yuvarlak alınlılar
Büyük kulaklılar	Büyük ağızlılar
Kulaklarında belirgin kapları olanlar	Kulak kaplarıyla çıkıntıları arası düz olanlar
Başı kalın, bitimi ince kaşlılar	Dik açılı kulaklılar
Dik açılı kulaklılar	Gözleri arasında üçgen olanlar
Çenede gamzeleri olanlar	Dışa açılı kulaklılar
Yapışık kulaklılar	Burun üstünde yatay çizgileri olanlar
Büyük burunlular	Yapışık kulaklılar
Kulak yumuşakları burnunun altında olanlar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Kulak ve kaşları yukarıda olanlar	Kulak yumuşakları burnunun altında olanlar
Yüzünün alt bölümü geniş olanlar	Kulak ve kaşları yukarıda olanlar
Kulak ve kaşları aşağıda olanlar	Burun kemeri üzerinde şişkinlik olanlar
Aşağıya açılı gözlüler	Büyük ağızlılar
Kalınlığı eşit kaşlılar	Düz açılı gözlüler
Dışarı doğru patlak gözlüler	Büyük burunlular
Doğal gülümsemesi olanlar	Büyük ağızlılar
Büyük ağız açısı olanlar	Çökük gözlüler
Küçük ağızlılar	Diş etleri görünenler

Kaş göz mesafesi uzak olanlar	Başı ince, sonu kalın kaşlılar
Ağız açısı yukarı olanlar	Alnı baş tepesinden yukarıda olanlar
Ağız açısı düz olanlar	Dolgun alt dudaklılar
Keskin köşeli kaşları olanlar	Kaşları arasında dikey çizgileri olanlar
Ağız açısı yukarı olanlar	Baş tepesi yukarıda olanlar
Kalın ve tüylü kaşları olanlar	Ortası dolu kaş yapısı olanlar
Dolgun altla üst dudağı olanlar	Diş etleri görünenler
Altı düz çeneliler	Yüzünün üst bölümü geniş olanlar
Burnun üst kısmında şişlik olanlar	Az görünen göz kapakları
Düz alın yapısı olanlar	Keskin köşeli kaşları olanlar
Kaşlar arasında şişlik olanlar	Çok ince kaşları olanlar
Burnun üst kısmında şişlik olanlar	Dar ve zayıf yüzlüler

Çatışan Yüzler Tablosu

Yüz Tipi 1	Yüz Tipi 2
Baş tepesi yukarıda olanlar	Az görülen göz kapakları olanlar
Yay kaşlılar	Başı ince, sonu kalın kaşlılar
Burnunun ucunda gamzeleri olanlar	Düz kaşlılar
Görünmeyen göz kapakları olanlar	Büyük burunlular
Burun kemeri üzerinde şişlik olanlar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Büyük burunlular	Uzun burunlular
Kaş göz mesafesi yakın olanlar	Çok ince dudaklılar
Uzun burunlular	Sivri çeneliler
Kısa burunlular	İç bükey burunlular
Geriye açılı kulaklılar	Dışa açılı sivri çeneliler
Kuvvetli ve dikkat çeken çeneliler	Yuvarlak çeneliler
Kemerli burun yapısı olanlar	Çok küçük kulaklılar
Keskin köşeli kaşlılar	Kuvvetli ve dikkat çeken çeneliler
Yay kaşlılar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Burun kemeri üzerinde şişlik olanlar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Dış bükey yüzlüler	Kaş göz mesafesi yakın olanlar
Başı ince, bitimi kalın kaşlılar	Gözler arasında üçgen olanlar
Kaş göz mesafesi yakın olanlar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Yüzün alt bölümü dar olanlar	Burun ucu açısı yukarı olanlar
Düz alınlılar	Kaş göz mesafesi yakın olanlar

Burun ucu yuvarlak ve şiş olanlar	Burun ucu açısı yukarı ve sivri uçlu olanlar
Burun ucu düz ve açısız olanlar	Burun ucunda gamzeleri olanlar
Çok ince kaşlılar	Çok ince dudakları olanlar
Burun ucu aşağı ve sivri olanlar	Çok küçük kulakları olanlar
Başı kalın, bitimi ince kaşlılar	Dar ve zayıf yüzleri olanlar
Büyük kulaklılar	Yüzünün üst bölümü geniş olanlar
Belirgin kulak kapları olanlar	Kulak kapları çıkıntılı olanlar
Küçük çeneliler	Geriye açılı kulakları olanlar
Kulak yumuşağı, burnunun altında olanlar	Yanağı geniş, çenesi dar olanlar
Düz alınlılar	Kulak ve kaşları aşağıda olanlar
Aşağı doğru açılı gözlüler	Büyük kulakları olanlar
Dar yanaklılar	Geniş yanakları olanlar
Yapışık kulaklılar	Az görülen göz kapakları olanlar
Yukarıya yapışık, aşağıya açık kulaklılar	Kaş göz mesafesi uzak olanlar
Kaş göz mesafesi uzak olanlar	Dar yanakları olanlar
Düz açılı gözlüler	Sivri çeneleri olanlar
Büyük ağızlılar	Yüzünün alt bölümü dar olanlar
İçe doğru batık gözlüler	Büyük kulakları olanlar
Başı ince, bitimi kalın kaşlılar	Dış bükey yüzleri olanlar
Dolgun alt ve üst dudaklılar	Dışa doğru çıkık ön dişleri olanlar
Dar çene kemikliler	Düz çeneleri olanlar
Kulak yumuşakları burnunun altında olanlar	Kulak ve kaşlar aşağıda olanlar
Yüzün üst bölümü dar olanlar	İri ön dişleri olanlar
Dar çene kemikleri olanlar	Uzun burunları olanlar
Dar ve zayıf yüzlüler	Az kaşları olanlar

Bölüm 7

YÜZDE OKUNAN HASTALIKLAR

"Yaşlandıkça rüzgâr daha sert esiyor.
Rüzgâr yüzünüzde esiyor."

Hastalıkların Bir Kısmı Yüze Yazılmıştır

Daha önceki bölümlerde insan kişiliğinin yüzüne yansıdığını detaylı olarak anlatmaya gayret etmiştik. Burada yüzünüzden okunabilen hastalıkların neler olduğunu aktarmaya çalışacağız.

Evet; bazı hastalıklar insan yüzünde bazı mesajlar veriyor. Onlara dikkat ettiğinizde bazı önemli tespitlerde bulunmanız mümkün... Peki nedir bu izler? Şimdi bunlara değinelim.

- Çeneyle alt dudak arasında uyuşukluk, kan azlığının habercisidir.
- Üst dudakla burun arasında kırışıklık, kalp kapaklarının yetmezliğinin habercisidir.
- Dudakların mor rengini alması, birçok kalp-damar hastalığı belirtisidir.
- Burun ve üst dudak arasında derin kırışıklıklar, kalp ve dolaşım sistemi üzerinde baskının olduğunun habercisidir.

- Burun köprüsünün inceliği, kalp rahatsızlığının habercisidir.
- Kılcal damarları belirgin tümsekli kırmızı burun, arteriyel kan basıncının yüksek olduğunun habercisidir.
- Kırmızı ve mor renkli burunlar, düşük kan basıncının habercisidir.
- Kırmızımsı mor renkli burun kanatları, kalp rahatsızlığının habercisidir.
- Kulak kaplarının balmumu renkte olması, kan dolaşımı probleminin habercisidir.
- Şakaklarda uzun arteriyel damarın belirgin olması ve kırmızılaşan yüz, arteriyel kan basıncının hızlı bir şekilde yükseldiğinin habercisidir. Bu anda hipertoni krizi geçirilebilir.
- Sol yanağın çökük olması, kalp yetmezliğinin habercisidir.
- Saçın zamanından önce beyazlaşması, kan dolaşımı probleminin habercisidir.
- Boynun kısa olması, kalp hastalığına yakalanma riskinin fazlalığının habercisdir.
- Boynun kısa olması, kalp damarlarının erken sertleşmesi ihtimalinin yüksek olduğunu haber verir.

- Gözlerin altındaki torbacıklar, böbrek ve böbreküstü bezi sorunlarının olabileceğinin habercisidir.
- Yüzün şişliği, böbrek ve böbreküstü bezi sorunlarının olabileceğinin habercisidir.
- Gözler altındaki mor izler, birçok hastalığın habercisidir.
- Burun üzerinde yatay çizgiler, kirpiklerde uzama ve göz altı morlukları saman nezlesi göstergesidir.
- Yanaklarda kelebek tarzında renk değişikliği, bağ-doku rahatsızlığının göstergesidir.
- Cilt rengi siyah ve kahve arası ise böbrek yetersizliği ve karaciğer hastalığı mesajıdır.
- Sivilceler de hastalığın yüzdeki 'haritası'dır. Onların yüzdeki yerlerine göre gerek dolaşım, gerekse sindirim, sinir ve endokrin sistemi sorunlarını tespit etmek mümkündür. Bunların yanında, tecrübeli bir hekim kişinin sağlık durumunu derisine, rengine bakarak da değerlendirebilir.
- Bayanlarda erkek tipi alındaki saç dökülmeleri, hormonal rahatsızlığın habercisidir.
- Yüzde ve gözlerdeki sararma karaciğer, safra kesesi ve yolları hastalıkları belirtisidir.
- Üst göz kapağının düşmesi, göz yuvarlağının çökmesi, gözdeki daralma ve felçli tarafta terleme yokluğu birçok organ hastalığını işaret eden bir belirtidir.

- Dudakların buruna göre asimetrik oluşu veya zaman zaman çekmesi, yüz felci belirtisi olabilir.
- Kadınlarda yüzdeki aşırı tüylenme hormonal sorunların belitisi olabilir.
- Yüzdeki solukluk, kansızlık belirtisi olabilir.
- Yüz derisindeki beyazlama ve renk kaybı, vitiligo gibi cilt hastalıkları belirtisidir.
- Yüzdeki renk değişiklikleri ve büyüyen yaralar, cilt kanseri belirtisi olabilir.

Sonuç

Uzun süren araştırmalarla ulaştığımız nokta, insan yüzünün iç dünyasını yansıttığıdır. Dışa yansıyan kişilik özelliklerini tespit etmek yalnızca yüz okumanın prensipleriyle mümkün olmayabilir. Bu alanda başarılı olabilmek için; "fiaset, hikmet ve birikim" de önemlidir. Yüz okuma önyargıya kapı aralayan bir alan olmamalıdır. İnsanlar yüzlerine yansıyan olumsuz bir kişilik özelliğini inançlarının verdiği güçle bastırabilirler. Evet; yüz okumada bu alternatifi göz ardı etmemek gerekir.

Sonuç olarak; sîret surete yansıyor... Dışa sızan; küpün içindeki oluyor. Küpün içinde bal varsa; dışa zift sızmıyor. Önemli olan dışa sızanı iyi tespit edebilmek...

Mesele budur...

Kaynakça

Erzurumlu İbrahim Efendi, Marifetname, Kıyafetname Bölümü.

Lokman Çelebi, 1998. Kıyafet-ül İnsaniyye. Tarihi Araştırmalar Vakıf İşletmesi: İstanbul Sayfa 20-27.

Muhyiddin-i Arabi, 2004. Tedbirat-ı İlahiyye. İz Yayıncılık: İstanbul, Sayfa 215-235.

Orhan Erdem, 2009. Duygusal İletişim ve Beden Dili. Yakamoz Yayını: İstanbul.

Doç. Dr. Orhan Erdem

Gelişim Seminerleri

EĞİTİMİN ADI	KATILIMCI	SÜRESİ
• BEDEN DİLİ	24	18 SAAT
• ÇOK BOYUTLU DÜŞÜNME TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• DİPLOMATİK MÜZAKERE TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• EĞİTİCİLERİN EĞİTİMİ	24	72 SAAT
• ETKİLİ SUNUM TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• ETKİLİ HİTABET	24	18 SAAT
• HAFIZA GELİŞTİRME TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• LİDERLİĞİ ÖĞRENMEK	24	12 SAAT
• MÜLAKAT TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• OLUMLU DÜŞÜNME TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• YETİŞKİN EĞİTİMİNİN PRENSİPLERİ	24	12 SAAT
• YÜZ OKUMA	24	18 SAAT
• ZAMAN YÖNETİMİ	24	6 SAAT
• UNVANSIZ LİDERLİK	24	18 SAAT
• BRİFİNG VERME TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• DUYGUSAL İLETİŞİM	24	12 SAAT
• ETKİN LİDERLİK TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• İNSAN YÖNETİMİ	24	6 SAAT
• KARAR VERME TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• KRİZ YÖNETİMİ	24	12 SAAT
• KURUMİÇİ BİREY VE GRUPLAR	24	6 SAAT
• KURUMSAL TEORİLER	24	6 SAAT
• MOTİVASYON TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• OFİS YÖNETİMİ	24	6 SAAT
• PERFORMANS ARTTIRMA TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• PLANLAMA TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• PROJE YÖNETİMİ	24	12 SAAT
• SORUN ÇÖZME TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• STRATEJİK DÜŞÜNME TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• TAKIM OLUŞTURMA TEKNİKLERİ	24	12 SAAT
• TOPLANTI YÖNETİMİ	24	12 SAAT
• YAZMA TEKNİKLERİ	24	6 SAAT
• YÖNETİCİYİ YÖNETME TEKNİKLERİ	24	6 SAAT

Yazarın Yayınlanmış Diğer Kitapları

-Düşünce Gücüyle Sorun Çözmek

-İletişimin Sırları

-Bilgeliğe Yolculuk

-Yüz Okuma

-Beden Dilini Anlamak

-Sosyo-Kültürel Faktörlerin Kişilik Üzerine Etkileri

-İleri Yönetim Teknikleri